

วารสารสังคมศาสตร์ เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

JOURNAL OF SOCIAL SCIENCE FOR LOCAL
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ปีที่ 2 ฉบับที่ 1 มกราคม - มีนาคม 2561

Vol.2, No.1 January - March 2018

ISSN 2586-9493

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ปีที่ 2 ฉบับที่ 1 มกราคม-มีนาคม 2561

Vol.2, No.1 January-March 2017

ISSN: 2586-9493

หน่วยงานที่รับผิดชอบ

หลักสูตรสาขาวิชาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

วัตถุประสงค์

1. เพื่อส่งเสริมและเผยแพร่ผลงานที่เกี่ยวข้องกับ 3 สาขาวิชา ได้แก่ สาขาวิชาสังคมวิทยา สาขาวิชาสหวิทยาการด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สาขาวิชารัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์
2. เพื่อตีพิมพ์เผยแพร่บทความวิจัย บทความวิชาการ บทความหนังสือ หรือบทความปริทัศน์วารสาร ฯลฯ อันจะก่อให้เกิดประโยชน์ด้านองค์ความรู้ ความคิด แนวคิด ทฤษฎี ตลอดจน เทคนิคการวิจัยใหม่ ๆ ต่อการพัฒนาชุมชน ท้องถิ่น สังคม และประเทศชาติ
3. เพื่อเป็นสื่อกลางในการเผยแพร่และแลกเปลี่ยนความรู้เชิงวิชาการระหว่างผู้ทรงคุณวุฒิ คณาจารย์ นักวิจัย นักวิชาการ และผู้สนใจ

ระเบียบและข้อกำหนดของวารสาร

วารสารสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จัดทำขึ้นเพื่อส่งเสริมและเผยแพร่ผลงานที่เกี่ยวข้องกับ 3 สาขาวิชา ได้แก่ สาขาวิชาสังคมวิทยา สาขาวิชาสหวิทยาการด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สาขาวิชารัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ โดยลักษณะของผลงานที่รับการตีพิมพ์ คือ บทความวิจัย บทความวิชาการ บทความหนังสือ หรือบทความปริทัศน์หนังสือ เป็นต้น วารสารสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม มีกำหนดการออกเล่มวารสารเป็นรายไตรมาส ปีละ 4 ฉบับ ดังนี้

- ฉบับที่ 1 ระหว่างเดือนมกราคม – มีนาคม
- ฉบับที่ 2 ระหว่างเดือนเมษายน – มิถุนายน
- ฉบับที่ 3 ระหว่างเดือนกรกฎาคม – กันยายน
- ฉบับที่ 4 ระหว่างเดือนตุลาคม – ธันวาคม

การตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานกับวารสารสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม มีข้อกำหนด ดังนี้

1. เป็นบทความที่เกี่ยวข้องกับ 3 สาขาวิชา ได้แก่ สาขาวิชาสังคมวิทยา สาขาวิชาสหวิทยาการด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สาขาวิชารัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ และจะต้องเขียนบทความตามแบบฟอร์มของวารสารสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ที่กำหนดให้เท่านั้น เช่น มีชื่อและที่อยู่ผู้พิมพ์ครบถ้วน มีบทความภาษาไทย และภาษาอังกฤษ, มีเอกสารอ้างอิงเป็นรูปแบบเดียวกัน เป็นต้น (สามารถดาวน์โหลดแบบฟอร์มได้ในระบบฐานข้อมูลออนไลน์)

วารสารสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

2. เป็นบทความที่ไม่เคยได้รับการตีพิมพ์ในหนังสือ วารสาร และอื่นใดมาก่อน
3. บทความจะต้องผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิ (Peer Review) ตามที่กองบรรณาธิการคัดสรรตรงตามสาขาวิชาและไม่มีส่วนได้ส่วนเสียกับเจ้าของผลงานหรือผู้นิพนธ์ ไม่น้อยกว่า 2 คน ลงความเห็นว่างานมีคุณภาพสมควรลงตีพิมพ์ในวารสารได้
4. กองบรรณาธิการจะแจ้งผลการพิจารณาการลงตีพิมพ์ในวารสารภายหลังจากกองบรรณาธิการได้พิจารณาบทความในเบื้องต้นแล้ว
5. หากบทความใดได้รับการพิจารณาตีพิมพ์ เจ้าของผลงานหรือผู้นิพนธ์จะต้องแก้ไขต้นฉบับให้เสร็จและส่งคืนกองบรรณาธิการภายในเวลาที่กำหนด มิฉะนั้น จะถือว่าสละสิทธิ์การตีพิมพ์
6. ผู้ส่งบทความจะต้องส่งผ่านระบบออนไลน์เว็บไซต์ของวารสารสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม (<http://social.rmu.ac.th/web/>) เท่านั้น

บรรณาธิการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วาริช ราศรี

ที่ปรึกษาบรรณาธิการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชมพูนุท เมฆเมืองทอง

ผู้ช่วยบรรณาธิการ

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์บัญชา พุฒินากุล
2. อาจารย์ศรีณยา อุตถากร
3. อาจารย์นุจรี ใจประนบ
4. อาจารย์ทงศักดิ์ ปัดสินธุ์
5. นายนครินทร์ ม่วงอ่อน (ผู้ช่วยและเลขาบรรณาธิการ)

กองบรรณาธิการ

กองบรรณาธิการของวารสารสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ประกอบด้วย กองบรรณาธิการจากภายนอกมหาวิทยาลัย จำนวน 11 คน และกองบรรณาธิการจากภายในมหาวิทยาลัย 3 คน ดังนี้

กองบรรณาธิการภายนอกมหาวิทยาลัย

1. ศาสตราจารย์ ดร.ธเนศวร์ เจริญเมือง	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
2. รองศาสตราจารย์ ดร.สมบูรณ์ ศิริสรหิรัญ	มหาวิทยาลัยมหิดล
3. รองศาสตราจารย์ ดร.พจน์ ไชยเสนา	มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
4. รองศาสตราจารย์ ดร.สุกัญญา เอ็มอัมธรรม	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
5. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐพงศ์ บุญเหลือ	มหาวิทยาลัยรามคำแหง
6. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิริเพ็ญ อุตไพบูลย์	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
7. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุษอริ ยี่หะ	มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
8. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิฑูรย์ จำรัสพันธุ์	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
9. ดร.อิทธิราชย์ นันชนันตี	มหาวิทยาลัยนครพนม

10. ดร.จุฑามาส ชมผา
11. ดร.สุธีศักดิ์ ฝอดสูงเนิน

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

กองบรรณาธิการภายในมหาวิทยาลัย

1. รองศาสตราจารย์ ดร.สัญญา เคนาภูมิ
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชมพูนุท เมฆเมืองทอง
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วาริช ราศรี

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ

ผู้ประเมินบทความ (Peer Review) วารสารสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ของเล่มปีที่ 2 ฉบับที่ 1 พุทธศักราช 2561 (มกราคม-มีนาคม) ได้แก่

1. รองศาสตราจารย์ ดร.สัญญา เคนาภูมิ
2. รองศาสตราจารย์ ดร.ณรงค์ฤทธิ์ โสภา
3. รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวลักษณ์ โกศลกิตติอัมพร
4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วาริช ราศรี
5. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุธินี อรรถการ
6. ดร.สิปปีย์ ขยานุสาณี จันทร์ดอน
7. ดร.รติกร แสงห้าว
8. ดร.อิริราชย์ นันชนดี
9. ดร.สุธีศักดิ์ ฝอดสูงเนิน

คณะกรรมการจัดทำวารสาร

1. รองศาสตราจารย์ ดร.สัญญา เคนาภูมิ
2. รองศาสตราจารย์ ดร.ณรงค์ฤทธิ์ โสภา
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชมพูนุท เมฆเมืองทอง
4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วาริช ราศรี
5. ผู้ช่วยศาสตราจารย์บัญชา พุฒินากุล
6. ดร.สิปปีย์ ขยานุสาณี จันทร์ดอน
7. อาจารย์ศรีณยา อรรถการ
8. อาจารย์นุจรี ใจประนบ
9. อาจารย์ทงศักดิ์ ปัดสินธุ์
10. นายนครินทร์ ม่วงอ่อน

คณะกรรมการตรวจพิสูจน์อักษร ตรวจรูปแบบ และตรวจการอ้างอิง

1. รองศาสตราจารย์ ดร.สัญญา เคนาภูมิ
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชมพูนุท เมฆเมืองทอง
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วาริช ราศรี
4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์บัญชา พุฒิวนากุล
5. ดร.สิปปีย์ ชยานุสาณี จันทร์ดอน
6. อาจารย์ศรัณยา อุตถากร
7. อาจารย์นุจรี ใจประนบ
8. อาจารย์ทงศักดิ์ ปัดสินธุ์
9. นายนครินทร์ ม่วงอ่อน

สำนักพิมพ์

โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ที่อยู่ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เลขที่ 80
ถนนนครสวรรค์ ตำบลตลาด อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม รหัสไปรษณีย์ 44000 โทร. 043-722118

บทบรรณาธิการ

วารสารสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม (JOURNAL OF SOCIAL SCIENCE FOR LOCAL RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY) ฉบับนี้เป็นฉบับประจำปี ที่ 2 ฉบับที่ 1 เดือนมกราคม-มีนาคม 2561 เนื้อหาของบทความมีเนื้อหาสาระที่เกี่ยวกับสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ตามระเบียบข้อกำหนดของวารสารที่เกี่ยวข้องใน 3 สาขาวิชา ได้แก่ สาขาวิชาสังคมวิทยา สาขาวิชาสหวิทยาการด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สาขาวิชารัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ ทั้งในรูปแบบของบทความวิจัย บทความวิชาการ และบทปริทัศน์หนังสือ โดยบทความที่ผ่านการคัดเลือกการพิจารณาจากผู้ประเมินบทความ (Peer Review) ให้ได้รับการเผยแพร่ตีพิมพ์ผลงานในฉบับนี้ คือ บทความจากผู้นิพนธ์ภายนอกมหาวิทยาลัย จำนวน 5 เรื่อง และบทความจากผู้นิพนธ์ภายในมหาวิทยาลัย จำนวน 1 เรื่อง รวมทั้งหมด จำนวน 6 เรื่อง ซึ่งประกอบด้วยบทความวิจัย จำนวน 4 เรื่อง ได้แก่ เรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการป่าสงวนดงหัวสาว เมืองบาเจียงเจริญสุข แขวงจำปาสัก สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว, แนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการตำรวจ สังกัดกองร้อยตำรวจตระเวนชายแดนที่ 223 ค่ายสมเด็จพระยาดำรงราชานุภาพ จังหวัดอุบลราชธานี, แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองต่อประชาชนในเขตตำบลภูเงิน อำเภอกันทรลักษ์ จังหวัดศรีสะเกษ, การศึกษาคุณลักษณ์มหาบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติของหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย บทความวิชาการมี 1 เรื่อง ได้แก่ เรื่องแลหลัง มองหน้า: สถานะความสัมพันธ์ไทย-ลาว และบทปริทัศน์หนังสือมี 1 เรื่อง ได้แก่ เรื่องการตลาดภาครัฐ (ของ ปิยากร หวังมหาพร และ ชาดิชา นรเศรษฐาภรณ์)

บทความที่ได้รับการเผยแพร่ตีพิมพ์ในวารสารสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ฉบับนี้บางส่วนเป็นบทความของนักศึกษาในระดับมหาบัณฑิต (ปริญญาโท) สาขาวิชาการบริหารการพัฒนาท้องถิ่น ตลอดจน ยังมีบทความวิชาการ และบทปริทัศน์หนังสือที่เป็นของคณาจารย์ นักวิชาการ นักวิจัย และผู้ที่สนใจทั่วไป

สุดท้ายนี้ คณะผู้จัดทำวารสารสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่าวารสารฉบับนี้จะเป็นประโยชน์สำหรับผู้นิพนธ์และผู้อ่าน และขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิ กองบรรณาธิการทั้งภายใน-ภายนอกมหาวิทยาลัย อีกทั้งผู้นิพนธ์ทุกท่าน ไว้พบกันใหม่ในวารสารฉบับหน้า ต่อไป

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วาริช ราศรี

บรรณาธิการวารสารสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

สารบัญ

	หน้า
บทความวิจัย	9
การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการป่าสงวนดงหัวสาว เมืองบาเจียงเจริญสุข แขวงจำปาสัก สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว The Public Participation in Management of Donghuasao Forest Reserve in Bajiangcharoensuk, Champasak, Lao People's Democratic Republic สะเหยี่ยม สะหมอแก้ว, จุฑามาส ชมผา และ วินัย จำปาอ่อน Sangiem SamoKeo, Chuthamas Chompha and Winai Jumpa-on	10
แนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการตำรวจ สังกัดกองร้อยตำรวจตระเวน ชายแดนที่ 223 ค่ายสมเด็จพระยาตากสินมหาราช จังหวัดอุบลราชธานี The Guidelines for the Improvement of the Working Life Quality of Police Officials Attached to the Border Patrol Division 223 of Kai Somdet Phrayadamrong of Ubon Ratchathani Province จิราวัฒน์ รัตนกรบรรจง, จุฑามาส ชมผา และวินัย จำปาอ่อน Jirawat Rattanakornbanjong, Chuthamas Chompha and Winai Jumpaon	17
แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองต่อประชาชน ในเขตตำบลภูเงิน อำเภอกันทรลักษ์ จังหวัดศรีสะเกษ The Guidelines for the Implementation of the Village Funds and the Urban Communities in Tambon Phu-ngern, Kantaluk District, Sisaket Province ศตวรรษ พลเหตุ, วินัย จำปาอ่อน และจุฑามาส ชมผา Satawat Ponhat, Winai Jumpaon and Chuthamas Chompha	25
การศึกษาคุณลักษณะมหาบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติของหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย A Study Qualifying of Thai Qualification Framework for Higher Education The Master of Fine Arts in Thai Music. ชนัย วรรณะสี, สุรัตน์ จงดา Chanai Vannalee, Surat Jongda	33
บทความวิชาการ	43
แลหลัง มองหน้า: สถานะความสัมพันธ์ไทย-ลาว Looking back Looking forward the Relationship Thai-Laos วาริช ราศรี Warit Rasri	44

สารบัญ

	หน้า
บทปริทัศน์หนังสือ	50
การตลาดภาครัฐ	51
Public Sector Marketing	
สมศักดิ์ พรหมเตื้อ	
Somsak Phomdua	
คำแนะนำสำหรับผู้นิพนธ์	56

บทความวิจัย

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการป่าสงวนดงหัวสาว เมืองบาเจียงเจริญสุข
แขวงจำปาสัก สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

The Public Participation in Management of Donghuasao Forest Reserve
in Bajiangcharoensuk, Champasak, Lao People's Democratic Republic

สะเหงี่ยม สะหมอแก้ว, จุฑามาส ชมผา และ วินัย จำป่ออน
Sangiem SamoKeo, Chuthamas Chompha, Winai Jampa-on
นักศึกษาลัทธิรัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการพัฒนาท้องถิ่น
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
E-mail: kyo.somphone@yahoo.com

บทคัดย่อ

สภาพการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการป่าสงวนดงหัวสาว เมืองบาเจียงเจริญสุข แขวงจำปาสัก สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว โดยภาพรวมมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการรับผลประโยชน์ รองลงมาคือ ด้านการตัดสินใจ ด้านการปฏิบัติงาน ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการตรวจสอบและประเมินผล แนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการป่าสงวน ดงหัวสาว เมืองบาเจียงเจริญสุข แขวงจำปาสัก สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ด้านการตัดสินใจ ควรมีการวางแผนจัดสรรระเบียบการคุ้มครองร่วมกัน การให้ความรู้ อบรม ทำความเข้าใจร่วมกันในข้อมูลข่าวสาร ปรับปรุงชีวิต ความเป็นอยู่ของประชาชน ด้านการปฏิบัติงาน ควรมีการควบคุมการใช้กฎระเบียบอย่างเคร่งครัด และให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการออกกฎระเบียบในการควบคุมดูแล ควรกำหนดผู้รับผิดชอบเวรยามที่ชัดเจนและมีการเปลี่ยนเวรในการเข้าออกป่าสงวน ด้านการรับผลประโยชน์ ประชาชนมีส่วนร่วมในการใช้ประโยชน์อย่างใหญ่หลวง เช่น การดำรงชีวิตที่ดีขึ้น ป่าไม้มีความมั่นคง ความหลากหลายของพืชพันธุ์ไม้ตามธรรมชาติ ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนได้ส่งตัวแทนหมู่บ้านเข้าร่วมประชุมด้วยความสมัครใจ และด้านการตรวจสอบและประเมินผล ควรมีการแจ้งข้อมูลข่าวสารให้ประชาชนรับทราบ ควรให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดสรรขอบเขต บริเวณพื้นที่ในการดูแลรับผิดชอบของแต่ละหมู่บ้าน เพื่อที่จะได้มีความชัดเจนและเข้าใจร่วมกันในการปฏิบัติ

คำสำคัญ: แนวทางการพัฒนา, การมีส่วนร่วม, การจัดการป่าสงวน

Abstract

The public participation in management of the Donghausao Forest Reserve was at a low level. As for individual aspects, it was found that getting benefits from the forest reserve and conserving water sources were maximum, followed by a decision, participation in planning, performance, and annual forest planting. Examining and evaluating participation with the official agencies concerned with the forest conservation was minimum. The guidelines for enhancing the public participation should be as follows. On decision: the public should participate in a planning process to make a common regulation. The public should be given all relevant information. The locals' life quality should be improved. On performance: rules and regulations should be strictly followed, the public should be required in issuing the regulations to supervise the communal activities, the individuals should be designated to guard and monitor the forest. On receiving the benefits: the public representatives should be allowed to participate and attend the meeting. On examination and evaluation: the public should be informed of necessary information on allocation of the areas under the responsibility of villages. Communication channels between the public and the state sectors should be more open so that the conservation effort could work more effectively.

Keywords: Guidelines for Development, Participation, Forest Reserve.

บทนำ

แนวทางการจัดการป่าสงวนดงหัวสาว เมืองบาเจียงเจริญสุขนี้ ได้นำเอาแนวความคิดการมีส่วนร่วมของประชาชนมาใช้ในการจัดการป่าสงวนดงหัวสาว โดยได้วางวัตถุประสงค์และเป้าหมาย ดังนี้ (1) เพื่อปรับปรุงนโยบายการทำงานด้านกฎหมายและระบบส่งเสริมอื่น ๆ เพื่อขยายการคุ้มครองหรือการจัดการป่าไม้แบบยั่งยืน และการมีส่วนร่วมในขอบเขตทั่วประเทศ (2) เพื่อนำเอาเขตพื้นที่ป่าสงวนที่เป็นบุริมสิทธิ์ทั้งหมดเข้าสู่ระบบการจัดการป่าไม้แบบยั่งยืน และมีส่วนร่วมของประชาชน (3) ปรับปรุงคุณภาพชีวิตของประชาชนด้วยรายได้ที่รับจากการจัดการป่าแบบยั่งยืน และมีส่วนร่วม รวมถึงการนำเอาการมีส่วนร่วมมาเป็นยุทธศาสตร์ในการวางแผนการและจัดการป่า โดยเปิดโอกาสให้ประชาชนทุกคนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการ และอนุรักษ์ป่าไม้ด้วยความตื่นตัวสมัครใจการมีส่วนร่วมในการจัดการป่าไม้แบบยั่งยืน ในพื้นที่ดังกล่าวจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับประชาชนในชนบท ที่อยู่ภาคเกษตรให้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาป่าไม้มากยิ่งขึ้น เพื่อแก้ไขเปลี่ยนแปลงสภาพป่าที่สูญเสียและเสื่อมโทรมให้กลับคืนเป็นป่าไม้ได้ ในขณะนั้นก็เพิ่มรายได้และสร้างโอกาสให้ประชาชนมีงานทำ การดำรงชีวิตของประชาชนมีเศรษฐกิจดีขึ้น และแก้ไขปัญหาความยากจนด้วยการดำเนินงานการจัดการป่าไม้แบบยั่งยืน และมีส่วนร่วมของประชาชนในป่าสงวนดงหัวสาว เมืองบาเจียงเจริญสุข แขวงจำปาสัก ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (กระทรวงกลาโหมและป่าไม้, 2548: 8)

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้นและเพื่อเป็นการป้องกัน และรักษาป่าไม้ไม่ให้ถูกทำลายรัฐบาลได้กำหนดยุทธศาสตร์ป่าไม้ถึงปีค.ศ. 2020 เพื่อชี้แนะในการพัฒนางานป่าไม้ให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจ - สังคมแห่งชาติและมาตรการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ยุทธศาสตร์นี้เป็นพื้นฐานเพื่อการสร้างแผนดำเนินงานด้านป่าไม้ของรัฐบาล และเพื่อสร้างแผนงานโครงการร่วมมือกับสากลในระยะสั้นและระยะยาว การพัฒนาเศรษฐกิจ - สังคม และเงื่อนไขด้านสิ่งแวดล้อมมีการเปลี่ยนแปลงยุทธศาสตร์ป่าไม้ ถึงปี ค.ศ. 2020 จึงต้องได้ทบทวนและปรับปรุงให้ทันสภาพการณ์และสนองตอบตามแนวทางนโยบายของพรรคและรัฐบาลในแต่ละระยะ ดังนั้น การพัฒนาแผนงานป่าสงวนและการดำเนินการคุ้มครองป่าสงวน ในองค์ประกอบที่สำคัญเพื่อลดความเสี่ยงความทุกข์ยาก โดยการคุ้มครองป่าไม้บ้านรวมทั้งการปรับปรุงและการอนุรักษ์ดิน - น้ำ การปลูกไม้พื้นที่ขนาดเล็ก การมีส่วนร่วมในการคุ้มครองป่าสงวนและอื่น ๆ (กระทรวงกลาโหมและป่าไม้, 2559: 12) เพื่อทำให้นโยบายของรัฐบาลที่กล่าวมานั้นเกิดผล กระทรวงกลาโหมและป่าไม้ กรมป่าไม้ร่วมกับเกษตรป่าไม้แขวงในทั่วประเทศได้มีการวางแผนการจัดการป่าไม้ในหลายรูปแบบ เพื่อขยายพื้นที่ป่าไม้ในทั่วประเทศให้ได้ถึงร้อยละ 65 - 70 ในปี พ.ศ. 2563 คือ การเพิ่มบทบาทของรัฐในการตรวจการณ์และออกกระเปียบการควบคุมการตัดไม้และการเก็บเกี่ยวผลผลิตป่าอื่น ๆ ความพยายามเพื่อลดการทำลายป่าไม้และก้าวไปถึงการยุติการถางป่าทำไร่แบบเคลื่อนที่ เปลี่ยนมาทำการผลิตที่ถาวรถือเอาการพัฒนาแบบมีส่วนร่วมในกลุ่มประชาชน เพื่อชักชวนชาวบ้านเข้ามามีความรับผิดชอบ ในการจัดการป่าไม้ที่มีอยู่ในขอบเขตบ้านของตนเอง มีส่วนร่วมในการแบ่งปันผลที่ได้รับจากกิจกรรม และมีการมอบดิน - มอบป่าไม้ให้ประชาชนเพื่อพัฒนาเกษตรป่าไม้ มีวิธีเพื่อชักชวนและสร้างโอกาสให้องค์กรเอกชน องค์กรต่าง ๆ มามีส่วนร่วมในการจัดการป่า และสร้างสวนปลูกไม้ชนิดที่เป็นเศรษฐกิจโตเร็วเพิ่มขึ้น

ผู้วิจัยในฐานะเป็นเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานด้านกลาโหมป่าไม้ ดูแลเรื่องการจัดการรักษาป่าไม้รวมถึงการดูแลการกลาโหมของประชาชนในพื้นที่เมืองบาเจียงเจริญสุข แขวงจำปาสัก สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการดำเนินงานการจัดการป่าไม้แบบยั่งยืนและมีส่วนร่วมของประชาชนในป่าสงวนดงหัวสาว เมืองบาเจียงเจริญสุข แขวงจำปาสัก ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ผลการวิจัยครั้งนี้สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางการพัฒนา ที่จะช่วยส่งเสริมการดำเนินงานในกองงานกลาโหมป่าไม้ ของเมืองบาเจียงเจริญสุข แขวงจำปาสัก สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น รวมไปถึงการพัฒนาปรับปรุงให้การดำเนินงานดังกล่าวตอบสนองความต้องการแก่ประชาชนในพื้นที่ต่อไป

การศึกษาในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อศึกษาถึง 1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการป่าสงวนดงหัวสาว เมืองบาเจียงเจริญสุข แขวงจำปาสัก สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว 2. เพื่อหาแนวทางพัฒนาการดำเนินการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการป่าสงวนดงหัวสาว เมืองบาเจียงเจริญสุข แขวงจำปาสัก สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ผู้วิจัยได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการป่าสงวนดงหัวสาว โดยมีเนื้อหาในแนวคิดทฤษฎีการมีส่วนร่วมของ Cohen and Uphoff (Cohen and Uphoff, 1980: 213-235) ใน 4 ด้าน ได้แก่ 1) การตัดสินใจ 2) การปฏิบัติงาน 3) การรับผลประโยชน์ 4) การตรวจสอบและประเมินผล

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการป่าสงวนดงหัวสาว เมืองบาเจียงเจริญสุข แขวงจำปาสัก สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
2. เพื่อหาแนวทางพัฒนาการดำเนินการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการป่าสงวนดงหัวสาว เมืองบาเจียงเจริญสุข แขวงจำปาสัก สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการป่าสงวนดงหัวสาว เมืองบาเจียง เจริญสุข แขวงจำปาสัก สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มีประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไปอาศัยอยู่ในท้องถื่นป่าสงวนดงหัวสาว เมืองบาเจียงเจริญสุข คือ บ้านห้วยแอ่ ที่เป็นชุมชนใช้ประโยชน์จากป่ามากที่สุดและมีส่วนร่วมในการจัดการป่าสงวนดงหัวสาว เมืองบาเจียงเจริญสุข แขวงจำปาสัก สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มีจำนวนประชากรชาย – หญิง ทั้งหมด จากบ้านห้วยแอ่ จำนวน 701 คน กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตารางสำเร็จรูปโดยใช้ตารางของ (Krejcie and Morgan, 1970 : 608 ; อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2554: 34) และใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 248 คน มีกลุ่มเป้าหมายในการศึกษาแนวทางพัฒนาการดำเนินการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการป่าสงวนดงหัวสาว เมืองบาเจียงเจริญสุข แขวงจำปาสัก สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวกลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษา คือ ตัวแทนคณะผู้บริหารเมืองบาเจียงเจริญสุข แขวงจำปาสัก สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว จำนวน 1 คน เจ้าหน้าที่ / พนักงาน จำนวน 9 คน นายบ้านและรองนายบ้านห้วยแอ่ จำนวน 5 คน ป่าไม้บ้าน / องค์การจัดตั้งมหาชนบ้านห้วยแอ่ จำนวน 5 คนรวมทั้งสิ้น จำนวน 20 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี ที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. แบบสอบถาม การศึกษาสภาพการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการป่าสงวนดงหัวสาว เมืองบาเจียง เจริญสุข แขวงจำปาสัก สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ได้ศึกษาใน 4 ด้าน ได้แก่ 1) กระบวนการตัดสินใจ 2) การดำเนินโครงการ 3) การรับผลประโยชน์ 4) การประเมินผลโครงการ โดยใช้เก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 248 คน

2. แบบสัมภาษณ์ เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการป่าสงวนดงหัวสาว เมืองบาเจียง เจริญสุข แขวงจำปาสัก สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ได้ศึกษาใน 4 ด้าน ได้แก่ 1) กระบวนการตัดสินใจ 2) การดำเนินโครงการ 3) การรับผลประโยชน์ 4) การประเมินผลโครงการ โดยการสัมภาษณ์ คือ ตัวแทนคณะผู้บริหารเมืองบาเจียงเจริญสุข แขวงจำปาสัก สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว จำนวน 1 คน เจ้าหน้าที่ / พนักงาน จำนวน 9 คน นายบ้านและรองนายบ้านห้วยแอ่ จำนวน 5 คน ป่าไม้บ้าน / องค์การจัดตั้งมหาชนบ้านห้วยแอ่ จำนวน 5 คนรวมทั้งสิ้น จำนวน 20 คน

ผลการวิจัย

ตารางที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	175	70.56
1.2 หญิง	73	29.44
2. อายุ		
2.1 อายุต่ำกว่า 35 ปี	102	41.13
2.2 อายุ 36 – 45 ปี	104	41.94
2.3 อายุ 46 – 55 ปี	32	12.90
2.4 อายุ 56 ปี ขึ้นไป	10	4.03
3. ระดับการศึกษา		

3.1	ต่ำกว่าปริญญา	244	98.39
3.2	ปริญญาตรี	2	0.81
3.3	สูงกว่าปริญญาตรี	2	0.81
4. สถานภาพ			
4.1	โสด	37	14.92
4.2	สมรส	172	69.35
4.3	แยกทางกัน	39	15.73
5. อาชีพ			
5.1	เกษตรกร	144	58.06
5.2	ประกอบธุรกิจส่วนตัว	65	26.21
5.3	ข้าราชการ	39	15.73
6. รายได้ต่อเดือน			
6.1	ต่ำกว่า 10,000 บาท	235	94.75
6.2	10,001 – 15,000 บาท	10	4.03
6.3	15,001 บาท ขึ้นไป	3	1.21
รวม		248	100.00

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการป่าสงวนดงหัวสาว เมืองบาเจียงเจริญสุข แขวงจำปาสัก สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว โดยภาพรวม

โดยภาพรวม		ศักยภาพ		แปลผล
		$\bar{X}$	S	
1	ด้านการตัดสินใจ	2.39	0.71	น้อย
2	ด้านการปฏิบัติงาน	2.38	0.71	น้อย
3	ด้านการรับผลประโยชน์	2.42	0.73	น้อย
4	ด้านการตรวจสอบและประเมินผล	2.17	0.69	น้อย
ภาพรวม		2.34	0.71	น้อย

จากตารางที่ 2 พบว่า สภาพการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการป่าสงวนดงหัวสาว เมืองบาเจียงเจริญสุข แขวงจำปาสัก สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว โดยภาพรวมมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.34$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการรับผลประโยชน์ ($\bar{X} = 2.42$) รองลงมา คือ ด้านการตัดสินใจ ($\bar{X} = 2.39$) รองลงมา คือ ด้านการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 2.38$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการตรวจสอบและประเมินผล ($\bar{X} = 2.17$) ตามลำดับ

สรุปผลการวิจัย

1. สภาพการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการป่าสงวนดงหัวสาว เมืองบาเจียงเจริญสุข แขวงจำปาสัก สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว โดยภาพรวมมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการรับผลประโยชน์ ($\bar{X} = 2.42$) รองลงมาคือ ด้านการตัดสินใจ ด้านการปฏิบัติงาน ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการตรวจสอบและประเมินผล โดยสรุปผลการวิจัยในแต่ละด้านได้ดังนี้

1.1 สภาพการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการป่าสงวนดงหัวสาว เมืองบาเจียงเจริญสุข แขวงจำปาสัก สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ด้านการตัดสินใจ ในภาพรวมมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.39$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงานประจำปี เช่น การฟื้นฟูป่า ตัดไม้ทำปุ๋ยคอก แสดงขอบเขต ($\bar{X} = 2.66$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีส่วนร่วมตัดสินใจในการกำหนดขอบเขตพื้นที่รับผิดชอบของแต่ละหมู่บ้านและมีส่วนร่วมในการประชุม เพื่อวางแผนในการจัดการป่าสงวนดงหัวสาว ($\bar{X} = 2.20$)

1.2 สภาพการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการป่าสงวนดงหัวสาว เมืองบาเจียงเจริญสุข แขวงจำปาสัก สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ด้านการปฏิบัติงาน โดยภาพรวมมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.38$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีส่วนร่วมในการปลูกป่าทุกวันที่ 1 พฤษภาคม ของทุกปี ($\bar{X} = 2.38$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์ แจ้งข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการป่าสงวน ($\bar{X} = 2.08$)

1.3 สภาพการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการป่าสงวนดงหัวสาว เมืองบาเจียงเจริญสุข แขวงจำปาสัก สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ด้านการรับผลประโยชน์โดยภาพรวมมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.42$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ร่วมรับผลประโยชน์จากป่าสงวนในการอนุรักษ์แหล่งน้ำ เช่น ต้นน้ำลำธาร ห้วย ($\bar{X} = 2.67$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ร่วมรับผลประโยชน์จากการกำหนดขอบเขตพื้นที่รับผิดชอบของแต่ละหมู่บ้าน ($\bar{X} = 2.24$)

1.4 สภาพการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการป่าสงวนดงหัวสาว เมืองบาเจียงเจริญสุข แขวงจำปาสัก สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ด้านการตรวจสอบและประเมินผล โดยภาพรวมมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.17$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีส่วนร่วมกับหน่วยงานราชการป่าไม้ในการตรวจสภาพป่าสงวน ($\bar{X} = 2.40$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีส่วนร่วมในการเสนอแนวทางแก้ปัญหาในการจัดการป่าสงวน ($\bar{X} = 1.92$)

2. แนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการป่าสงวน ดงหัวสาว เมืองบาเจียงเจริญสุข แขวงจำปาสัก สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

2.1 ด้านการตัดสินใจ ควรมีการวางแผนจัดสรรระเบียบการคุ้มครองร่วมกัน การให้ความรู้ อบรม ทำความเข้าใจ ร่วมกันในข้อมูลข่าวสาร ปรับปรุงชีวิต ความเป็นอยู่ของประชาชน โดยการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วม ในการกำหนด ขอบเขตพื้นที่การทำเกษตรในจำนวนที่เหมาะสม เพื่อปกป้องรักษาป่า ควรมีการปรึกษาร่วมกันระหว่างกลุ่มตอนบ้าน และตอนล่างเพื่อใช้เป็นแนวปฏิบัติเดียวกัน สร้างความตระหนักรู้ ในการอนุรักษ์ป่า ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามีส่วนร่วม ในการคุ้มครองวางระเบียบ มีสิทธิในการดูแลควบคุมการตัดไม้ทำลายป่า มีส่วนร่วมในการตัดสินใจเมื่อเข้าร่วมประชุม ควรให้ ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดขอบเขตปักหลักหมุดคั่น (เขตแดน)

2.2 ด้านการปฏิบัติงาน ควรมีการควบคุมการใช้กฎระเบียบอย่างเคร่งครัด และให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการออกกฎระเบียบในการควบคุมดูแล ควรกำหนดผู้รับผิดชอบเวรยามที่ชัดเจนและมีการเปลี่ยนเวรในการเข้าออกป่าสงวน ควรมีการฝึกอบรมให้ประชาชนได้รู้จักเครื่องมือที่ทันสมัย เช่น การใช้ GPS สร้างความเข้าใจในด้านระเบียบและมติ คำสั่งต่าง ๆ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานที่ถูกต้องตรงกัน ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนได้ส่งตัวแทนหมู่บ้านเข้าร่วมประชุมด้วยความสมัครใจเพื่อให้เข้าใจในการปฏิบัติงาน ควรมีการส่งเสริมให้ประชาชนในเขตป่าสงวนสามารถประชาสัมพันธ์หรือเผยแพร่ กฎ ระเบียบ ในการคุ้มครองและนำไปใช้ป่าไม้ ควรส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ในทุกภาระงาน เป็นการสร้างความพึงพอใจและตอบสนองความต้องการของประชาชน

2.3 ด้านการรับผลประโยชน์ ประชาชนมีส่วนร่วมในการใช้ประโยชน์อย่างใหญ่หลวง เช่น การดำรงชีวิตที่ดีขึ้นป่า ไม้มีความมั่นคง ความหลากหลายของพืชพันธุ์ไม้ตามธรรมชาติ ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนได้ส่งตัวแทนหมู่บ้านเข้าร่วมประชุมด้วยความสมัครใจเพื่อให้เข้าใจในการปฏิบัติงาน ควรมีการส่งเสริมให้ประชาชนในเขตป่าสงวนสามารถประชาสัมพันธ์หรือเผยแพร่ กฎ ระเบียบ ในการคุ้มครองและนำไปใช้ป่าไม้ ควรส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ในทุกภาระงานเป็นการสร้างความพึงพอใจและตอบสนองความต้องการของประชาชน ภาครัฐควรส่งเสริมและสนับสนุนให้ ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการปรับปรุงและพัฒนาป่าสงวนดงหัวสาว เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองป่า การใช้ประโยชน์จาก ป่าไม้ดงหัวสาว เช่น ผลไม้ป่า หน่อไม้ ไม้ พืชชนิดต่าง ๆ สมุนไพรชนิดต่าง ๆ ควรมีการให้ความรู้และความเข้าใจแก่ประชาชน ในการใช้ประโยชน์จากป่าไม้ภายใต้การดูแลของภาครัฐ

2.4 ด้านการตรวจสอบและประเมินผล ควรมีการแจ้งข้อมูลข่าวสารให้ประชาชนรับทราบ ควรให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดสรรขอบเขตบริเวณพื้นที่ในการดูแลรับผิดชอบของแต่ละหมู่บ้านเพื่อที่จะได้มีความชัดเจนและเข้าใจ ร่วมกันในการปฏิบัติ ควรสร้างแรงจูงใจในการส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมประชุมกับหน่วยงานของรัฐในการจัดการป่าสงวนดงหัวสาว สร้างความตระหนักรู้ให้เห็นถึงความสำคัญในการเข้าร่วมประชุมทุกครั้งเพื่อสามารถตรวจสอบ และประเมินผลการปฏิบัติงานร่วมกันได้ นำผลที่ได้จากการตรวจสอบมาใช้เป็นข้อมูลเพื่อสร้างระเบียบในการจัดการป่าสงวน ดงหัวสาวร่วมกัน ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนในการตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติงานของภาครัฐ ควรสร้างความเข้าใจและให้ความรู้แก่ประชาชนเกี่ยวกับสิทธิของตนในการตรวจสอบและประเมินผล

การอภิปรายผล

1. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการป่าสงวนดงหัวสาว เมืองบาเจียงเจริญสุข แขวงจำปาสัก สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว โดยภาพรวมมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อย พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการรับผลประโยชน์ โดยประชาชนส่วนใหญ่แล้วจะได้รับประโยชน์จาก ป่าสงวนที่มีการอนุรักษ์แหล่งน้ำ ได้ใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำ ลำธาร ห้วย รับประโยชน์ที่เป็นแหล่งพืชสมุนไพร เช่น เครื่องหอม กำลังเสือโคร่ง การกำหนดขอบเขตพื้นที่รับผิดชอบของแต่ละหมู่บ้านทำให้เห็นถึงสิทธิประโยชน์อย่างชัดเจน สามารถเป็นแหล่งในการประกอบหัตถกรรม เช่น หวาย ไม้ไผ่ จึงเป็นสาเหตุให้ด้านการรับผลประโยชน์ เป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด เช่นเดียวกับงานวิจัยของ พันธุ์พงษ์ คงเดชอดิศักดิ์ (2557: 62-67) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในเขตอุทยานแห่งชาติหมู่เกาะช้าง จังหวัดตราด ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์มีส่วนร่วมในระดับน้อย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการเผยแพร่ความรู้และประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ยังไม่ทั่วถึงทำให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมน้อยและไม่เห็นถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมในการจัดการป่าสงวน ส่วนด้านการตัดสินใจอยู่ในลำดับรองลงมา ทั้งนี้เนื่องจากประชาชนมีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงานประจำปี เช่น การฟันฟูป่า ตัดฟันไฟป่า ทำป่าเต็งรัง แสดงขอบเขต การออกระเบียบ ข้อบังคับรวมถึงโทษของการทำลายป่า ร่วมในการวางแผน ในการอนุรักษ์ป่า จึงเป็นสาเหตุให้ด้านการตัดสินใจอยู่ในลำดับรองลงมา ดังนั้นจึงควรมีการให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับตัวบทกฎหมายระเบียบคำสั่งให้ชัดเจน และพร้อมนำเข้าไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้องเหมาะสมการติดต่อประสานงานในระบบการทำงานร่วมกันรวมถึงเพิ่มระดับการศึกษาความรู้ความสามารถการปฏิบัติงานของภาครัฐ

2. แนวทางการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการป่าสงวนดงหัวสาว เมืองบาเจียงเจริญสุข แขวงจำปาสัก สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว พบว่า ด้านการตรวจสอบและประเมินผล เป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด มีข้อเสนอแนะควรมีการแจ้งข้อมูลข่าวสารให้ประชาชนรับทราบ ควรให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดสรรขอบเขตบริเวณพื้นที่ในการดูแลรับผิดชอบของแต่ละหมู่บ้านเพื่อที่จะได้มีความชัดเจนและเข้าใจร่วมกันในการปฏิบัติ ควรสร้างแรงจูงใจในการส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมประชุมกับหน่วยงานของรัฐในการจัดการป่าสงวนดงหัวสาว สร้างความตระหนักรู้ให้เห็นถึงความสำคัญในการเข้าร่วมประชุมทุกครั้งเพื่อสามารถตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติงานร่วมกันได้ นำผลที่ได้จากการตรวจสอบมาใช้เป็นข้อมูลเพื่อสร้างระเบียบในการจัดการป่าสงวนดงหัวสาวร่วมกัน ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนในการตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติงานของภาครัฐ ควรสร้างความเข้าใจและให้ความรู้แก่ประชาชนเกี่ยวกับสิทธิของตนในการตรวจสอบและประเมินผล จึงควรมีการส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจ การให้โอกาสประชาชนเป็นฝ่ายตัดสินใจกำหนดปัญหาความต้องการของตนเองอย่างแท้จริง เป็นการเสริมพลังอำนาจให้ประชาชนสามารถพัฒนาศักยภาพของประชาชนให้มีความรู้ ความสามารถ และรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง ควรสร้างแรงจูงใจในอนุรักษ์ป่าไม้และส่งเสริมให้ประชาชนเข้ารับการอบรมกับเจ้าหน้าที่เพื่อให้ความรู้ที่ถูกต้องในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าและการจัดการป่าสงวนอย่างถูกต้องต่อไป

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. ควรมีการส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และจะต้องปลูกจิตสำนึกให้เกิดความรักและหวงแหนป่าสงวนดงหัวสาวให้คนรุ่นหลังต่อไป
2. ควรส่งเสริมและพัฒนาผู้นำหมู่บ้าน เพื่อจะได้นำความรู้เกี่ยวกับกฎ ระเบียบ นโยบายในการจัดการป่าสงวนมาเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้รับความรู้และมีความเข้าใจและสามารถปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง
3. ควรมีการส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนได้ใช้ประโยชน์จากทรัพยากรป่าสงวนได้อย่างคุ้มค่าและเห็นถึงความสำคัญในการใช้ประโยชน์จากป่า พร้อมทั้งการอนุรักษ์ป่าให้คงความอุดมสมบูรณ์ที่สุด
4. หน่วยงานภาครัฐควรจัดอบรมให้ความรู้แก่ผู้นำหมู่บ้านและคณะกรรมการหมู่บ้านเกี่ยวกับการตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติงานของภาครัฐ ให้สามารถถ่ายทอดความรู้และประชาสัมพันธ์เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าสงวนอย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาเปรียบเทียบการจัดการป่าในเมืองบาเจียงเจริญสุข แขวงจำปาสัก สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
2. ควรมีการศึกษาการมีส่วนร่วมโครงการจัดการป่าผลิตในเมืองบาเจียงเจริญสุข แขวงจำปาสัก สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

วารสารสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จได้เป็นอย่างดีด้วยความอนุเคราะห์ จากหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการพัฒนาท้องถิ่น คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วินัย จำปาอ่อน และอาจารย์ ดร.จุฑามาส ชมผา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้คำปรึกษา แนะนำ ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.มาลี ไชยเสนา อาจารย์ประจำคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ดร.คำกิ่งแก้ว ปัดท่ามะวง รองเจ้าเมืองบาเจียงเจริญสุข แขวงจำปาสัก สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว นายอำนาจ เืองวงสา หัวหน้าห้องการกสิกรรมและป่าไม้เมืองบาเจียงเจริญสุข แขวงจำปาสัก สาธารณรัฐประชาธิปไตย ประชาชนลาว ที่ได้กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบ แนะนำ และแก้ไขเครื่องมือในการทำวิจัยครั้งนี้ ด้วยความเอาใจใส่อย่างยิ่งตลอดมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาที่ได้รับอย่างดียิ่ง

จึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้ นอกจากนี้ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้ตอบแบบสอบถามและผู้ให้สัมภาษณ์ทุกท่าน ขอขอบคุณผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลและให้การสนับสนุน คอยเป็นกำลังใจในการศึกษาตลอดมา สุดท้ายนี้ คุณค่าและคุณประโยชน์อันพึงได้จากงานวิจัยเล่มนี้ ผู้วิจัยขออุทิศบูชาพระคุณ บิดา มารดา ครู อาจารย์ ทุกท่านที่ให้ความสำคัญ และประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้แก่ผู้วิจัยตลอดมา

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงกสิกรรมและป่าไม้. (2548). ยุทธศาสตร์กระทรวงกสิกรรมและป่าไม้ถึงปี ค.ศ. 2020 สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว. นครหลวงเวียงจันทน์: กระทรวงกสิกรรมและป่าไม้ นครหลวงเวียงจันทน์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว.
- กระทรวงกสิกรรมและป่าไม้. (2559). ยุทธศาสตร์กระทรวงกสิกรรมและป่าไม้ ถึงปี ค.ศ. 2020 สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว. นครหลวงเวียงจันทน์: กระทรวงกสิกรรมและป่าไม้ นครหลวงเวียงจันทน์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว.
- พันธุ์พงษ์ คงเดชอดิศักดิ์. (2557). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในเขตอุทยานแห่งชาติหมู่เกาะช้าง จังหวัดตราด. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิตคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2554). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: สุริยาสาน.
- Cohen, J.M. and Uphoff, N.T.(1980). Participation's Place in Rural Development: Seeking Clarity Through Specificity. World Development, 8 (2).

แนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการตำรวจ สังกัดกองร้อยตำรวจตระเวนชายแดนที่ 223
 ค่ายสมเด็จพระยาตากสินราชานุภาพ จังหวัดอุบลราชธานี
 The Guidelines for the Improvement of the Working Life Quality of Police Officials
 Attached to the Border Patrol Division 223 of Kai Somdet Phrayadamrong of
 Ubon Ratchathani Province

จิราวัฒน์ รัตนกรบรรจง, จุฑามาส ชมผา และวินัย จำปาอ่อน
 Jirawat Rattanakornbanjong, Chuthamas Chompha and Winai Jumpaon
 นักศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการพัฒนาท้องถิ่น
 คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
 E-mail: taaa_tum@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการตำรวจสังกัด สังกัดกองร้อยตำรวจตระเวนชายแดนที่ 223 ค่ายสมเด็จพระยาตากสินราชานุภาพ จังหวัดอุบลราชธานี และแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการตำรวจสังกัด สังกัดกองร้อยตำรวจตระเวนชายแดนที่ 223 ค่ายสมเด็จพระยาตากสินราชานุภาพ จังหวัดอุบลราชธานี ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ข้าราชการตำรวจสังกัดกองร้อยตำรวจตระเวนชายแดนที่ 223 กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 22 ค่ายสมเด็จพระยาตากสินราชานุภาพ จังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 124 กลุ่มเป้าหมาย คือ ตัวแทนผู้บริหาร ตัวแทนผู้ปฏิบัติงาน จำนวน 13 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า คุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการตำรวจ สังกัดกองร้อยตำรวจตระเวนชายแดนที่ 223 ค่ายสมเด็จพระยาตากสินราชานุภาพ จังหวัดอุบลราชธานี โดยรวมมีคุณภาพชีวิตการทำงานอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ค่าตอบแทนที่เพียงพอและยุติธรรม ประชาธิปไตยในองค์การโอกาสในการพัฒนาความสามารถของบุคคล ความก้าวหน้าและความมั่นคงในการทำงานการบูรณาการทางสังคม หรือการทำงานร่วมกัน สภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยส่งเสริมสุขภาพ ลักษณะงานที่เกี่ยวข้องเป็นประโยชน์ต่อสังคม ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ความสมดุลระหว่างชีวิตการทำงานกับชีวิตส่วนตัว แนวทางพัฒนาคุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการตำรวจ สังกัดกองร้อยตำรวจตระเวนชายแดนที่ 223 ด้านค่าตอบแทนที่เพียงพอและยุติธรรม ควรเพิ่มกรอบอัตราเงินเดือนค่าครองชีพค่าสวัสดิการ ด้านสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยส่งเสริมสุขภาพ หน่วยงานควรจัดตั้งกลุ่มและส่งเสริมการออกกำลังกาย ด้านโอกาสในการพัฒนาความสามารถของบุคคล ควรจัดส่งให้ข้าราชการตำรวจฝึกภาษาต่างประเทศและฝึกอบรมทางวิชาการ ด้านความก้าวหน้าและความมั่นคงในการทำงาน ควรยึดหมั่นอยู่ในระเบียบวินัยทำตามคำสั่งผู้บังคับบัญชาเปิดโอกาสให้บุคลากรได้อบรมหลักสูตรด้านการบูรณาการทางสังคม หรือการทำงานร่วมกัน ควรทำงานกับหน่วยงานอื่นเพิ่มมากขึ้นเพื่อสร้างเครือข่ายองค์กร ด้านประชาธิปไตยในองค์การ ควรรับฟังความคิดเห็นกับเสนอแนะจากอยู่ได้บังคับบัญชา ควรให้ราชการเสนอความคิดเห็นที่แตกต่างได้โดยเสรี ด้านความสมดุลระหว่างชีวิตการทำงานกับชีวิตส่วนตัว ควรมีสวัสดิการที่เพียงพอสำหรับกำลังพลในสังกัด ด้านลักษณะงานที่เกี่ยวข้องเป็นประโยชน์ต่อสังคม ควรจะมีการออกปฏิบัติการตรวจความเรียบร้อยตามในเมือง อำนาจความสะดวกให้แก่ประชาชนด้วยความเสมอภาค

คำสำคัญ: แนวทางการพัฒนา, คุณภาพชีวิตการทำงาน, ตำรวจตระเวนชายแดนที่ 223

Abstract

The research aimed to study the opinions on the working life quality of the police officials attached to the Border Patrol Division 223 Kai Somdet Phrayadamrong of Ubon Ratchathani province and to explore the guidelines to improve the working life quality of the police officials in the study. The population used in the research was 124 police officials attached to the Border Patrol Division 223 of Kai

Somdet Phrayadamrong. The target groups were 13 representatives. The research instruments were a questionnaire and an interview. Statistics used in data analysis were percentage, mean, standard deviation and content analysis. The research findings were as follows. The working life quality of the police officials under study was at a low level. The aspect with a maximum mean was sufficient and just benefits. Salary and other benefits should be increased in line with economic conditions and responsibilities. As for safe environments, there should be a center for physical exercise. On opportunity to develop individuals' ability, police officials should be encouraged to learn foreign languages and have more academic training. On progress and job security, personnel should be allowed to have a curricular training to improve their skills needed for their positions; there should be scholarship for them to further education. On social integrity and co-working, police officials should work with other agencies in the areas in which they were well prepared; they should work with other agencies to strengthen the organization network. On democracy, the superiors should be willing to their subordinates. On the working life and personal life, there should be enough accommodation for the officials. On relevant works useful to society, the public should be treated and facilitated equally.

Keywords: Guidelines, Working Life Quality, Border Patrol Police 223

บทนำ

สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้ตระหนัก และเล็งเห็นถึงความสำคัญของการพัฒนาข้าราชการตำรวจในการที่จะให้มีมาตรฐานในการดำรงชีวิตที่ดีขึ้น เห็นได้จากแผนสำนักงานตำรวจแห่งชาติแม่บทฉบับที่ 4 พ.ศ. 2545 - พ.ศ. 2549 มีแนวทางการดำเนินงานที่จะพัฒนาค่าตอบแทน ที่ข้าราชการได้รับและสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับตำแหน่งตามลักษณะคุณภาพของงาน รวมทั้งมีการส่งเสริมสนับสนุนเปิดโอกาสให้ข้าราชการตำรวจ ได้มีโอกาสพัฒนาความรู้ความสามารถในแต่ละวิชาได้อย่างกว้างขวาง ทั้งภายในและภายนอกประเทศ เพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถของตนเองให้มากยิ่งขึ้น ทำให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพนอกจากนี้ยังวางแนวทางที่จะจัดสวัสดิการและสิทธิประโยชน์ขั้นพื้นฐาน และที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานทุกประเภทให้ข้าราชการตำรวจและครอบครัวได้รับด้วยความรวดเร็วเสมอภาคเป็นธรรม เพียงพอ เหมาะสมกับการกิจ หน้าที่และความเสี่ยงภัย ตลอดจนพัฒนาการของสวัสดิการในรูปแบบใหม่ตามศักยภาพของหน่วยงาน สิ่งเหล่านี้เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อขวัญและกำลังใจของข้าราชการตำรวจ (สำนักงานตำรวจแห่งชาติ, 2549: 12) การเปลี่ยนแปลงภายในประเทศไม่ว่าจะเป็นทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม การเมือง ตลอดจนสภาพแวดล้อม ทั้งกายภาพและทางสังคมในปัจจุบัน ได้ส่งผลกระทบต่ออย่างมากต่อบุคลากรที่จะเลือกประกอบสัมมาอาชีพ หลากหลาย มากมาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งข้าราชการตำรวจที่ถือเป็นข้าราชการประจำ เพราะสังคมทุกสังคมจะต้องมีตำรวจคอยดูแลทุกข์สุขของประชาชนอีกทั้งยังคอยรักษาความสงบเรียบร้อยภายในบ้านเมืองอีกด้วย และในปัจจุบันตำรวจได้เข้ามามีบทบาทในการบริหารประเทศมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็น การบริหาร ปกครองประเทศ ทางด้านความ มั่นคงของประเทศ ทางจิตวิทยากับความมั่นคง ทางด้านความ เป็นอยู่ของประชาชน (ธีรภาส ยั่งยืน, 2554: 2)

ตำรวจตระเวนชายแดนเป็นหน่วยงานหนึ่งใน สังกัดของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ มีหน้าที่เสริมกำลังตำรวจภูธรในการรักษาความสงบเรียบร้อยตามชายแดนและป้องกันการรุกรานและรักษาสัมพันธ์ไมตรีกับประเทศเพื่อนบ้าน โดยมีการฝึกกำลังตำรวจเพื่อทำหน้าที่คล้ายทหารเป็น อันเนื่องจากสนธิสัญญากรุงเจนีวาระหว่างไทยกับฝรั่งเศสกำหนดห้ามไม่ให้มีกำลังทหารในระยะ 25 กิโลเมตรจากแนวชายแดน จุดประสงค์หลักในการจัดตั้ง ดชด.ในช่วงแรกคือป้องกันกองกำลังคอมมิวนิสต์ที่เข้ามารุกรานในประเทศ โดยให้ ในการจัดตั้งตำรวจตระเวนชายแดนเป็นการเตรียมกำลังตำรวจให้พร้อม เพื่อจะปฏิบัติการต่อต้านการรบนอกแบบ สวัสดิการตำรวจ จะมีอยู่ 2 ส่วน คือ 1. สิทธิที่ได้รับจากทางราชการ ได้แก่ เงินเดือน เบี้ยเลี้ยง ค่าที่พัก ค่ารักษาพยาบาล สิทธิประโยชน์เรื่องเครื่องแบบ ฯลฯ และ 2. สิทธิที่ได้รับจากสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ในรูปแบบของ "กองทุนสวัสดิการ ตร." จะได้รับกรณีตำรวจเสียชีวิตหรือได้รับบาดเจ็บจากการปฏิบัติหน้าที่ และมีการตั้ง "ฌาปนกิจสงเคราะห์" ขึ้นมาเพื่อรวบรวมเงินช่วยเหลือสมาชิกที่เสียชีวิต เปรียบเสมือน "คนเป็นช่วยคนตาย" รวมถึงมูลนิธิสงเคราะห์ข้าราชการตำรวจและครอบครัว และมีการประสานแหล่งเงินกู้เพื่อให้ตำรวจได้กู้ในดอกเบี้ยต่ำ นอกจากนี้ กองสวัสดิการยังดูแลเรื่องบ้านพักตำรวจ บ้านพักตากอากาศ และดูแลงานเกี่ยวกับสโมสรและสันทนาการ การกีฬาและดนตรี รวมถึงเรื่องอนุศาสนาจารย์ ซึ่งเป็นเรื่อง

เกี่ยวกับการบำรุงขวัญ การประกอบพิธีกรรม พิธีการ พิธีสงฆ์ เพื่อการปลอบขวัญด้านจิตใจให้ตำรวจ (กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 22, 2558: 22)

กองร้อยตำรวจตระเวนชายแดนที่ 223 เป็นหน่วยงานในสังกัดของกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 22 ค่ายสมเด็จพระจอมเกล้าราชานุภาพ จังหวัดอุบลราชธานี ทำหน้าที่ เป็นกองร้อยสนับสนุนการรับมีหน่วยงานในสังกัดที่สนับสนุนการทำงานของสำนักงานตำรวจแห่งชาติและหน่วยงานที่ร้องขอคำสั่ง โดยมีหน่วยงานหลักในการทำงานเช่น หมวดรถยนต์หุ้มเกราะวี 150 หมวดเครื่องยิงลูกระเบิด 93 หมวด จักรยานยนต์ยุทธวิธี และหมวดสุนัขสงคราม โดยการทำงานต้องปรับเปลี่ยนบทบาทการทำงานของตนเองหลายด้าน เป็นสาเหตุให้ข้าราชการตำรวจกองร้อยตำรวจตระเวนชายแดนที่ 223 ต้องมีภาระงานและความรับผิดชอบมากขึ้นจากภาระงานและความรับผิดชอบของบุคลากรเพิ่มสูงขึ้น มีความเสี่ยงกับอันตรายในการปฏิบัติงานสูงขึ้นแต่ค่าตอบแทนและ อุปกรณ์เครื่องมือทำงานที่ไม่เพียงพอ กรณีบ้านพักที่ไม่เพียงพอกับบุคลากรหรือที่พักอยู่ห่างจาก สถานที่ทำงานพอสมควรและ คุณภาพและความมั่นคงหลังเกษียณอายุราชการสวัสดิการเท่าเดิมเป็นสิ่งที่ยังขาดหายต่อคุณภาพชีวิตที่ดีของตำรวจทั่วประเทศ (คม ชัด ลึก, 2554: 1) จากสภาพการณดังกล่าว ผู้ศึกษามีความสนใจที่จะศึกษาคุณภาพชีวิตการทำงานและปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการตำรวจสังกัด กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 22 ค่ายสมเด็จพระจอมเกล้าราชานุภาพ จังหวัดอุบลราชธานี เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ มาใช้ประโยชน์ในการเสริมสร้าง และเพิ่มพูนให้บุคลากรเกิดความพึงพอใจและความผูกพันต่อองค์กร รวมถึงการนำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุง พัฒนาระบบการบริหารทรัพยากรมนุษย์ให้เกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานและสามารถปฏิบัติหน้าที่และมีความรับผิดชอบได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการตำรวจ สังกัดกองร้อยตำรวจตระเวนชายแดนที่ 223 ค่ายสมเด็จพระจอมเกล้าราชานุภาพ จังหวัดอุบลราชธานี
2. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการตำรวจ สังกัดกองร้อยตำรวจตระเวนชายแดนที่ 223 ค่ายสมเด็จพระจอมเกล้าราชานุภาพ จังหวัดอุบลราชธานี

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคือ ข้าราชการตำรวจสังกัดกองร้อยตำรวจตระเวนชายแดนที่ 223 กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 22 ค่ายสมเด็จพระจอมเกล้าราชานุภาพ จังหวัดอุบลราชธานีจำนวน 124 นาย ส่วนการศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการตำรวจสังกัดกองร้อยตำรวจตระเวนชายแดนที่ 223 ค่ายสมเด็จพระจอมเกล้าราชานุภาพ จังหวัดอุบลราชธานี มีกลุ่มเป้าหมายในการศึกษาดังนี้กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ 1) ตัวแทนผู้บังคับบัญชา จำนวน 5 คน 2) ตัวแทนผู้ปฏิบัติงาน จำนวน 8 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการศึกษาแนวคิดทฤษฎี ที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. แบบสอบถาม ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตของข้าราชการตำรวจสังกัด กองร้อยตำรวจตระเวนชายแดนที่ 223 ค่ายสมเด็จพระจอมเกล้าราชานุภาพจังหวัดอุบลราชธานีแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสังกัดกองร้อยตำรวจตระเวนชายแดนที่ 223 ค่ายสมเด็จพระจอมเกล้าราชานุภาพ จังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 8 ด้านได้แก่ 1) ค่าตอบแทนที่เพียงพอและยุติธรรม 2) สภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยส่งเสริมสุขภาพ 3) โอกาสในการพัฒนาความสามารถของบุคคล 4) ความก้าวหน้าและความมั่นคงในการทำงาน 5) การบูรณาการทางสังคมหรือการทำงานร่วมกัน 6) ประชาธิปไตยในองค์กร 7) ความสมดุลระหว่างชีวิตการทำงานกับชีวิตส่วนตัวและ 8) ลักษณะงานที่เกี่ยวข้องเป็นประโยชน์ต่อสังคม

ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะแนวทางแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการตำรวจสังกัด กองร้อยตำรวจตระเวนชายแดนที่ 223 ค่ายสมเด็จพระนเรศวรมหาราช อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี

2. แบบสัมภาษณ์ เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการตำรวจสังกัด กองร้อยตำรวจตระเวนชายแดนที่ 223 ค่ายสมเด็จพระนเรศวรมหาราช อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 124 นาย

ผลการวิจัย

ตารางที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	124	100
1.2 หญิง	0	0
2. อายุ		
2.1 ไม่เกิน 30 ปี	21	16.93
2.2 อายุ 30 – 40 ปี	12	9.67
2.3 อายุ 41 – 50 ปี	43	34.67
2.4 อายุ 51 ปี ขึ้นไป	48	38.70
3. ระดับการศึกษา		
3.1 ต่ำกว่าปริญญาตรี	80	64.51
3.2 ปริญญาตรี	43	34.67
3.3 สูงกว่าปริญญาตรี	1	0.01
4. รายได้ต่อเดือน		
4.1 ต่ำกว่า 15,000 บาท	12	9.67
4.2 15,001 – 20,000 บาท	45	36.29
4.3 สูงกว่า 20,000 บาท	67	54.03

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพคุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการตำรวจ สังกัดกองร้อยตำรวจตระเวนชายแดนที่ 223 ค่ายสมเด็จพระนเรศวรมหาราช อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี โดยภาพรวม

สภาพคุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการตำรวจ โดย ภาพรวม	คุณภาพชีวิต การทำงาน		แปลผล
	μ	σ	
1. ค่าตอบแทนที่เพียงพอและยุติธรรม	2.26	0.64	น้อย
2. สภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยส่งเสริมสุขภาพ	2.13	0.74	น้อย
3. โอกาสในการพัฒนาความสามารถของบุคคล	2.21	0.66	น้อย
4. ความก้าวหน้าและความมั่นคงในการทำงาน	2.16	0.75	น้อย
5. การบูรณาการทางสังคม หรือการทำงานร่วมกัน	2.15	0.73	น้อย
6. ประชาธิปไตยในองค์กร	2.23	0.68	น้อย
7. ความสมดุลระหว่างชีวิตการทำงานกับชีวิตส่วนตัว	2.08	0.70	น้อย
8. ลักษณะงานที่เกี่ยวข้องเป็นประโยชน์ต่อสังคม	2.12	0.74	น้อย
รวม	2.17	0.71	น้อย

จากตารางที่ 2 พบว่า สภาพคุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการตำรวจ สังกัดกองร้อย ตำรวจตระเวนชายแดนที่ 223 ค่ายสมเด็จพระนเรศวรมหาราช จันทบุรี โดยภาพรวม มีคุณภาพชีวิตการทำงานอยู่ในระดับน้อย ($\mu = 2.17$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ย สูงสุด คือ ค่าตอบแทนที่เพียงพอและยุติธรรม ($\mu = 2.26$) รองลงมา คือ ประชาธิปไตยในองค์กร ($\mu = 2.23$) และโอกาสในการพัฒนาความสามารถของบุคคล ($\mu = 2.21$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ย ต่ำสุด คือ ความสมดุลระหว่างชีวิตการทำงานกับชีวิตส่วนตัว ($\mu = 2.08$) ตามลำดับ

สรุปผล

1. สภาพคุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการตำรวจ สังกัดกองร้อย ตำรวจตระเวนชายแดนที่ 223 ค่ายสมเด็จพระนเรศวรมหาราช จันทบุรี สรุปผลการวิจัยในแต่ละด้านได้ดังนี้

1.1 ด้านค่าตอบแทนที่เพียงพอและยุติธรรม ค่าตอบแทนที่เพียงพอและยุติธรรม โดยรวมมีคุณภาพชีวิตการทำงานอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ได้รับค่าตอบแทนเพียงพอต่อสถานะเศรษฐกิจปัจจุบัน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ สวัสดิการที่ได้รับมีความเพียงพอและเหมาะสม

1.2 ด้านสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยส่งเสริมสุขภาพ โดยรวมมีคุณภาพชีวิตการทำงานอยู่ในระดับน้อย ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ หน่วยงานได้นำเอาระบบ 5 ส. มาใช้ในการพัฒนาสถานที่ทำงานและหน่วยงานมีสวัสดิการตรวจสอบสุขภาพประจำปี ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ สถานที่ทำงานมีความปลอดภัยในขณะปฏิบัติงาน

1.3 ด้านโอกาสในการพัฒนาความสามารถของบุคคล โดยรวมมีคุณภาพชีวิตการทำงานอยู่ในระดับน้อย ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สนับสนุนให้บุคลากรเข้ารับการฝึกอบรมหรือสัมมนาในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ หน่วยงานมีแหล่งความรู้ ข้อมูล ข่าวสารที่ทันสมัยที่สามารถค้นคว้าได้สะดวก

1.4 ด้านความก้าวหน้าและความมั่นคงในการทำงาน โดยรวมมีคุณภาพชีวิตการทำงานอยู่ในระดับน้อย ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บังคับบัญชาสนับสนุนในการปรับหรือโยกย้ายตำแหน่งให้ก้าวหน้ากว่าเดิม ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีโอกาสได้รับมอบหมายงานที่มีขอบข่ายความรับผิดชอบสูงขึ้น

1.5 ด้านการบูรณาการทางสังคม หรือการทำงานร่วมกัน โดยรวมมีคุณภาพชีวิตการทำงานอยู่ในระดับน้อย ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงานมีความเป็นกันเอง ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ สามารถแสดงความคิดเห็น และมีการประสานงานระหว่างเพื่อนร่วมงาน แลผู้บังคับบัญชา ในการให้บริการแก่ผู้มาติดต่อ

1.6 ด้านประชาธิปไตยในองค์กร โดยรวมมีคุณภาพชีวิตการทำงานอยู่ในระดับน้อย ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บังคับบัญชาของท่านให้ความสำคัญภาคในการทำงาน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีโอกาสในการใช้ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการทำงานเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อหน่วยงานของท่าน

1.7 ด้านความสมดุลระหว่างชีวิตการทำงานกับชีวิตส่วนตัว โดยรวมมีคุณภาพชีวิตการทำงานอยู่ในระดับน้อย ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การปฏิบัติงานของท่านไม่มีผลกระทบต่อเวลาที่เป็นส่วนตัวในการดูแลหรือรักษาสุขภาพ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ภาระงานที่รับผิดชอบมีความเหมาะสมไม่ส่งผลกระทบต่อชีวิตส่วนตัวและครอบครัวของท่าน

1.8 ด้านลักษณะงานที่เกี่ยวข้องเป็นประโยชน์ต่อสังคม โดยรวมมีคุณภาพชีวิตการทำงานอยู่ในระดับน้อย ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมกับประชาชนในชุมชนใกล้เคียงเพื่อสาธารณประโยชน์ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ภารกิจของท่านเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาสังคมและประเทศชาติ

2. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการตำรวจสังกัดกองร้อยตำรวจตระเวนชายแดนที่ 22- ค่ายสมเด็จพระนเรศวรมหาราช จันทบุรี มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

2.1 ด้านค่าตอบแทนที่เพียงพอและยุติธรรม ควรเพิ่มกรอบอัตราเงินเดือนค่าครองชีพ ค่าสวัสดิการต่าง ๆ เพราะเงินเดือนยังน้อยเมื่อเทียบกับความรู้ความสามารถ ควรเพิ่มเงินประจำตำแหน่งตามความสามารถและหน้าที่ประจำ

2.2 ด้านสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยส่งเสริมสุขภาพ หน่วยงานควรจัดหางบประมาณเพื่อจัดหาเครื่องออกกำลังกายใช้ประจำในระดับกองร้อย ควรมีสวัสดิการต่าง ๆ ในการส่งเสริมสุขภาพ เช่น มีสถานออกกำลังกาย ฟิตเนสให้แก่บุคลากรในหน่วยงาน

2.3 ด้านโอกาสในการพัฒนาความสามารถของบุคคล ควรจัดส่งให้ข้าราชการตำรวจฝึกภาษาต่างประเทศ และฝึกอบรมทางวิชาการ ควรมีเทคโนโลยีในการติดต่อสื่อสารการศึกษาค้นคว้า ส่งเสริมข้าราชการมีโอกาสได้ศึกษาต่อ

2.4 ด้านความก้าวหน้าและความมั่นคงในการทำงาน ควรยึดมั่นอยู่ในระเบียบวินัย และให้โอกาสผู้ที่มีวุฒิ การศึกษาระดับที่สูงขึ้นในการเป็นผู้บังคับบัญชา ควรเปิดตำแหน่งสายงานให้กว้างขึ้นและเปิดโอกาสให้ตำรวจที่มีคุณวุฒิ การศึกษาได้รับตำแหน่งที่สูงขึ้น

2.5 ด้านการบูรณาการทางสังคม หรือการทำงานร่วมกัน ควรออกช่วยเหลือประชาชนสม่ำเสมอ ตั้งจุดตรวจ จุด สกัด เพื่อลดการเกิดอาชญากรรมและปัญหาทางสังคม จัดอบรมสัมมนากับหน่วยงานต่าง ๆ และออกช่วยเหลือประชาชนกับ หน่วยงานต่าง ๆ

2.6 ด้านประชาธิปไตยในองค์กร ควรรับฟังความคิดเห็นกับข้อเสนอแนะจากอยู่ใต้บังคับบัญชา ควรรับฟังความ คิดเห็นกับเสนอแนะต่าง ๆ จากอยู่ใต้บังคับบัญชา ควรให้ข้าราชการตำรวจแสดงความคิดเห็นโดยไม่มีระบบงานบังคับบัญชา มาเกี่ยวข้อง

2.7 ด้านความสมดุลระหว่างชีวิตการทำงานกับชีวิตส่วนตัว ควรใช้เวลากับข้าราชการตำรวจได้มีโอกาสไปพบปะ กับครอบครัว ควรจัดตั้งหน่วยงานเกี่ยวกับจิตวิทยาเพื่อให้คำปรึกษาเรื่องต่าง ๆ ให้กับข้าราชการตำรวจเพื่อไม่ให้เกิด ความเครียด

2.8 ด้านลักษณะงานที่เกี่ยวข้องเป็นประโยชน์ต่อสังคม ควรมีการออกปฏิบัติการตรวจความเรียบร้อยตามในเมือง อำนาจความสะดวกให้แก่ประชาชนตามที่ต่าง ๆ อย่างเป็นประจำสม่ำเสมอ

อภิปรายผล

จากการศึกษาเรื่อง จากการศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการตำรวจสังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 223 ค่ายสมเด็จพระนเรศวรมหาราช จันทบุรี สามารถอภิปรายผล ในประเด็นที่สำคัญ ดังนี้

1. คุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการตำรวจสังกัด กองร้อยตำรวจตระเวนชายแดนที่ 223 ค่ายสมเด็จพระนเรศวรมหาราช จันทบุรี พบว่า สภาพคุณภาพ ชีวิตการทำงานของข้าราชการตำรวจ สังกัดกองร้อยตำรวจตระเวนชายแดนที่ 223 ค่ายสมเด็จพระนเรศวรมหาราช จันทบุรี โดยรวมอยู่ในระดับน้อย พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านค่าตอบแทนที่เพียงพอและยุติธรรม โดยที่ได้รับค่าตอบแทนเพียงพอต่อสภาวะเศรษฐกิจปัจจุบัน ได้รับค่าตอบแทนเหมาะสมกับความรับผิดชอบของภาระงาน ได้รับค่าตอบแทนเพียงพอกับการดำรงชีพ หน่วยงานมีการปรับขึ้นเงินเดือนตามเกณฑ์การประเมินสวัสดิการที่ได้รับมีความเพียงพอและเหมาะสม ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านความสมดุลระหว่างชีวิตการทำงานกับชีวิตส่วนตัว เนื่องจากภาระงานที่รับผิดชอบมีความไม่เหมาะสมกับหน้าที่ความรู้ความสามารถเฉพาะด้านของเจ้าหน้าที่แต่ละคนส่งผลกระทบต่อชีวิตส่วนตัวและครอบครัวบ้างในบางครั้ง การลางานได้ตามสิทธิที่มีอย่างอิสระยังไม่เพียงพอเท่าที่ควรเนื่องจากภาระงานที่รับผิดชอบที่มากและเกี่ยวกับความปลอดภัยความสงบของประเทศชาติ การแบ่งเวลาการทำงานชีวิตครอบครัวและสังคมยังไม่เหมาะสมเท่าที่ควรเนื่องจากภาระงานที่รับผิดชอบอาจจะมีภาระการด่วนหรือการที่ไม่ได้บอกแจ้งล่วงหน้า การปฏิบัติงานของท่านมีผลกระทบต่อเวลาที่เป็นส่วนตัวในการดูแลหรือรักษาสุขภาพเนื่องจากภาระงานที่รับผิดชอบบางครั้งต้องเดินทางไปยังพื้นที่ชายแดนและออกภาคสนามในป่าที่ไกลจึงไม่มีเวลาส่วนตัวและการรักษาสุขภาพเท่าใดนัก หน่วยงานได้มีการจัดกิจกรรมผ่อนคลายในหนึ่งปีงบประมาณ เช่น กิจกรรมตามเทศกาล กีฬาสัมพันธ์และร่วมกับหน่วยงานอื่น ๆ ตามที่เหมาะสมตามวาระงานและภารกิจอย่างต่อเนื่องเป็นประจำ ซึ่งสอดคล้องกับ วรุณี นันทะ (2554: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง คุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการตำรวจชั้นประทวน สถานีตำรวจภูธรเกาะคา อำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง ผลการวิจัยพบว่า ระดับคุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการตำรวจชั้นประทวน สถานีตำรวจภูธรเกาะคา อำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง ในมิติทั้งหมด รวม 8 ด้าน พบว่า มีระดับคุณภาพชีวิตในการทำงานอยู่ในระดับปานกลาง และของ อธิราช ยังยืน (2554: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง คุณภาพชีวิตในการทำงานของข้าราชการตำรวจสถานีตำรวจภูธรอุบลราชธานี กองบังคับการจังหวัดสุพรรณบุรี ผลการวิจัยพบว่า คุณภาพชีวิตในการทำงานของข้าราชการตำรวจ สถานีตำรวจภูธรอุบลราชธานี กองบังคับการจังหวัดสุพรรณบุรี โดยรวมแล้ว อยู่ในระดับปานกลาง

2. แนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการตำรวจสังกัด กองร้อยตำรวจตระเวนชายแดนที่ 223 ค่ายสมเด็จพระนเรศวรมหาราช จันทบุรี ด้านค่าตอบแทนที่เพียงพอและยุติธรรม ควรเพิ่มเงินเดือนค่าครองชีพ ค่าสวัสดิการต่าง ๆ ควรเพิ่มเงินประจำตำแหน่งตามความสามารถและหน้าที่ประจำ ควรมีเงินประจำตำแหน่งตามความรู้ความสามารถเฉพาะทาง ด้านสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยส่งเสริมสุขภาพ หน่วยงานควรจัดตั้งกลุ่มและส่งเสริมการออกกำลังกายในระดับกองร้อย และจัดหางบประมาณเพื่อจัดหาเครื่องออกกำลังกายใช้ประจำในระดับกองร้อย ควรมีสวัสดิการ

ต่าง ๆ ในการส่งเสริมสุขภาพมีสถานออกกำลังกายให้แก่บุคลากรในหน่วยงานให้เพียงพอ ด้านโอกาสในการพัฒนาความสามารถของบุคคล ควรจัดส่งให้ข้าราชการตำรวจฝึกภาษาต่างประเทศและฝึกอบรมทางวิชาการ ควรมีเทคโนโลยีในการติดต่อสื่อสารการศึกษาค้นคว้า ส่งเสริมข้าราชการมีโอกาสได้ศึกษาต่อ จัดอบรมหลักสูตรวิชาการต่าง ๆ เพื่อใช้ในการทำงาน การดำเนินชีวิตประจำวันและเผยแพร่ให้ผู้อื่นได้ ด้านความก้าวหน้าและความมั่นคงในการทำงาน ควรยึดหมั่นอยู่ในระเบียบวินัยทำตามคำสั่งผู้บังคับบัญชา ควรขยายตำแหน่งเพิ่มมากขึ้นให้โอกาสผู้ที่มีความรู้ความสามารถระดับที่สูงขึ้นในการเป็นผู้บังคับบัญชา ควรเปิดตำแหน่งสายงานให้กว้างขึ้นและเปิดโอกาสให้ตำรวจที่มีคุณวุฒิการศึกษาได้รับตำแหน่งที่สูงขึ้น ด้านการบูรณาการทางสังคมหรือการทำงานร่วมกัน ควรทำงานกับหน่วยงานต่าง ๆ เพิ่มมากขึ้น มีการเพิ่มความเชื่อมโยงตามลักษณะงาน ควรจัดให้ข้าราชการออกหน่วยเคลื่อนที่เพื่อพบปะกับประชาชนทำงานร่วมกับหน่วยต่าง ๆ ออกช่วยเหลือประชาชนกับหน่วยงานต่าง ๆ เพิ่มมากขึ้น ด้านประชาธิปไตยในองค์กร ควรรับฟังความคิดเห็นกับเสนอแนะต่าง ๆ จากผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา ควรให้ข้าราชการเสนอความคิดเห็นต่าง ๆ ได้โดยเสรีภาพ ควรให้ข้าราชการตำรวจแสดงความคิดเห็นโดยไม่มีระบบسانบงคับบัญชามาเกี่ยวข้อง ด้านความสมดุลระหว่างชีวิตการทำงานกับชีวิตส่วนตัว ควรมีสวัสดิการที่เพียงพอสำหรับกำลังพลในสังกัด ควรให้เวลากับข้าราชการตำรวจได้มีโอกาสไปพบปะกับครอบครัว ควรจัดตั้งหน่วยงานเกี่ยวกับจิตวิทยาเพื่อให้คำปรึกษาเรื่องต่าง ๆ ให้กับข้าราชการเพื่อไม่ให้เกิดความเครียด ด้านลักษณะงานที่เกี่ยวข้องเป็นประโยชน์ต่อสังคม ควรจะมีการออกปฏิบัติการตรวจความเรียบร้อยตามในเมือง อำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนตามที่ต่าง ๆ อย่างเป็นประจำสม่ำเสมอ เมื่อเห็นอาชญากรรมต้องเข้าไประงับป้องกันปราบปราม สอดคล้องกับงานของ ธัญสินี บุรี (2556: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง คุณภาพชีวิตในการทำงานของข้าราชการตำรวจ ศูนย์พิสูจน์หลักฐาน 4 สำนักงานพิสูจน์หลักฐานตำรวจ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ โดยที่ข้าราชการตำรวจในสังกัดศูนย์พิสูจน์หลักฐาน 4 สำนักงานพิสูจน์หลักฐานตำรวจ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ มีความคิดเห็นว่าคุณภาพชีวิตในการทำงานโดยรวมอยู่ในระดับปานกลางซึ่งข้อเสนอนี้สามารถใช้ประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของข้าราชการในสังกัดศูนย์พิสูจน์หลักฐาน 4 ต่อไป

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. ด้านค่าตอบแทนที่เพียงพอและยุติธรรม ควรเพิ่มเงินเดือนค่าครองชีพ ค่าสวัสดิการต่าง ๆ เพราะเงินเดือนยังน้อยเมื่อเทียบกับความรู้ความสามารถ
2. ด้านสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยส่งเสริมสุขภาพ จัดหางบประมาณเพื่อจัดหาเครื่องออกกำลังกายใช้ประจำในระดับกองร้อย ควรมีสวัสดิการต่าง ๆ ในการส่งเสริมสุขภาพ เช่น มีสถานออกกำลังกาย ฟิตเนสให้แก่บุคลากรในหน่วยงาน
3. ด้านโอกาสในการพัฒนาความสามารถของบุคคล ควรจัดส่งให้ข้าราชการตำรวจฝึกภาษา และฝึกอบรมทางวิชาการ ควรมีเทคโนโลยีในการติดต่อสื่อสารการศึกษาค้นคว้า ส่งเสริมข้าราชการมีโอกาสได้ศึกษาต่อ
4. ด้านความก้าวหน้าและความมั่นคงในการทำงาน ควรยึดหมั่นอยู่ในระเบียบวินัย ควรให้โอกาสผู้ที่มีความรู้ความสามารถระดับที่สูงขึ้นในการเป็นผู้บังคับบัญชา ควรเปิดตำแหน่งสายงานให้กว้างขึ้นและเปิดโอกาสให้ตำรวจที่มีคุณวุฒิการศึกษาได้รับตำแหน่งที่สูงขึ้น
5. ด้านการบูรณาการทางสังคมหรือการทำงานร่วมกัน ออกช่วยเหลือประชาชนสม่ำเสมอ ตั้งจุดตรวจ จุดสกัดเพื่อลดการเกิดอาชญากรรมและปัญหาทางสังคม จัดอบรมสัมมนากับหน่วยงานต่าง ๆ ออกช่วยเหลือประชาชนกับหน่วยงานต่าง ๆ
6. ด้านประชาธิปไตยในองค์กร ควรรับฟังความคิดเห็นกับเสนอแนะต่าง ๆ จากผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา ควรให้ข้าราชการตำรวจแสดงความคิดเห็นโดยไม่มีระบบซานบงคับบัญชามาเกี่ยวข้อง
7. ด้านความสมดุลระหว่างชีวิตการทำงานกับชีวิตส่วนตัว ควรให้เวลากับข้าราชการตำรวจได้มีโอกาสไปพบปะกับครอบครัว ควรจัดตั้งหน่วยงานเกี่ยวกับจิตวิทยาเพื่อให้คำปรึกษาเรื่องต่าง ๆ ให้กับข้าราชการเพื่อไม่ให้เกิดความเครียด
8. ด้านลักษณะงานที่เกี่ยวข้องเป็นประโยชน์ต่อสังคม ควรมีการออกปฏิบัติการตรวจความเรียบร้อยตามในเมือง อำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนตามที่ต่าง ๆ อย่างเป็นประจำสม่ำเสมอ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาการคุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการตำรวจสังกัดกองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน ในประเทศไทย

2. คว้าศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการคุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการตำรวจสังกัดกองร้อยตำรวจตระเวนชายแดนที่ 223 ค่ายสมเด็จพระนเรศวรมหาราช จ.อุบลราชธานี

3. คว้าศึกษาการมีส่วนร่วมของเจ้าหน้าที่ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการตำรวจสังกัดกองร้อยตำรวจตระเวนชายแดนที่ 223 ค่ายสมเด็จพระนเรศวรมหาราช จ.อุบลราชธานี

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้เป็นอย่างดีด้วยความอนุเคราะห์จากหลักสูตร รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการพัฒนาท้องถิ่น คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ อาจารย์ ดร.จุฑามาส ชมผา, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วินัย จำปาอ่อน อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ พันตำรวจโท อัศวิน ฝืดนอก ผู้บังคับกองร้อยตำรวจตระเวนชายแดนที่ 223 ที่ได้ให้คำปรึกษา แนะนำ ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่งตลอดมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาที่ได้รับอย่างดียิ่ง จึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิริเพ็ญ อุตไพบูลย์ อาจารย์ประจำคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ด.ต. พรเทวา ทาระชัย เจ้าหน้าที่ธุรการวินัยและกำลังพล และ ร.ต.อ. บุญปลูก กันหา ตำแหน่งรอง ผบ.ร้อย ตชด. 223 ค่ายสมเด็จพระนเรศวรมหาราช จ.อุบลราชธานี ที่ได้กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบ แนะนำ และแก้ไข เครื่องมือในการทำวิจัยครั้งนี้ นอกจากนี้ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้ตอบแบบสอบถามและผู้ให้สัมภาษณ์ทุกท่าน ขอขอบคุณผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลและให้การสนับสนุน คอยเป็นกำลังใจในการศึกษาตลอดมา สุดท้ายนี้ คุณค่าและคุณประโยชน์อันพึงได้จากวิทยานิพนธ์เล่มนี้ ผู้วิจัยขออุทิศบูชาพระคุณ บิดา มารดา ครู อาจารย์ ทุกท่านที่ให้กำลังใจ และประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้แก่ผู้วิจัยตลอดมา

เอกสารอ้างอิง

- คม ชัด ลึก. (2554). **ตร.2 แสนนาย...หาอ่าน คู่มือ..."สวัสดิการตำรวจ"** วันพุธ ที่ 13 เมษายน
 จำเริญ จวงตระกูล. (2553). **การบริหารทรัพยากรมนุษย์เชิงยุทธศาสตร์: ทฤษฎีและการปฏิบัติ**. กรุงเทพฯ:
 ศูนย์กฎหมายธุรกิจอินเตอร์เนชั่นแนล.
 ตำรวจแห่งชาติ, สำนักงาน. (2549). **แผนสำนักงานตำรวจแห่งชาติแม่บทฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2545 - 2549)**. กรุงเทพฯ: โรง
 พิมพ์ตำรวจ.
 ตำรวจตระเวนชายแดนที่ 22., กองกำกับการ. (2558). **สรุปรายงานการประชุมกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 22
 อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี ประจำปีงบประมาณ 2558 (1 ตุลาคม 2557 – 30 กันยายน 2558)**.
 อุบลราชธานี: กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 22.
 ธีรภาส ยังยืน. (2554). **คุณภาพชีวิตในการทำงานของข้าราชการตำรวจสถานีตำรวจภูธรอุทอง กองบังคับการจังหวัด
 สุพรรณบุรี**. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
 ธัญสินี บุรี. (2556). **คุณภาพชีวิตในการทำงานของข้าราชการตำรวจศูนย์พิสูจน์หลักฐาน 4 สำนักงานพิสูจน์หลักฐาน
 ตำรวจ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ**. การศึกษาค้นคว้าอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย
 มหาสารคาม.
 วรภูมิ นันทะ. (2554). **คุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการตำรวจชั้นประทวนสถานีตำรวจภูธรเกาะคา อำเภอเกาะคา
 จังหวัดลำปาง**. การค้นคว้าอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองต่อประชาชน
ในเขตตำบลภูเงิน อำเภอกันทรลักษ์ จังหวัดศรีสะเกษ

The Guidelines for the Implementation of the Village Funds and the Urban
Communities in Tambon Phu-ngern, Kantaluk District, Sisaket Province

ศตวรรษ พลเหตุ, วินัย จำปาอ่อน และจุฑามาส ชมผา

Satawat Ponhat, Winai Jumpaon and Chuthamas Chompha

นักศึกษาลัทธิรัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการพัฒนาท้องถิ่น

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

E-mail: Satawat909@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองต่อประชาชนในเขตตำบลภูเงิน อำเภอกันทรลักษ์ จังหวัดศรีสะเกษ และศึกษาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองต่อประชาชนในเขตตำบลภูเงิน อำเภอกันทรลักษ์ จังหวัดศรีสะเกษ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ สมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองตำบลภูเงิน อำเภอกันทรลักษ์ จังหวัดศรีสะเกษ จำนวน 318 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการ สุ่มอย่างง่าย กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ตัวแทนสมาชิกและตัวแทนผู้นำชุมชน จำนวน 20 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า สภาพการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองต่อประชาชนในเขตตำบลภูเงิน อำเภอกันทรลักษ์ จังหวัดศรีสะเกษ โดยภาพรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการวางแผนรับสมัครสมาชิก มีแผนและกระบวนการในการพิจารณาคัดเลือกสมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองลงมา คือ ด้านการตรวจสอบความถูกต้อง การตรวจสอบความถูกต้องหรือความเป็นไปได้ของโครงการ ด้านการปรับปรุงพัฒนา การสร้างความเข้มแข็งให้กับกองทุนหมู่บ้าน เช่น การพัฒนาบุคลากร การพัฒนาระบบสารสนเทศ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการดำเนินงาน การแต่งตั้งคณะกรรมการหรือบุคคลเพื่อปฏิบัติหน้าที่ แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองต่อประชาชนในเขตตำบลภูเงิน อำเภอกันทรลักษ์ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านการวางแผนรับสมัครสมาชิก ควรมีแผนที่แนบชัด มีรายละเอียดที่ประชาชนเข้าใจรับรู้ได้อย่างดี ด้านการดำเนินงาน ควรให้สมาชิกทุกคนเข้าร่วมประชุมให้ครบตามที่ระเบียบกำหนดไว้ การดำเนินงานให้ตรงตามความต้องการของประชาชน ด้านการตรวจสอบความถูกต้อง ควรมีการแต่งตั้งคณะกรรมการที่เป็นตัวแทนจากหน่วยงานราชการในท้องถิ่นรวมทั้งภาครัฐ เอกชน และประชาชน ด้านการปรับปรุงพัฒนา ควรมีการปรับปรุงแก้ไขการแจ้งระเบียบของการติดตามหนี้สินให้ประชาชนรับทราบตามขั้นตอนการปฏิบัติของทางราชการให้ถูกต้องและชัดเจน

คำสำคัญ: การพัฒนา, การดำเนินงาน, กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

ABSTRACT

The research aimed to study the implementation of the village funds and the urban communities in Tambon Phu-ngern, Kantaluk district, Sisaket province and to explore the guidelines for the development for the implementation. The samples used in the research were 318 members of the village fund and urban communities in Tambon Phu-ngern. The sample size was determined by means of a simple random sampling. The target groups were 20 representatives of the groups in the study. Statistics used in data analysis were percentage, mean, and standard deviation.

The research findings were as follows. An overall implementation of the village funds and urban communities in Tambon Phu-ngern in Kantaluk district was moderate. considering the individual aspects, it was found that the aspects carrying a maximum mean were planning to recruit members, plans and procedures in selecting the members of the village funds and communities. Next were inspection of the accuracy, inspection of the possibility of the project, development and improvement, strengthening the

วารสารสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

village funds, for example the personnel development and the information system development. The aspects with a minimum value were implementation, and appointment of the committee or persons to perform the tasks. The guidelines for the development of the village funds in Tambon Phu-ngern were as follows. On planning to recruit members: there should be a clearly stated plan; there should be details easy to understand by the general public. On implementation: all members should attend the meeting as required by the regulations specified; the operation should be in line with the public demands. On the inspection of accuracy: the committee who represented the state agencies, the private agencies and the public should be appointed. On development and improvement: improvement should be made on the regulations on debt collection and the public should be informed of these in a correct and clear fashion.

Keywords: Development, Implementation, Village Funds and Urban Communities.

บทนำ

ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ได้กำหนดแนวทางการบริหารงานของกองทุนโดยให้มีคณะกรรมการจำนวนไม่เกิน 15 คน ประกอบด้วย คณะกรรมการทั้งชายและหญิงในสัดส่วนเท่าเทียมกัน ซึ่งมาจากการคัดเลือกจากสมาชิกแล้วมาเลือกกันเองเพื่อดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ตามกรอบโครงสร้างการบริหารงานกองทุน ซึ่งส่วนมากเป็นบุคคลที่มีความรู้ ความซื่อสัตย์ และมีประสบการณ์ที่จัดการบริหารงานกองทุนได้และที่สำคัญจะต้องมีคุณสมบัติตามระเบียบคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองว่าด้วยการจัดตั้งและการบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. 2544 (สำนักงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ, 2544: 12) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) ได้กำหนดยุทธศาสตร์การสร้างความเป็นธรรมในสังคม โดยให้ความสำคัญกับ “การพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก” ให้มีความหลากหลายและแข็งแกร่งมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับการจัดตั้ง “กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ” เสมือนเป็นการกระจายอำนาจในการบริหารประเทศในรูปแบบหนึ่งของรัฐบาลที่ประชาชนมีสิทธิในการบริหารงานอย่างอิสระ จึงนับว่าเป็นกองทุนหมุนเวียนที่น่าติดตามและควรให้ความสนใจเป็นอย่างยิ่ง เพราะนอกเหนือจากข้อดีที่เงินงบประมาณส่งตรงถึงมือประชาชนโดยตรง มีการใช้จ่ายเงินงบประมาณครอบคลุมทุกพื้นที่ของประเทศ เพื่อสร้างโอกาสการเข้าถึงแหล่งเงินทุนหมุนเวียนสำหรับประชาชนในการพัฒนาอาชีพและสร้างรายได้ในชุมชน (ศิริขวัญ วิเชียรเพริศ, 2558: จ) ในการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองเป็นยุทธศาสตร์หนึ่งในการแก้ปัญหาความยากจนของชาติรัฐบาลได้ทำให้เกิดเป็นรูปธรรม เน้นการสร้างเศรษฐกิจฐานรากให้เข้มแข็ง โดยสนับสนุนแหล่งเงินทุนดอกเบี้ยต่ำเป็นการเปิดโอกาสให้ครัวเรือน ชุมชน องค์กรชุมชน เครือข่ายชุมชน มีแหล่งทุนที่ทำให้เกิดอาชีพและรายได้ การต่อยอดกิจกรรมต่าง ๆ ในชุมชนให้ขยายกว้างขึ้น เป็นการกระตุ้นกำลังซื้อ กำลังผลิต ก่อให้เกิดอาชีพและรายได้ที่มั่นคง นำไปสู่การเก็บออมและสะสมเป็นกำลังทุนในระดับรากแก้วของสังคม สิ่งสำคัญช่วยสร้างภูมิปัญญาในชุมชนและพัฒนาต่อยอดต้นทุน ภูมิปัญญาของชุมชนให้ดำรงอยู่สืบเป็นชุมชนเข้มแข็งอย่างยั่งยืน

ปัจจุบัน มีจำนวนกองทุนหมู่บ้านฯ ทั้งสิ้น 79,225 กองทุน แบ่งเป็นกองทุนหมู่บ้าน 74,989 กองทุน กองทุนชุมชนเมือง 3,528 กองทุน กองทุนชุมชนทหาร 738 กองทุน มีสมาชิกรวม 12,801,444 คน มีเงินทุนหมุนเวียนรวมกันไม่น้อยกว่า 218,899.74 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 8.5 ของงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ 2558 วัตถุประสงค์ของกองทุนหมู่บ้านฯ ตาม พ.ร.บ.กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. 2547 มีด้วยกัน 5 ข้อ แต่เนื้อหาโดยสรุป คือ เป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนสำหรับสร้างงาน สร้างอาชีพ บรรเทาความเดือดร้อน สร้างความเข้มแข็งให้กับเศรษฐกิจของหมู่บ้านและชุมชนเมือง สำหรับปัญหาหลักที่พบในการบริหารจัดการกองทุนขณะนี้คือ เรื่องระบบบัญชีและเรื่องการติดตามหนี้สินจึงต้องมีคณะกรรมการกลั่นกรองในระดับจังหวัด มาช่วยพิจารณาว่ากองทุนหมู่บ้านแต่ละแห่งมีผลการดำเนินการเป็นเช่นไร กองทุนเหล่านั้นมีผลการดำเนินงานเป็นที่น่าพอใจ ช่วยก่อให้เกิดการพัฒนาอาชีพ เพิ่มรายได้ให้แก่พี่น้องประชาชนจากการเข้าถึงแหล่งเงินทุนในชุมชนของตนเอง (สรรเสรีญ แก้วกำเนิด, 2558: 8) จากสภาวะวิกฤติเศรษฐกิจประเทศชาติในอดีตและปัจจุบันได้ส่งผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของประชาชนทั่วไป โดยเฉพาะผลกระทบด้านเศรษฐกิจ ก่อให้เกิดปัญหาของความยากจนของประชาชนในชนบทและชุมชนเมือง ซึ่งความยากจนของประชาชนในชนบทและชุมชนเมือง คือ ขาดรายได้ การไม่มีทุนและขาดโอกาสเข้าถึงแหล่งเงินทุนเพื่อนำมาพัฒนาอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้ ลดค่าใช้จ่าย ตลอดจนบรรเทาเหตุฉุกเฉินและความจำเป็นเร่งด่วน รัฐบาลจึงมีเจตนารมณ์ที่จะแก้ไขปัญหาคความยากจนโดยได้กำหนดนโยบายเร่งด่วนในการจัดตั้ง

กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ สำหรับเป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนในหมู่บ้านและชุมชนเมืองใช้ในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม และความเป็นอยู่ของประชาชนในชนบทและชุมชนเมือง อีกทั้งเพื่อให้ท้องถิ่นมีขีดความสามารถในการจัดระบบและบริหารจัดการเงินกองทุนของตนเอง เพื่อสร้างศักยภาพในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของสังคมและเศรษฐกิจของประชาชนในหมู่บ้านและชุมชนเมืองสู่การพึ่งตนเองอย่างยั่งยืน อันเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจฐานรากของประเทศ รวมทั้งเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศในอนาคต (สำนักงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ, 2544: 32) กองทุนหมู่บ้านช่วยให้ครัวเรือนมีระดับการบริโภคที่สูงขึ้น เนื่องจากช่วยลดปัญหาข้อจำกัดด้านการกู้ยืม (Borrowing Constraint) และมีผลทำให้ครัวเรือนลดสินทรัพย์ที่มิได้ใช้ในยามฉุกเฉิน (Buffer Stock) แต่กองทุนหมู่บ้านไม่สามารถเพิ่มจำนวนผู้ประกอบการหรือช่วยให้กิจการที่มีอยู่แล้วสามารถขยายตัวได้มากเท่าใดนัก ดังนั้น การเพิ่มเงินทุนให้แก่กองทุนหมู่บ้านในอนาคตน่าจะมีผลทำให้ครัวเรือนสามารถเพิ่มการบริโภค แต่อาจจะไม่สามารถเพิ่มการลงทุนได้และที่สำคัญภาครัฐควรพิจารณาการให้เงินสนับสนุนโดยตรงแก่ครัวเรือนแทนการเพิ่มเงินให้กับกองทุนหมู่บ้าน เนื่องจากมีประสิทธิภาพสูงกว่า (Kaboski and Townsend, 2011: 1357-1406, อ้างถึงใน สถาบันวิจัยเศรษฐกิจ ป๋วย อึ๊งภากรณ์, 2559: 1)

การดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ยังพบปัญหาหนี้ค้างชำระหรือเงินขาดบัญชี ส่งผลกระทบโดยตรงที่จะก่อให้เกิดความเสียหายต่อการใช้จ่ายเงินงบประมาณแผ่นดินเป็นจำนวนมาก ทำให้ไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์และเจตนารมณ์ของการดำเนินโครงการ และอาจมีผลต่อโครงการอื่น สาเหตุสำคัญที่ทำให้เกิดปัญหาดังกล่าว เนื่องจากช่วงเริ่มต้นของการดำเนินการเป็นไปอย่างรีบเร่งโดยมุ่งเป้าหมายจัดตั้งกองทุนให้ครอบคลุมทุกหมู่บ้านทั่วประเทศ ทำให้การจัดตั้งกองทุนต้องรีบดำเนินการโดยไม่ได้นิ่งนอนใจถึงความพร้อมของหมู่บ้านและชุมชนอย่างแท้จริง ขาดการประชาสัมพันธ์ทำความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการให้กับประชาชนทั่วไปได้เข้าใจถึงหลักการและวัตถุประสงค์ของโครงการอย่างชัดเจน หน่วยงานที่รับผิดชอบขาดการติดตาม แก้ไขปัญหาอย่างเคร่งครัด จริงจัง หรือไม่ได้นำไปสู่การแก้ปัญหาอย่างแท้จริง และปัญหาการแทรกแซงทางด้านการเมือง อย่างไรก็ตาม ในหลายพื้นที่พบว่ายังมีปัญหาในการดำเนินงานอยู่จึงทำให้กองทุนไม่ประสบผลสำเร็จ ไม่ว่าจะเป็นขาดการมีส่วนร่วมของสมาชิกการไม่มีวินัยในการชำระเงินให้ตรงตามเวลาและนำเงินไปใช้ประกอบอาชีพไม่ตรงตามที่ได้แจ้งไว้ ทำให้เกิดปัญหาในการชำระเงินคืนในภายหลังขาดการสื่อสารประชุมชี้แจงกับสมาชิกทำให้สมาชิกยังไม่ค่อยรู้สึกถึงความเป็นเจ้าของเงินทุน สมาชิกเข้าใจว่าเป็นเงินของรัฐบาลหากไม่มีเงินจ่ายก็ให้จ่ายเฉพาะดอกเบี้ยก่อน หรือหากเงินหมดทางรัฐจะเอามาให้ใหม่อีก ซึ่งเป็นความเข้าใจที่ไม่ถูกต้อง รวมถึงคณะกรรมการบางรายไม่มีความรู้ความสามารถไม่มีความซื่อสัตย์ เกิดการยกยอกทรัพย์สินไปใช้ส่วนตัว ทำให้เกิดมีปัญหากการฟ้องร้องเมื่อไม่ชำระหนี้คืน เป็นต้น ดังนั้นจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะต้องทราบถึงสภาพการบริหารจัดการของกองทุนหมู่บ้าน เพื่อหาวิธีปรับปรุงหรือพัฒนา เพื่อนำไปบริหารจัดการให้เกิดประสิทธิภาพต่อไป (ธนพร ก้อนทอง, 2554: 2)

กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองตำบลภูเงิน อำเภอกันทรลักษ์ จังหวัดศรีสะเกษ มีการดำเนินงานตามนโยบายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ที่ผ่านมาเป็นการดำเนินการภายใต้ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. 2544 ซึ่งปัจจุบันกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองตำบลภูเงิน อำเภอกันทรลักษ์ จังหวัดศรีสะเกษ ได้ดำเนินการตามนโยบายของรัฐบาลตามระเบียบคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติว่าด้วยการจัดตั้งและบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. 2559 มีจำนวนสมาชิกทั้งหมด 323 คน จาก 19 หมู่บ้าน ได้รับเงินจัดสรรจากรัฐบาลกองทุนละ 1 ล้านบาท เป็นทุนหมุนเวียน ในการดำเนินงานยังพบว่าประสบปัญหาในการดำเนินงานมีสาเหตุมาจากการขาดความรู้ความเข้าใจของกรรมการที่อาจจะคลาดเคลื่อน การดำเนินงานไม่ตรงตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้และไม่ตอบสนองความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง พบว่าหลายคนยังไม่รู้เลยว่าหมู่บ้านตัวเองมีเงินกองทุน เพราะการบริหารจัดการภายในชุมชนหรือหมู่บ้านไม่มีการประชาสัมพันธ์ ไม่มีการชักชวนให้คนในหมู่บ้านได้เป็นสมาชิก เงินต้นทุนไปจำกัดอยู่แค่บางกลุ่ม อาจเป็นเพราะการบริหารจัดการกระจุกแค่อำนาจคนในกลุ่มมีการเลือกพวกพ้องทำให้เงินจำนวนนี้กระจายไม่ทั่วถึง

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาสภาพการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองต่อประชาชนในเขตตำบลภูเงิน อำเภอกันทรลักษ์ จังหวัดศรีสะเกษ ที่ผ่านมาซึ่งอาจยังมีปัญหาบางประการในการดำเนินงานที่น่าสนใจและเพื่อที่จะนำผลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้เป็นข้อมูลที่สำคัญและสามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนาการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองต่อประชาชนในเขตตำบลภูเงิน อำเภอกันทรลักษ์ จังหวัดศรีสะเกษ ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ตำบลภูเงิน อำเภอกันทรลักษ์ จังหวัดศรีสะเกษ
2. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ตำบลภูเงิน อำเภอกันทรลักษ์ จังหวัดศรีสะเกษ

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านประชากร/กลุ่มตัวอย่าง
 - 1.1 การศึกษาสภาพการดำเนินงานตามนโยบายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ตำบลภูเงิน อำเภอกันทรลักษ์ จังหวัดศรีสะเกษ ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย มีดังนี้

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ สมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ตำบลภูเงิน อำเภอกันทรลักษ์ จังหวัดศรีสะเกษ มี 18 หมู่บ้าน จำนวนสมาชิก 1,495 คน (องค์การบริหารส่วนตำบลภูเงิน, 2559: 12)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ สมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองตำบลภูเงิน อำเภอกันทรลักษ์ จังหวัดศรีสะเกษ จำนวน 318 คน การได้มาของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตร Taro Yamane (1973: 99, อ้างถึงใน อีรุฒิ เอกะกุล, 2555: 113) และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling)
 - 1.2 ศึกษาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานตามนโยบายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ตำบลภูเงิน อำเภอกันทรลักษ์ จังหวัดศรีสะเกษ มีกลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ตัวแทนสมาชิก จำนวน 10 คน ตัวแทนผู้นำชุมชน จำนวน 10 คน รวมทั้งสิ้น 20 คน
2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาเรื่อง การดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองต่อประชาชนในเขตตำบลภูเงิน อำเภอกันทรลักษ์ จังหวัดศรีสะเกษ โดยขอบเขตเนื้อหาที่ใช้ในการศึกษาวิจัยได้นำแนวคิดของ วีระพล บติรัฐ (2543: 7) เกี่ยวกับขั้นตอนการบริหารงานตามแนวทางของ PDCA มาประยุกต์ใช้ในการศึกษา มีดังนี้

 1. ด้านการวางแผนรับสมัครสมาชิก (Plan)
 2. ด้านการดำเนินงาน (Do)
 3. ด้านการตรวจสอบความถูกต้อง (Check)
 4. ด้านการปรับปรุงพัฒนา (Action)

ผลการวิจัย

การศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองต่อประชาชนในเขตตำบลภูเงิน อำเภอกันทรลักษ์ จังหวัดศรีสะเกษ ผลการวิจัย พบว่า

1. สภาพการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองต่อประชาชนในเขตตำบลภูเงิน อำเภอกันทรลักษ์ จังหวัดศรีสะเกษ โดยภาพรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการวางแผนรับสมัครสมาชิก รองลงมา คือ ด้านการตรวจสอบความถูกต้อง ด้านการปรับปรุงพัฒนา ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการดำเนินงาน ตามรายละเอียด ดังนี้
 - 1.1 ด้านการวางแผนรับสมัครสมาชิก โดยรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีแผนและกระบวนการในการพิจารณาคัดเลือกสมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชน รองลงมา คือ เปิดโอกาสให้สมาชิกกองทุนหมู่บ้านฯ มีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้าน คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนมีแผนอัตราค่าสิ่งในการพิจารณาคัดเลือกสมาชิก ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การสำรวจความต้องการของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชน เพื่อกำหนดแผนงานในปีงบประมาณถัดไป
 - 1.2 ด้านการดำเนินงาน โดยรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การแต่งตั้งคณะกรรมการหรือบุคคลเพื่อปฏิบัติหน้าที่ในด้านต่าง ๆ ของกองทุนหมู่บ้านและชุมชน รองลงมา คือ การปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับ ของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนอย่างเคร่งครัด และคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชน ปฏิบัติงานอยู่ในหลักคุณธรรม มีความซื่อสัตย์ สุจริต คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชน มีความขยันหมั่นเพียรในการประกอบอาชีพ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การประชาสัมพันธ์ เพื่อกำหนดแนวทางกองทุนหมู่บ้านและชุมชนให้สมาชิกได้รับทราบ

1.3 ด้านการตรวจสอบความถูกต้อง โดยรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การตรวจสอบความถูกต้องหรือความเป็นไปได้ของโครงการ รองลงมา คือ คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนมีการติดตามหนี้สินจากสมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชน การตรวจสอบการสมาชิกในการนำเงินกู้ไปใช้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การรายงานเป็นกระบวนการ ให้ผู้บังคับตามชั้นได้ทราบถึงผลการปฏิบัติงาน

1.4 ด้านการปรับปรุงพัฒนา โดยรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การสร้างความเข้มแข็งให้กับกองทุนหมู่บ้าน เช่น การพัฒนาบุคลากร การพัฒนาระบบสารสนเทศ เป็นต้น รองลงมา คือ การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพเพื่อเพิ่มศักยภาพการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านฯ การส่งเสริมการสนับสนุนการศึกษา วิจัยและพัฒนา กองทุนหมู่บ้านและชุมชน เช่น จัดสรรงบประมาณ โครงการ เป็นต้น ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การรายงานผลการดำเนินงานเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคการติดตามหนี้สินเพื่อปรับปรุงและพัฒนาให้ดีขึ้น

2. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองต่อประชาชนในเขตตำบลภูเงิน อำเภอกันทรลักษ์ จังหวัดศรีสะเกษ มีดังนี้

2.1 ด้านการวางแผนรับสมัครสมาชิก ควรมีแผนที่แนบชัดเจน มีรายละเอียดที่ประชาชนเข้าใจรับรู้ได้อย่างดี เป็นการเปิดรับสมัครสมาชิกเพื่อการออมเงิน มีเงินปันผลจากค่าหุ้นมีเงินเฉลี่ยคืนจากการกู้ยืม มีสวัสดิการช่วยเหลือครอบครัวสมาชิก กรณีมีคนในครอบครัวเสียชีวิต มีฌาปนกิจสงเคราะห์สมาชิก การรับสมัครสมาชิกเป็นไปอย่างทั่วถึงให้เห็นถึงประโยชน์ที่ได้รับหากเป็นสมาชิกกองทุน จัดให้มีการรับสมัครสมาชิกภายนอกในเขตใกล้เคียงกับตำบลภูเงินให้สมาชิกในกองทุนเชิญชวนประชาชนที่ไม่ได้เป็นสมาชิกกองทุนมาสมัครสมาชิกกองทุน เพราะสมาชิกกองทุนน่าจะบอกถึงผลดีในการเป็นสมาชิกกองทุนได้ดี แจกการรับสมัครอย่างสม่ำเสมอ โดยการประชาสัมพันธ์ผ่านหอกระจายข่าวของแต่ละหมู่บ้าน ให้เห็นถึงประโยชน์ที่จะได้รับหากเป็นสมาชิกกองทุน มีการศึกษาความต้องการของประชาชน ประชาสัมพันธ์ถึงผลประโยชน์ที่จะได้รับหากเป็นสมาชิกกองทุน ให้ประชาชนเข้าถึงแหล่งเงินทุน

2.2 ด้านการดำเนินงาน ควรให้สมาชิกทุกคนเข้าร่วมประชุมให้ครบตามที่ระเบียบกำหนดไว้ การดำเนินงานให้ตรงตามความต้องการของประชาชน ควรแจ้งให้สมาชิกรับทราบทุกครั้งหากมีการเปลี่ยนแปลงคณะกรรมการหาแหล่งเงินทุนเพื่อให้กองทุนมีขนาดใหญ่ขึ้น ควรมีเงินปันผลให้แก่สมาชิกอย่างเหมาะสม เป็นแหล่งเงินทุนที่มั่นคงให้แก่สมาชิกทำความเข้าใจกับสมาชิกว่ากองทุนตั้งขึ้นมาเพื่อช่วยเหลือประชาชนที่เข้าไม่ถึงระบบการเงินที่ผ่านธนาคาร เปิดโอกาสให้คนที่ด้อยโอกาสกว่าได้กู้เงินเพื่อไปประกอบอาชีพ การเข้าเป็นสมาชิกไม่ควรตั้งเป้าหมายแค่การกู้เงิน เน้นที่ การออมเงินเพื่อความมั่นคงในอนาคต มีการระดมทุนจากสมาชิกกองทุนเพื่อให้กองทุนมีทุนดำเนินการเพิ่มมากขึ้น และแบ่งปันผลให้แก่สมาชิกที่ซื้อหุ้นซื้อหุ้นอย่างเหมาะสม ให้สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของกองทุน จัดให้กองทุนเป็นแหล่งเงินหมุนเวียนของสมาชิกอย่างมั่นคง

2.3 ด้านการตรวจสอบความถูกต้อง ควรมีการแต่งตั้งคณะกรรมการที่เป็นตัวแทนจากหน่วยงานราชการในท้องถิ่นรวมทั้งภาครัฐ เอกชน และประชาชน ควรมีการตรวจสอบการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านทุกปีอย่างสม่ำเสมอ ให้สมาชิกทุกคนในกองทุนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบความถูกต้องในการดำเนินงานของโครงการต่าง ๆ หลังจากดำเนินโครงการควรแต่งตั้งคณะกรรมการในการตรวจสอบ ติดตามดูว่าสมาชิกแต่ละคนที่กู้เงินไปได้นำไปทำตามที่ยื่นคำร้องขอกู้เงินหรือไม่ มีเกณฑ์ในการพิจารณาหากไม่ได้ทำตามวัตถุประสงค์ที่แจ้งไว้ตามที่ทำบันทึกไว้ ควรจัดให้มีการตรวจสอบการดำเนินงานทุกปี รายงานผลการดำเนินงานทุกปี และแจ้งให้สมาชิกทุกคนทราบให้มีหน่วยงานอื่นมาตรวจสอบผลการดำเนินงานของโครงการ

2.4 ด้านการปรับปรุงพัฒนา ควรมีการปรับปรุงแก้ไขการแจ้งระเบียบของการติดตามหนี้สินให้ประชาชนรับทราบตามขั้นตอนการปฏิบัติของทางราชการให้ถูกต้องและชัดเจน แจ้งเตือนให้สมาชิกได้ทราบล่วงหน้าก่อนวันชำระเงิน จัดแบ่งเครดิตสมาชิกให้เป็นกลุ่ม ๆ เพื่อสะดวกในการติดตามหนี้สิน ควรมีหัวหน้าในแต่ละกลุ่มเพื่อให้ดำเนินการติดตามหนี้สินภายในกลุ่ม ปรับปรุงแก้ไขแนวทาง การพัฒนาแจ้งระเบียบของการติดตามหนี้สินให้ประชาชนรับทราบตามขั้นตอนการปฏิบัติของทางราชการให้ถูกต้องและชัดเจน แจ้งเตือนให้สมาชิกได้ทราบล่วงหน้าก่อนวันชำระเงิน แจ้งให้ทราบถึงผลประโยชน์ที่ได้รับหากชำระหนี้สินครบตามกำหนด แจ้งเตือนสมาชิกถึงผลเสียหากผิดชำระหนี้สิน แต่งตั้งคณะกรรมการกองทุนในการติดตามทวงหนี้ หาแนวทางช่วยเหลือสมาชิกหากมีเหตุขัดข้อง ที่ไม่มีเจตนาไม่ชำระหนี้ เช่น ในครอบครัวมีผู้เจ็บป่วย ต้องรักษา หรือเกิดภัยธรรมชาติ ประชาสัมพันธ์การติดตามหนี้สินให้สมาชิกได้ทราบก่อนถึงวันครบกำหนดชำระหนี้สินพอสมควร เพื่อให้สมาชิกได้เตรียมตัวในการชำระหนี้สิน

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองต่อประชาชนในเขตตำบลภูเงิน อำเภอกันทรลักษ์ จังหวัดศรีสะเกษ สามารถสรุปได้ ดังนี้

1. สภาพการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองต่อประชาชนในเขตตำบลภูเงิน อำเภอกันทรลักษ์ จังหวัดศรีสะเกษ โดยภาพรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการวางแผนรับสมัครสมาชิก รองลงมา คือ ด้านการตรวจสอบความถูกต้อง ด้านการปรับปรุงพัฒนา ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการดำเนินงาน อาทิ
 - 1.1 ด้านการวางแผนรับสมัครสมาชิก โดยรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก
 - 1.2 ด้านการดำเนินงาน โดยรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด
 - 1.3 ด้านการตรวจสอบความถูกต้อง โดยรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง
 - 1.4 ด้านการปรับปรุงพัฒนา โดยรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง

2. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองต่อประชาชนในเขตตำบลภูเงิน อำเภอกันทรลักษ์ จังหวัดศรีสะเกษ ได้แก่

2.1 ด้านการวางแผนรับสมัครสมาชิก ควรมีแผนที่แนบชัดเจน มีรายละเอียดที่ประชาชนเข้าใจรับรู้ได้อย่างดี เป็นการเปิดรับสมัครสมาชิกเพื่อการออมเงิน มีเงินปันผลจากค่าหุ้นมีเงินเฉลี่ยคืนจากการกู้ยืม มีสวัสดิการช่วยเหลือครอบครัวสมาชิก กรณีมีคนในครอบครัวเสียชีวิต มีฌาปนกิจสงเคราะห์สมาชิก การรับสมัครสมาชิกเป็นไปอย่างทั่วถึงให้เห็นถึงประโยชน์ที่ได้รับหากเป็นสมาชิกกองทุน เป็นต้น

2.2 ด้านการดำเนินงาน ควรให้สมาชิกทุกคนเข้าร่วมประชุมให้ครบตามที่ระเบียบกำหนดไว้ การดำเนินงานให้ตรงตามความต้องการของประชาชน ควรแจ้งให้สมาชิกรับทราบทุกครั้งหากมีการเปลี่ยนแปลงคณะกรรมการหาแหล่งเงินทุนเพื่อให้กองทุนมีขนาดใหญ่ขึ้น ควรมีเงินปันผลให้แก่สมาชิกอย่างเหมาะสม เป็นแหล่งเงินทุนที่มั่นคงให้แก่สมาชิกทำความเข้าใจกับสมาชิกว่ากองทุนตั้งขึ้นมาเพื่อช่วยเหลือประชาชนที่เข้าไม่ถึงระบบการเงินที่ผ่านธนาคาร เป็นต้น

2.3 ด้านการตรวจสอบความถูกต้อง ควรมีการแต่งตั้งคณะกรรมการที่เป็นตัวแทนจากหน่วยงานราชการในท้องถิ่นรวมทั้งภาครัฐ เอกชน และประชาชน ควรมีการตรวจสอบการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านทุกปีอย่างสม่ำเสมอให้สมาชิกทุกคนในกองทุนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบความถูกต้องในการดำเนินงานของโครงการต่าง ๆ เป็นต้น

2.4 ด้านการปรับปรุงพัฒนา ควรมีการปรับปรุงแก้ไขการแจ้งระเบียบของการติดตามหนี้สินให้ประชาชนรับทราบตามขั้นตอนการปฏิบัติของทางราชการให้ถูกต้องและชัดเจน แจ้งเตือนให้สมาชิกได้ทราบล่วงหน้าก่อนวันชำระเงินจัดแบ่งเครดิตสมาชิกให้เป็นกลุ่ม ๆ เพื่อสะดวกในการติดตามหนี้สิน ควรมีหัวหน้าในแต่ละกลุ่มเพื่อให้ดำเนินการติดตามหนี้สินภายในกลุ่ม ปรับปรุงแก้ไขแนวทาง การพัฒนาแจ้งระเบียบของการติดตามหนี้สินให้ประชาชนรับทราบตามขั้นตอนการปฏิบัติของทางราชการให้ถูกต้องและชัดเจน เป็นต้น

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองต่อประชาชนในเขตตำบลภูเงิน อำเภอกันทรลักษ์ จังหวัดศรีสะเกษ สามารถอภิปรายผลในประเด็นที่สำคัญ ดังนี้

1. การศึกษาเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองต่อประชาชนในเขตตำบลภูเงิน อำเภอกันทรลักษ์ จังหวัดศรีสะเกษ ผลการศึกษาพบว่า โดยรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมากโดยพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการวางแผนรับสมัครสมาชิก มีแผนและกระบวนการในการพิจารณาคัดเลือกสมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชน เปิดโอกาสให้สมาชิกกองทุนหมู่บ้านฯ มีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้าน สอดคล้องกับงานวิจัยของ รัตมี พลรัตน์ (2554: ง) ที่ผลการวิจัยพบว่า การบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำจั้น อำเภอกาบัง จังหวัดหนองคาย โดยรวมและรายด้าน คือ ด้านการวางแผน ด้านการอำนวยความสะดวก และด้านการควบคุม อยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกับงานวิจัยของ รุ่งรัตน์ เพชรไพฑูรย์ (2554: ค) ที่ผลการ วิจัยพบว่า ประสิทธิภาพการบริหารงาน ด้านการวางแผน มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงลบกับความสำเร็จในการดำเนินงานโดยรวมด้านลูกค้า ด้านการเรียนรู้และพัฒนา และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิชชุดา รัตนประยูร (2556: ค-ง) ที่ผลการวิจัยพบว่า การบริหารกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมืองในเขตพื้นที่ตำบลสถาน อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการวางแผน มีการจัดทำระเบียบข้อบังคับการบริหารกองทุน ซึ่งแสดงให้เห็นว่าคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในเขตตำบลภูเงิน อำเภอกันทรลักษ์ จังหวัดศรีสะเกษ การวางแผนรับสมัครสมาชิกนั้น สมาชิกกองทุนหมู่บ้านฯ มีส่วนร่วมในการวางแผนและการพิจารณาคัดเลือก

วารสารสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

สมาชิกต้องผ่านคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองมีแผนในการดำเนินงานอย่างเป็นรูปธรรม อีกทั้งการพิจารณาคัดเลือกได้ระบุแนวทางหรือกำหนดคุณสมบัติที่ชัดเจนมีความโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้

2. การศึกษาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองต่อประชาชน ในเขตตำบลภูเงิน อำเภอกันทรลักษ์ จังหวัดศรีสะเกษ ผลการศึกษาพบว่า ด้านการดำเนินงาน มีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง แต่เป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ทั้งนี้ในการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้าน มีการแต่งตั้งคณะกรรมการหรือบุคคลเพื่อปฏิบัติหน้าที่ในด้านต่าง ๆ ของกองทุนหมู่บ้านและชุมชน การปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ ของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนอย่างเคร่งครัด และคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชน ปฏิบัติงานอยู่ในหลักคุณธรรม มีความซื่อสัตย์ สุจริต สาเหตุที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด อาจเป็นเพราะในการดำเนินงานบางประการคณะกรรมการไม่มีความรู้ ความสามารถในการจัดการเทคโนโลยีสมัยใหม่ ขาดอุปกรณ์สำนักงาน และระบบการจัดเก็บเอกสารที่ไม่มีความชัดเจน จึงเป็นสาเหตุให้ด้านการดำเนินงานเป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิชชุดา รัตนประยูร (2556: ค-ง) ที่มีข้อเสนอแนะในการบริหารกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมืองในเขตพื้นที่ตำบลสถาน อำเภอเขียงของ จังหวัดเขียงราย และคณะกรรมการมีความเข้มงวดเรื่องการอนุมัติเงินกู้ให้แก่สมาชิก สมาชิกไม่ควรให้ผู้อื่นยืมสิทธิในการกู้ยืม ควรจัดให้มีการฝึกอบรมความรู้เกี่ยวกับหลักการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแก่กรรมการกองทุน การส่งเสริมให้กองทุนหมู่บ้านเป็นศูนย์กลางแห่งการเรียนรู้อย่างจริงจัง และควรจัดให้มีการประชาสัมพันธ์ ผลการดำเนินงานกองทุน ดังเช่นงานวิจัยของ ธนพร ก้อนทอง (2554: ก) มีข้อเสนอแนะการบริหารกองทุนหมู่บ้านกุดน้ำคำไปสู่หมู่บ้านอื่นในเขตตำบลกุดปลาตุก อำเภอเมือง จังหวัดอำนาจเจริญ ควรมีการประชาสัมพันธ์ การดำเนินงานของกลุ่มในทุกสื่อที่มี ระเบียบกองทุน ควรจัดทำเป็นรูปเล่มสำหรับแจกจ่ายเพื่อเผยแพร่ให้หมู่บ้านอื่นได้ศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบลควรเข้าไปร่วมประสานการดำเนินงานของสมาชิก ทั้งนี้เพื่อให้การดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในเขตตำบลภูเงิน อำเภอกันทรลักษ์ จังหวัดศรีสะเกษ เกิดประสิทธิผลสูงสุดในการดำเนินงาน ควรมีการดำเนินงานให้ตรงตามความต้องการของประชาชน ควรหาแหล่งเงินทุนเพื่อให้องค์กรมีขนาดใหญ่เป็นแหล่งเงินทุนที่มั่นคงให้แก่สมาชิก ให้สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของกองทุน ควรจัดให้กองทุนเป็นแหล่งเงินหมุนเวียนของสมาชิกอย่างมั่นคง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. ด้านการวางแผนการรับสมัครสมาชิก แนวทางการพัฒนาควรมีการสำรวจความต้องการหรือปัญหาของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชน เพื่อจะได้นำข้อมูลมาใช้ในการกำหนดแผนงานในปีต่อไป

2. ด้านการดำเนินงาน แนวทางการพัฒนาควรมีการแต่งตั้งคณะกรรมการโดยทุกหมู่บ้านมีส่วนร่วมและมีตัวแทนของแต่ละหมู่บ้านในการพิจารณาพัฒนาหลักเกณฑ์ในการกู้เงินของกองทุนหมู่บ้าน ให้สอดคล้องกับภาระหนี้สิน และความสามารถในชำระหนี้ของสมาชิกให้เหมาะสม พร้อมทั้งควรมีการประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

3. ด้านการตรวจสอบความถูกต้อง แนวทางการพัฒนาการดำเนินงาน ควรส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดทำระบบข้อมูล มีการอบรมให้ความรู้และสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับระบบสื่อออนไลน์ ของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง เพื่อความสะดวกรวดเร็วและสามารถตรวจสอบได้

4. ด้านการปรับปรุงพัฒนา ควรมีการให้ความรู้แก่สมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในทุก ๆ ตำบล โดยการจัดกลุ่มการอบรม เพื่อลดปัญหาการดำเนินงานและสร้างความเข้าใจที่เป็นไปในทิศทางเดียวกันอย่างถูกต้องตามระเบียบ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษารูปแบบการบริหารการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองต้นแบบ เพื่อที่จะได้นำมาใช้เป็นต้นแบบการบริหารการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

2. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองของแต่ละตำบล ในอำเภอกันทรลักษ์ จังหวัดศรีสะเกษ

3. ควรศึกษาการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองของแต่ละตำบล ในอำเภอกันทรลักษ์ จังหวัดศรีสะเกษ

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วินัย จำปาอ่อน และอาจารย์ ดร.จุฑามาส ชมผา ที่ได้ให้คำปรึกษา แนะนำ ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างดีตลอดมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาที่ได้รับอย่างยิ่ง จึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้ คุณค่าและคุณประโยชน์อันพึงได้จากวิทยานิพนธ์เล่มนี้ ผู้วิจัยขออุทิศบูชา พระคุณ บิดา มารดา ครู อาจารย์ ทุกท่านที่ให้อำนาจใจ และประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้แก่ผู้วิจัยตลอดมา

เอกสารอ้างอิง

- ธนพร ก้อนทอง. (2554). การขยายผลการบริหารกองทุนหมู่บ้านกุดน้ำคำไปสู่หมู่บ้านอื่นในเขตตำบล กุดปลาตุก อำเภอเมือง จังหวัดอำนาจเจริญ. การศึกษาอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- ธีรภูมิ เอกะกุล. (2555). ระเบียบวิธีวิจัย. อุบลราชธานี: วิทยาการพิมพ์
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น
- วิชุดา รัตนประยูร. (2556). การศึกษาการบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในเขตพื้นที่ตำบลสถาน อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย. การศึกษาอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการทั่วไป มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
- รัศมี พลรัตน์. (2554). การบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล น้ำจั้น อำเภอเขกา จังหวัดหนองคาย. การศึกษาค้นคว้าอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ มหาวิทยาลัย มหาสารคาม
- รุ่งรัตน์ เพชรไพฑูรย์. (2554). ผลกระทบของประสิทธิภาพการบริหารงานที่มีต่อความสำเร็จในการดำเนินงาน ของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง จังหวัดมหาสารคาม. วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม,
- วีระพล บดีรัฐ. (2543). PDCA วงจรสู่ความสำเร็จ. กรุงเทพฯ: ประชาชน,
- ศิริขวัญ วิเชียรเพลิส. (2558). รายงานการศึกษากองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ. กรุงเทพฯ: สำนักงาน งบประมาณของรัฐสภา
- สำนักงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ, สำนักงานกฤษฎามนตรี. (2544). คู่มือการ ดำเนินงานโครงการเพิ่มความเข้มแข็งของเศรษฐกิจฐานรากตามแนวทางพระราชรัฐ (สำหรับ กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง). นนทบุรี: สำนักงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ
- _____. (2551). ระเบียบคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติว่าด้วย การจัดตั้ง และ บริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. นนทบุรี: สำนักงานกองทุนหมู่บ้านและ ชุมชนเมืองแห่งชาติ
- สรเสรีญ แก้วกำเนิด. (2558). “รัฐเคยยังไม่จ่ายกองทุนหมู่บ้านอีก 1.8 หมื่นแห่ง ส่วนใหญ่มีปัญหาจัด การเงิน ต้องเร่งฟื้นฟูก่อน.” ข่าวการเมือง สืบค้นออนไลน์จาก <https://mgronline.com/politics/detail/9580000089926> (สืบค้นเมื่อ 5 กุมภาพันธ์ 2559)

การศึกษาคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา
แห่งชาติของหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย
A Study Qualifying of Thai Qualification Framework for Higher Education
The Master of Fine Arts in Thai Music.

ชนัย วรรณะสี, สุรัตน์ จงดา

Chanai Vannalee, Surat Jongda

อาจารย์ประจำหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชานาฏศิลป์ไทย สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

E-mail: Chanai13@hotmail.com

บทคัดย่อ

การศึกษาคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิแห่งชาติ หลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย คณะศิลปนาฏดุริยางค์ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติของสาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย

การศึกษานี้ใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจ ด้วยการใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย สำหรับกลุ่มประชากรศึกษา 3 กลุ่ม คือ บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2555 จำนวน 3 คน ปีการศึกษา 2556 จำนวน 4 คน ปีการศึกษา 2557 จำนวน 16 คน รวม 23 คน ผู้ใช้บัณฑิต จำนวน 14 คน และอาจารย์ผู้สอนในหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย จำนวน 14 คน ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของบัณฑิตที่มีต่อคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ที่มีความสำคัญที่สุด คือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม โดยมีค่าเฉลี่ยรวม 4.51 ด้านสุดท้ายได้แก่ ด้านการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ โดยมีค่าเฉลี่ยรวม 3.65 สำหรับผู้ใช้บัณฑิตมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ระดับที่มีความสำคัญมากที่สุดได้แก่ ด้านคุณธรรมจริยธรรม โดยมีค่าเฉลี่ยรวม 4.85 อันดับสุดท้ายได้แก่ด้านการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ โดยมีค่าเฉลี่ยรวม 3.89 สำหรับอาจารย์ผู้สอนมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ ระดับที่มีความสำคัญที่สุด คือด้านคุณธรรม จริยธรรม โดยมีค่าเฉลี่ยรวม 4.47 อันดับสุดท้ายได้แก่ด้านการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ โดยมีค่าเฉลี่ยรวม 3.39

คำสำคัญ: คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์, กรอบมาตรฐานคุณวุฒิ, หลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต

Abstract

The Purpose of this research was to Study Qualifying of Thai Qualification Framework for Higher Education The Master of Fine Arts in Thai Music The Faculty of Music and Drama

The subject for this study were three groups. The First one were 23 graduates who attended the B.E. 2556 -2557 (2013-2014) graduation ceremony. The other one were 14 Stakeholders. The last group were 14 Instructor. The instrument used for this was the survey questionnaire based on the purpose of this study. The data were analyzed by the percentage, mean, standard deviation.

The results of this study were divided into three groups. The first one was from the In-Depth Interview of the graduates. The results showed that the most desirable characteristic of graduates were morality and ethics with the mean of 4.51 The last one were analytical skill in mathematic

communication, and the use of information technology with the mean of 3.65 The second one was from the In-Depth Interview of the Stakeholder. The results showed that the most desirable characteristic of graduates were 4.85. The last one were analytical skill in mathematic communication, and the use of information technology with the mean of 3.89 The third groups was from the In-Depth Interview of the Instructor. The results showed that the most desirable characteristic of graduates were morality and ethics with the mean of 4.47. The last one were analytical skill in mathematic communication, and the use of information technology with the mean of 3.39

Key Words: Qualification, Thai qualification framework, Master of Fine Arts

บทนำ

หลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย คณะศิลปนาฏดุริยางค์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาคุณภาพบัณฑิตในสาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย ให้มีคุณภาพต่อสังคมและประเทศชาติตามเป้าหมายทางการศึกษาของสาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย ด้านวิชาการ คือบัณฑิตต้องมีความรู้และทักษะเฉพาะด้านวิชาชีพ และในศาสตร์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องมีความรู้และทักษะในการสื่อสาร ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษเป็นอย่างดี ด้านบุคลิกภาพภายในบัณฑิต ซึ่งเป็นปัจจัยที่เสริมสร้างบุคลิกภายนอก ได้แก่ มีคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพมีความรักและความศรัทธาในวิชาชีพ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และมีวิสัยทัศน์กว้างไกล ตระหนักในคุณค่าของศิลปวัฒนธรรมไทยภูมิปัญญาไทย และภูมิปัญญาท้องถิ่นบุคลิกภายนอกที่บัณฑิตควรมีได้แก่ มีบุคลิกภาพดี มีมนุษยสัมพันธ์ดีมีความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น มีความเป็นผู้นำและตรงต่อเวลา นอกจากเป้าหมายด้านการจัดการศึกษาในการพัฒนาบัณฑิตของหลักสูตรแล้ว สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาหรือ สกอ.ได้กำหนดกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 (Thai Qualifications Framework for Higher Education TQF: HEd) และได้ประกาศใช้เป็นมาตรฐานในการจัดการศึกษา มาตั้งแต่ปีพ.ศ. 2552 โดยกำหนดให้มาตรฐานในการจัดการศึกษาต้องประกอบด้วย มาตรฐาน 5 ด้าน ดังต่อไปนี้

- 1) มาตรฐานด้านคุณธรรมจริยธรรม
- 2) มาตรฐานด้านความรู้
- 3) มาตรฐานด้านทักษะปัญญา
- 4) มาตรฐานด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ
- 5) มาตรฐานด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

และนอกจากนี้ยังกำหนดให้ทุกหลักสูตรในระดับอุดมศึกษาต้องมีการปรับปรุงในทศวรรษ 5 ปี (หลักสูตรปริญญาโท) หากหลักสูตรใดไม่ถือปฏิบัติก็ถือว่าหลักสูตรที่เปิดการเรียนการสอนนั้นไม่เป็นไปตามมาตรฐาน ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อนักศึกษาที่เรียนหลักสูตรนั้น ในการปรับปรุงหลักสูตรสิ่งที่ต้องคำนึงคือความคิดเห็นของบัณฑิต ผู้ใช้บัณฑิตและอาจารย์ผู้สอน ซึ่งนับว่าเป็นข้อมูลที่สำคัญที่จะนำมาใช้ประกอบการปรับปรุงหลักสูตร ทั้งนี้ในกรอบการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ได้กำหนดตัวบ่งชี้มาตรฐาน ซึ่งหนึ่งในมาตรฐานที่สำคัญคือการกำหนดให้มีการปรับปรุงหลักสูตร จะต้องมีการนำผลการดำเนินการของหลักสูตรที่ได้จากผู้บัณฑิตจากการประเมิน 3 ด้าน ได้แก่

- 1) ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการตามลักษณะงานในสาขานั้น ๆ
- 2) ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพที่ส่งผลต่อการทำงาน
- 3) ด้านคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพ

มาใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงหลักสูตร เพื่อให้การพัฒนาบัณฑิตเป็นไปตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติและเป็นไปตามระบบกลไกการประกันคุณภาพของสถาบันการศึกษาในองค์ประกอบที่ 2 บัณฑิต ตามตัวบ่งชี้ที่ 2.1 คุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2557: 58-59) ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาคุณลักษณะมหาบัณฑิตหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย เพื่อนำผลการวิจัยมาพัฒนาหลักสูตรและปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพและตอบสนองความต้องการของผู้ใช้บัณฑิตต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ศึกษาคุณลักษณะของมหาบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติของหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ กลุ่มที่ 1 บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในปี 2555 จำนวน 3 คน ปีการศึกษา 2556 จำนวน 4 คน และปีการศึกษา 2557 จำนวน 16 คน กลุ่มที่ 2 ผู้ใช้บัณฑิตจำนวน 14 คน กลุ่มที่ 3 อาจารย์ผู้สอนในหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย จำนวน 14 คน

ในการศึกษาวิจัยเรื่องนี้ ผู้ศึกษาได้ใช้วิธีวิจัยเชิงสำรวจ ด้วยการใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการศึกษาแบบสอบถามที่สร้างขึ้น ซึ่งประกอบด้วย

ส่วนที่ 1 เป็นคำถามทั่วไปที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ ตำแหน่งหน้าที่การงาน

ส่วนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่อคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ของหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย คณะศิลปนาฏดุริยางค์ ทั้งหมด 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม 2) ด้านความรู้ 3) ด้านทักษะทางปัญญา 4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ 5) ด้านการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ศึกษาใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง และนำข้อมูลที่ได้มาทำการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์

ผลการวิจัย

1. การศึกษาจากกลุ่มที่ 1 บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา

1.1 ด้านคุณธรรม จริยธรรม พบว่า มีค่าเฉลี่ยของข้อคิดเห็นของบัณฑิตที่มีต่อคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ของหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย คณะศิลปนาฏดุริยางค์ ด้านคุณธรรม จริยธรรม อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยโดยรวม 4.51 เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นสามารถวิเคราะห์ได้ดังนี้ ประเด็นที่ 5 ข้อคิดเห็นของบัณฑิตที่มีต่อความสามารถวิเคราะห์ สังเคราะห์และจัดการปัญหา ประเด็นที่ 4 ข้อคิดเห็นของบัณฑิตที่มีต่อจรรยาบรรณ ด้านคุณธรรม จริยธรรมด้วยดุลยพินิจที่ถูกต้องเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 4.77 ประเด็นที่ 2 ข้อคิดเห็นของบัณฑิตที่มีต่อความซื่อสัตย์สุจริตและมีศีลธรรมในการปฏิบัติงานในวิชาชีพ สามารถเป็นแบบอย่างที่ดีของสังคมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 4.73 ประเด็นที่ 3 ข้อคิดเห็นของบัณฑิตที่มีต่อวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต และการประกอบวิชาชีพด้วยจริยธรรมที่ดีอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 4.41 ประเด็นที่ 1 ข้อคิดเห็นของบัณฑิตที่มีต่อวินัย เคารพกฎระเบียบและกติกาสังคม ความซื่อสัตย์ สุจริตและมีศีลธรรมในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 4.32

1.2 ด้านความรู้ พบว่า มีค่าเฉลี่ยของข้อคิดเห็นของบัณฑิตที่มีต่อคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ของหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาสาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย คณะศิลปนาฏดุริยางค์ ด้านความรู้ อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยโดยรวม 4.2 เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นสามารถวิเคราะห์ได้ดังนี้ ประเด็นที่ 5 มีความใฝ่รู้วิทยาการที่ทันสมัยและเป็นสากล อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 4.50 รองลงมาคือ ประเด็นที่ 3 ตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาในศาสตร์วิชาการได้อย่างมีประสิทธิภาพและประเด็นที่ 4 มีความเชี่ยวชาญทั้งด้านวิชาการและวิชาชีพ อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 4.45 เท่ากัน ประเด็นที่ 2 สามารถนำความรู้และประสบการณ์ไปประยุกต์ใช้ในการทำงานได้อย่างถูกต้อง อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 4.41 และประเด็นที่ 1 มีวิสัยทัศน์ในการบริหารวิชาการ ประยุกต์ใช้ในการทำงานได้อย่างถูกต้อง และเหมาะสม อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 4.32

1.3 ด้านทักษะทางปัญญา พบว่า มีค่าเฉลี่ยของข้อคิดเห็นของบัณฑิตที่มีต่อคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติของหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย คณะศิลปนาฏดุริยางค์ ด้านทักษะทางปัญญาอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยโดยรวม 4.18 เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นสามารถวิเคราะห์ได้ดังนี้ ประเด็นที่ 1 ข้อคิดเห็นของบัณฑิตที่มีต่อการมีความสามารถในการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และแก้ปัญหาได้อย่างมีวิจารณญาณ อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 4.27 ประเด็นที่ 2 ข้อคิดเห็นของบัณฑิตที่มีต่อการเป็นผู้นำทางปัญญาและพัฒนางานในศาสตร์สาขาวิชาเฉพาะได้อย่างสร้างสรรค์อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 4.14 ประเด็นที่ 3 ข้อคิดเห็นของบัณฑิตที่มีต่อการสามารถนำความรู้ความเข้าใจมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาตนเอง อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 4.14 เช่นกัน

1.4 ด้านทักษะทางปัญญา พบว่า มีค่าเฉลี่ยของข้อคิดเห็นของบัณฑิตที่มีต่อคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ของหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย คณะศิลปนาฏดุริยางค์ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยโดยรวม 4.31 เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นสามารถวิเคราะห์ได้ดังนี้ ประเด็นที่ 3 ข้อคิดเห็นของบัณฑิตที่มีต่อการมีความเสียสละเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 4.45 ประเด็นที่ 2 ข้อคิดเห็นของบัณฑิตที่มีต่อการมีความรับผิดชอบต่อตนเอง และตระหนักต่อบทบาทของตนเอง และสังคมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 4.27 ประเด็นที่ 4 ข้อคิดเห็นของบัณฑิตที่มีต่อทักษะการบริหารจัดการและแก้ปัญหาอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 4.27 เช่นเดียวกัน ข้อคิดเห็นของบัณฑิตที่มีต่อการมีภาวะผู้นำและผู้ตามที่ดีสามารถทำงานเป็นทีมได้อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 4.23

1.5 ด้านการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ พบว่า มีค่าเฉลี่ยของข้อคิดเห็นของบัณฑิตที่มีต่อคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติของหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย คณะศิลปนาฏดุริยางค์ ด้านความคิดเชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยโดยรวม 3.65 เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นสามารถวิเคราะห์ได้ดังนี้ ประเด็นที่ 1 ข้อคิดเห็นของบัณฑิตที่มีต่อการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสื่อสาร และแก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 3.68 ประเด็นที่ 2 ข้อคิดเห็นของบัณฑิตที่มีต่อการมีความสามารถในการสื่อสารภาษาไทย และภาษาต่างประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 3.68 เช่นเดียวกัน ประเด็นที่ 3 ข้อคิดเห็นของบัณฑิตที่มีต่อการมีความสามารถในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงวิชาการจากเอกสาร และแหล่งความรู้อื่นอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 3.59

2. การศึกษาจากกลุ่มที่ 2 ผู้ใช้บัณฑิต

2.1 ด้านคุณธรรม จริยธรรม พบว่า มีค่าเฉลี่ยของข้อคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ของหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย คณะศิลปนาฏดุริยางค์ ด้านคุณธรรม จริยธรรม อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยโดยรวม 4.85 เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นสามารถวิเคราะห์ได้ดังนี้ ประเด็นที่ 1 ข้อคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อวินัย เคารพกฎ/ระเบียบ และกตัญญูของสังคมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 4.92 ประเด็นที่ 2 ข้อคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อความซื่อสัตย์สุจริต และมีศีลธรรมในการปฏิบัติงานในวิชาชีพอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 4.92 เช่นเดียวกัน ประเด็นที่ 4 ข้อคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อการมีจรรยาบรรณในวิชาชีพและสามารถเป็นแบบอย่างที่ดีของสังคมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 4.83 ประเด็นที่ 5 ข้อคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อความสามารถวิเคราะห์และจัดการปัญหาด้านคุณธรรม จริยธรรมด้วยดุลยพินิจที่ถูกต้องและเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 4.83 เช่นเดียวกัน ประเด็นที่ 3 ข้อคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตและการประกอบวิชาชีพด้วยจริยธรรมที่ดีอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 4.75

2.2 ด้านความรู้ พบว่า มีค่าเฉลี่ยของข้อคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ของหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย คณะศิลปนาฏดุริยางค์ ด้านความรู้ อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยโดยรวม 4.33 เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นสามารถวิเคราะห์ได้ดังนี้ ประเด็นที่ 1 ข้อคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อการมีวิสัยทัศน์ในการบริหารด้านวิชาการ อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 4.42 ประเด็นที่ 3 ข้อคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อการตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาในศาสตร์สาขาวิชาเฉพาะได้อย่างมีประสิทธิภาพ อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 4.42 เช่นเดียวกัน ประเด็นที่ 2 ข้อคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อความสามารถนำความรู้และประสบการณ์ไปประยุกต์ใช้ในการทำงานได้อย่างถูกต้อง อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 4.33 ประเด็นที่ 4 ข้อคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อการมีความเชี่ยวชาญทางด้านวิชาการและวิชาชีพ อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 4.33 เช่นเดียวกัน ประเด็นที่ 5 ข้อคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อการมีความใฝ่รู้วิทยาการที่ทันสมัยและเป็นสากล อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 4.17

2.3 ด้านทักษะทางปัญญา พบว่า มีค่าเฉลี่ยของข้อคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ของหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย คณะศิลปนาฏดุริยางค์ ด้านทักษะทางปัญญาอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยโดยรวม 4.28 เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นสามารถวิเคราะห์ได้ดังนี้ ประเด็นที่ 2 ข้อคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อการเป็นผู้นำทางปัญญาและพัฒนางานในศาสตร์สาขาวิชาเฉพาะได้อย่างสร้างสรรค์อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 4.42 ประเด็นที่ 3 ข้อคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อความสามารถนำความรู้ความเข้าใจมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาตนเองอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 4.25 ประเด็นที่ 1 ข้อคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อการมีความสามารถในการวิเคราะห์ สังเคราะห์และแก้ปัญหาได้อย่างมีวิจารณญาณ อยู่ในระดับมากโดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 4.1

2.4 ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ พบว่า มีค่าเฉลี่ยของข้อคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติของหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย คณะศิลปนาฏดุริยางค์ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยโดยรวม 4.63 เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นสามารถวิเคราะห์ได้ดังนี้ ประเด็นที่ 1 การมีภาวะผู้นำและผู้ตามที่ดี สามารถทำงานเป็นทีมได้ อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 4.67 ประเด็นที่ 2 การมีความรับผิดชอบต่อตนเอง และตระหนักต่อบทบาทของตนเองและสังคมอยู่ในระดับมากที่สุดโดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 4.67 ประเด็นที่ 3 การมีความเสียสละเพื่อประโยชน์ของส่วนรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 4.67 เช่นเดียวกัน ประเด็นที่ 4 การมีทักษะการบริหารจัดการและแก้ปัญหาอยู่ในระดับมากโดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 4.50

2.5 ด้านการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ พบว่า มีค่าเฉลี่ยของข้อคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ของหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย คณะศิลปนาฏดุริยางค์ ด้านการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยโดยรวม 3.89 เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นสามารถวิเคราะห์ได้ดังนี้ ประเด็นที่ 2 ข้อคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อการมีความสามารถในการสื่อสารภาษาไทยและภาษาต่างประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 3.92 ประเด็นที่ 3 ข้อคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อการมีความสามารถในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงวิชาการจากเอกสารและแหล่งความรู้อื่น โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 3.92 ประเด็นที่ 1 ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสื่อสารและแก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพอยู่ในระดับมากโดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 3.83

3. การศึกษาจากกลุ่มที่ 3 อาจารย์ผู้สอน

3.1 ด้านคุณธรรม จริยธรรม พบว่า มีค่าเฉลี่ยของข้อคิดเห็นของอาจารย์ที่มีต่อคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติของหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย คณะศิลปนาฏดุริยางค์ ด้านคุณธรรม จริยธรรม อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยโดยรวม 4.47 เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นสามารถวิเคราะห์ได้ดังนี้ ประเด็นที่ 4 ข้อคิดเห็นของอาจารย์ที่มีต่อการมีจรรยาบรรณในวิชาชีพ สามารถเป็นแบบอย่างที่ดีของสังคม ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 4.67 ประเด็นที่ 5 ข้อคิดเห็นของอาจารย์ที่มีต่อความสามารถวิเคราะห์ สังเคราะห์และจัดการปัญหาด้านคุณธรรม จริยธรรมด้วยดุลยพินิจที่ถูกต้องเหมาะสม โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 4.67 เช่นเดียวกัน ประเด็นที่ 3 ข้อคิดเห็นของอาจารย์ที่มีต่อวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตและการประกอบวิชาชีพด้วยจริยธรรมที่ดีอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 4.42 ประเด็นที่ 2 ข้อคิดเห็นของอาจารย์ที่มีต่อความสามารถนำความรู้และประสบการณ์ไปประยุกต์ใช้ในการทำงานได้อย่างถูกต้อง อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 4.33 ประเด็น ที่ 1 ข้อคิดเห็นของอาจารย์ที่มีต่อการมีวินัยเคารพกฎ/ระเบียบและกติกาของสังคมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 4.25

3.2 ด้านความรู้ พบว่า มีค่าเฉลี่ยของข้อคิดเห็นของอาจารย์ที่มีต่อคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ของหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย คณะศิลปนาฏดุริยางค์ ด้านความรู้ อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยโดยรวม 4.27 เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นสามารถวิเคราะห์ได้ดังนี้ ประเด็นที่ 5 ข้อคิดเห็นของอาจารย์ที่มีต่อการมีความใฝ่รู้วิทยาการที่ทันสมัยและเป็นสากล อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 4.42 ประเด็นที่ 3 ข้อคิดเห็นของอาจารย์ที่มีต่อความตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาในศาสตร์สาขาวิชาเฉพาะได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 4.33 ประเด็นที่ 4 ข้อคิดเห็นของอาจารย์ที่มีต่อการมีความเชี่ยวชาญทั้งด้านวิชาการและวิชาชีพ อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 4.25 ประเด็นที่ 1 ข้อคิดเห็นของอาจารย์ที่มีต่อการมีวิสัยทัศน์ในการบริหารด้านวิชาการ อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 4.17 ประเด็นที่ 2 ข้อคิดเห็นของอาจารย์ที่มีต่อความสามารถนำความรู้และประสบการณ์ไปประยุกต์ใช้ในการทำงานได้อย่างถูกต้องอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 4.17 เช่นเดียวกัน

3.3 ด้านทักษะทางปัญญา พบว่า มีค่าเฉลี่ยของข้อคิดเห็นของอาจารย์ที่มีต่อคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ของหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย คณะศิลปนาฏดุริยางค์ ด้านทักษะทางปัญญาอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยโดยรวม 4.00 เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นสามารถวิเคราะห์ได้ดังนี้ ประเด็นที่ 3 ข้อคิดเห็นของอาจารย์ที่มีต่อสามารถในการนำความรู้ ความเข้าใจมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาตนเอง อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 4.08 ประเด็นที่ 2 ข้อคิดเห็นของอาจารย์ที่มีต่อการเป็นผู้นำทางปัญญาและพัฒนางานในศาสตร์สาขาวิชาเฉพาะได้อย่างสร้างสรรค์ อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 4.00 ประเด็นที่ 1 ข้อคิดเห็นของอาจารย์ที่มีต่อการมีความสามารถในการวิเคราะห์ สังเคราะห์และแก้ปัญหาได้อย่างมีวิจารณญาณ

3.4 ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ พบว่า มีค่าเฉลี่ยของข้อคิดเห็นของอาจารย์ที่มีต่อคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ของหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชา

ดุริยางคศิลป์ไทย คณะศิลปนาฏดุริยางค์ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยโดยรวม 14.35 เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นสามารถวิเคราะห์ได้ดังนี้ ประเด็นที่ 3 ข้อคิดเห็นของอาจารย์ที่มีต่อความเสียหายเพื่อประโยชน์ของส่วนรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 4.50 ประเด็นที่ 4 ข้อคิดเห็นของอาจารย์ที่มีต่อการมีทักษะการบริหารจัดการและแก้ปัญหา อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 4.50 ประเด็นที่ 2 การมีความรับผิดชอบต่อตนเอง และตระหนักต่อบทบาทของตนเอง และสังคมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 4.14 ประเด็นที่ 3 การมีความเสียหายเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 4.25 ประเด็นที่ 1 ข้อคิดเห็นของอาจารย์ที่มีต่อการมีภาวะผู้นำและผู้ตามที่ดีที่สามารถทำงานเป็นทีมได้อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 4.08

3.5 ด้านความคิดเชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ พบว่า มีค่าเฉลี่ยของข้อคิดเห็นของอาจารย์ที่มีต่อคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติของหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย คณะศิลปนาฏดุริยางค์ ด้านความคิดเชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยโดยรวม 3.39 เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นสามารถวิเคราะห์ได้ดังนี้ ประเด็นที่ 1 ข้อคิดเห็นของอาจารย์ที่มีต่อการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสื่อสารและแก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 3.50 ประเด็นที่ 2 ข้อคิดเห็นของอาจารย์ที่มีต่อความสามารถในการสื่อสารภาษาไทยและภาษาต่างประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 3.33 ประเด็นที่ 3 ข้อคิดเห็นของอาจารย์ที่มีต่อความสามารถในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงวิชาการจากเอกสารและแหล่งความรู้อื่นอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 3.33 เช่นเดียวกัน

สรุปผลการวิจัย

1. การศึกษาจากกลุ่มที่ 1 บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา

1.1 ด้านคุณธรรม จริยธรรม พบว่า มีค่าเฉลี่ยของข้อคิดเห็นของบัณฑิตที่มีต่อคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ของหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย คณะศิลปนาฏดุริยางค์ ด้านคุณธรรม จริยธรรม อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยโดยรวม 4.51

1.2 ด้านความรู้ พบว่า มีค่าเฉลี่ยของข้อคิดเห็นของบัณฑิตที่มีต่อคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ของหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย คณะศิลปนาฏดุริยางค์ ด้านความรู้ อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยโดยรวม 4.2

1.3 ด้านทักษะทางปัญญา พบว่า มีค่าเฉลี่ยของข้อคิดเห็นของบัณฑิตที่มีต่อคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติของหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย คณะศิลปนาฏดุริยางค์ ด้านทักษะทางปัญญาอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยโดยรวม 4.18

1.4 ด้านทักษะทางปัญญา พบว่า มีค่าเฉลี่ยของข้อคิดเห็นของบัณฑิตที่มีต่อคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ของหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย คณะศิลปนาฏดุริยางค์ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยโดยรวม 4.31

1.5 ด้านการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ พบว่า มีค่าเฉลี่ยของข้อคิดเห็นของบัณฑิตที่มีต่อคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติของหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย คณะศิลปนาฏดุริยางค์ ด้านความคิดเชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยโดยรวม 3.65

2. การศึกษาจากกลุ่มที่ 2 ผู้ใช้บัณฑิต

2.1 ด้านคุณธรรม จริยธรรม พบว่า มีค่าเฉลี่ยของข้อคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ของหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย คณะศิลปนาฏดุริยางค์ ด้านคุณธรรม จริยธรรม อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยโดยรวม 4.85

2.2 ด้านความรู้ พบว่า มีค่าเฉลี่ยของข้อคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ของหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย คณะศิลปนาฏดุริยางค์ ด้านความรู้ อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยโดยรวม 4.33

2.3 ด้านทักษะทางปัญญา พบว่า มีค่าเฉลี่ยของข้อคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ของหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย คณะศิลปนาฏดุริยางค์ ด้านทักษะทางปัญญาอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยโดยรวม 4.28

2.4 ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ พบว่า มีค่าเฉลี่ยของข้อคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติของหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย คณะศิลปนาฏดุริยางค์ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยโดยรวม 4.63

2.5 ด้านการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ พบว่า มีค่าเฉลี่ยของข้อคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ของหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย คณะศิลปนาฏดุริยางค์ ด้านการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยโดยรวม 3.89

3. การศึกษาจากกลุ่มที่ 3 อาจารย์ผู้สอน

3.1 ด้านคุณธรรม จริยธรรม พบว่า มีค่าเฉลี่ยของข้อคิดเห็นของอาจารย์ที่มีต่อคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติของหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย คณะศิลปนาฏดุริยางค์ ด้านคุณธรรม จริยธรรม อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยโดยรวม 4.47

3.2 ด้านความรู้ พบว่า มีค่าเฉลี่ยของข้อคิดเห็นของอาจารย์ที่มีต่อคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ของหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย คณะศิลปนาฏดุริยางค์ ด้านความรู้ อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยโดยรวม 4.27

3.3 ด้านทักษะทางปัญญา พบว่า มีค่าเฉลี่ยของข้อคิดเห็นของอาจารย์ที่มีต่อคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ของหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย คณะศิลปนาฏดุริยางค์ ด้านทักษะทางปัญญาอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยโดยรวม 4.00

3.4 ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ พบว่า มีค่าเฉลี่ยของข้อคิดเห็นของอาจารย์ที่มีต่อคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ของหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย คณะศิลปนาฏดุริยางค์ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยโดยรวม 14.35

3.5 ด้านความคิดเชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ พบว่า มีค่าเฉลี่ยของข้อคิดเห็นของอาจารย์ที่มีต่อคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติของหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย คณะศิลปนาฏดุริยางค์ ด้านความคิดเชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยโดยรวม 3.39

อภิปรายผล

จากผลการศึกษา คือ คุณธรรม จริยธรรม ซึ่งสอดคล้องกับทัศนคติ แสงศักดิ์ (2531) ที่กล่าวว่า คุณลักษณะของพนักงานที่นายจ้างต้องการเป็นอันดับต้นคือ คุณค่าเฉพาะตัวซึ่งประกอบด้วย ความซื่อสัตย์ การนับถือตัวเองและมีภาพพจน์ที่ดีต่อตนเอง การมีเป้าหมายในอาชีพและชีวิต มีความมั่นคงทางอารมณ์ มีทัศนคติที่ดี มีความกระตือรือร้น และไม่จำกัดความสามารถของตนเอง นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของภฤติยา ฐานวรภัทร์ (2555) ที่ศึกษาคุณลักษณะบัณฑิตที่

พึงประสงค์สำหรับสถานประกอบการ กรณีศึกษา บัณฑิตสาขาวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร คณะสังคมศาสตร์และศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยนอร์ท เชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่า ในสถานประกอบการที่นักศึกษาเข้าไปฝึกงานทั้ง 7 แห่ง มีความต้องการคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ในด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบมากที่สุด รองลงมาในด้านคุณธรรม จริยธรรม อันดับสามได้แก่ ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญาและทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และในส่วนของสถานประกอบการที่นักศึกษาไม่ได้ฝึกงานทั้ง 7 แห่ง มีความต้องการคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ในด้านคุณธรรมจริยธรรมมากที่สุด รองลงมาในด้านทักษะทางปัญญาอันดับสามได้แก่ด้านความรู้ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี

ข้อเสนอแนะการวิจัย

ควรมีการศึกษาคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ คณะศิลปวิจิตร เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงหลักสูตรต่อไป

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยเรื่อง การศึกษาคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิแห่งชาติของหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย คณะศิลปนาฏดุริยางค์ สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดีเนื่องจากได้รับงบประมาณจากสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ผู้วิจัยขอขอบคุณคณะกรรมการทุกท่านเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบคุณอาจารย์ ดร. สุพร ตั้งสมรพงษ์ และอาจารย์ ดร. ฐนิษฐา สุนทร ณ เชียงใหม่ ที่ได้กรุณาสละเวลาในการให้คำปรึกษา ชี้แนะ และตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ทำให้งานวิจัยเล่มนี้สำเร็จเสร็จสมบูรณ์ได้ด้วยดี

ขอขอบคุณผู้ตอบแบบสอบถามทั้ง 3 กลุ่ม ที่ได้ให้ข้อมูลอันเป็นประโยชน์แก่ผู้วิจัยในการนำไปประกอบการพัฒนาและปรับหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย ให้ตรงต่อความต้องการของผู้ใช้บัณฑิตในอนาคตต่อไป

ขอขอบคุณผู้เชี่ยวชาญที่ได้กรุณาตรวจสอบเครื่องมือทั้ง 3 ท่าน ได้แก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ยุพา ประเสริฐยิ่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์จิตติมา บัวมาศ และ ดร. นิวัฒน์ สุขประเสริฐ

สุดท้ายนี้ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่างานวิจัยเล่มนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย คณะศิลปนาฏดุริยางค์ให้มีประสิทธิภาพ เพื่อสร้างบัณฑิตที่พึงประสงค์ให้กับผู้ใช้บัณฑิตต่อไป

เอกสารอ้างอิง

กฤตยา ฐานวรภัทร์. (2555). “รายงานการวิจัยเรื่องคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์สำหรับสถาน

ประกอบการ กรณีศึกษบัณฑิตสาขาวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

คณะสังคมศาสตร์และศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยนอร์ท-เชียงใหม่.” เชียงใหม่:

มหาวิทยาลัยนอร์ท.

เกียรติสุดา ศรีสุข. (2552). *ระเบียบวิธีวิจัย*. เชียงใหม่: โรงพิมพ์ครองช้าง.

คณะกรรมการพัฒนาการพัฒนาศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, สำนักงาน. (2550).

สรุปสาระสำคัญแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 พ.ศ. 2550-2554.

กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการพัฒนาศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.

_____. (2555). *สรุปสาระสำคัญแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบเอ็ด*

พ.ศ. 2555-2559. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการพัฒนาศรษฐกิจ

และสังคมแห่งชาติ.

วารสารสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

- จำเนียร จวงตระกูล. (2542). การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เล่ม 1 .กรุงเทพฯ: ศูนย์กฎหมาย
ธุรกิจอินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล จากัด.
- ชาย โพธิ์สิตา. (2550). ศาสตร์และศิลป์แห่งการวิจัยเชิงคุณภาพ. กรุงเทพฯ: บริษัทอมรินทร์
พรินต์ติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จากัด.
- ทัศนาศ แสงศักดิ์. (2531). การศึกษาทำให้คนทำงานได้หรือไม่. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ ศุภสภา.
- พลูฉัตร วิชัยดิษฐ์. (2545). “ศึกษาวิจัยเรื่องความพึงพอใจในประสิทธิภาพการทำงานของบัณฑิต
สาขารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.” สุราษฎร์ธานี:
มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- พรนพ พุกกะพันธ์. (2546). จริยธรรมธุรกิจยุคโลกาภิวัตน์. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จามจุรี
โปรดักท์.
- สุระนา ศิลปรัตน์. (2551). “ศึกษาวิจัยเรื่องความต้องการของผู้ประกอบการที่มีต่อนักศึกษา
ฝึกงานสาขารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์”. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัย
เอเชียอาคเนย์.
- สมชาติ กิจยรรยง. (2548). พัฒนาคคน พัฒนางาน การบริหารบุคคลสมัยใหม่. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ดอกหญ้ากรุ๊ป.
- ศิริวรรณ สิริพุทธิวรรณ. (2547). “คุณลักษณะของบัณฑิตที่มีผลต่อการจ้างงานของบัณฑิตมหาวิทยาลัยทักษิณ”. สงขลา
: มหาวิทยาลัยทักษิณ

บทความวิชาการ

แลหลัง มองหน้า: สถานะความสัมพันธ์ไทย-ลาว Looking Back Looking Forward: The Relationship Thailand-Laos.

วาริช ราศรี

Warit Rasri

อาจารย์ประจำหลักสูตรสาขาวิชาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

E-mail: Sanowa_cmu@hotmail.com

บทคัดย่อ

บทความเรื่องนี้ ต้องการนำเสนอมุมมองของความสัมพันธ์ระหว่างไทย-ลาว ในอดีต (แลหลัง) และปัจจุบัน (แลหน้า) ซึ่งจากการศึกษาพบว่า ถึงแม้ในอดีตที่ผ่านมาทั้งไทย-ลาว จะเกิดข้อปัญหาต่าง ๆ ขึ้นมา แล้วนำไปสู่กรณีความขัดแย้งข้อพิพาทที่รุนแรง แต่ด้วยเป็นเพราะทั้งสองประเทศมีปัจจัยความเกื้อกูลระหว่างกันหลายประการได้แก่ ความใกล้ชิดทางภูมิศาสตร์ เชื้อชาติ ประวัติศาสตร์ ภาษา สังคมและวัฒนธรรม ปัจจุบันจึงทำให้ทั้งสองฝ่ายมีการเสริมสร้างความสัมพันธ์แบบมิตรไมตรีระหว่างกันในลักษณะพิเศษเสมือนเป็น “ฉันท์ บ้านพี่ เมืองน้อง” อยู่อย่างราบรื่นและเป็นไปอย่างต่อเนื่อง ในสถานะความสัมพันธ์แบบความร่วมมือที่ดีต่อกันในหลายมิติ อาทิ การเมืองและความมั่นคงระหว่างประเทศ เศรษฐกิจ และสังคม วัฒนธรรม ฯลฯ

คำสำคัญ: แลหลัง มองหน้า, สถานะความสัมพันธ์

Abstract

This research would like to present the relationship between Thai-Laos (looking back) from result found that in the past both countries have many problems these are cause be severe conflicts, although both countries have closed relation of geography, race, history, languages, social and culture. In currently both countries have promoting special relationship as Sister Countries based on good cooperation of political and sustainability international, economic, social and country.

Keywords: looking back looking Forward, The Relationship

บทนำ

ในบรรดาประเทศเพื่อนบ้านของไทย คงไม่มีประเทศใดที่จะมีความใกล้ชิดกับไทยมากไปกว่าประเทศลาว เพราะชาวไทยและชาวลาวก็คือ ชนชาติเดียวกัน มีบรรพบุรุษทางประวัติศาสตร์ร่วมกันมีประเพณีและวัฒนธรรมคล้ายคลึงกัน นอกจากนั้น ชาวไทยและชาวลาวยังสามารถสื่อสารกันเข้าใจได้เป็นส่วนใหญ่ด้วยภาษาของตนเอง ซึ่งเป็นภาษาร่วม ตระกูลเดียวกัน ความใกล้ชิดหรือความเกื้อกูลกันที่กล่าวถึงข้างต้นนี้อาจห่างเหินกันออกไปบ้าง เนื่องจากทั้งไทยและลาวต่างมีพัฒนาการทาง การเมืองและเศรษฐกิจต่างกันออกไปในช่วงหนึ่งเพราะหลังจากที่สปป.ลาว ได้เปลี่ยนแปลงการปกครองเป็นระบอบสังคมนิยม ในปี พ.ศ. 2518 ความสัมพันธ์จะเป็นไปในลักษณะลาวหวาดระแวงไทย เนื่องจากปัญหาหลาย ๆ อย่าง เช่น ความแตกต่างทางอุดมการณ์ทางการเมือง ปัญหาการปักปันเขตแดน ซึ่งมีความยาวประมาณ 1,810 กิโลเมตร ทั้งทางบกและทางน้ำและปัญหาขบวนการต่อต้านรัฐบาลลาว (ขตล.) ลาวเรียกว่า “คนปดื” ซึ่งสืบเนื่องมาจากเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงการปกครองในปี พ.ศ. 2518 มีนักการเมือง ข้าราชการ และประชาชนบางส่วนไม่พอใจ จึงได้รวมกลุ่มเคลื่อนไหวต่อต้านรัฐบาลลาว มีการสนับสนุนจากชาวลาวที่ไปตั้งถิ่นฐานอยู่ต่างประเทศ การปฏิบัติของ ขตล. เกิดขึ้นในชายแดนไทย เมื่อถูกทางการ

วารสารสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ลาวปราบปราม จึงทำให้ลาวหวาดระแวงในท่าทีของไทย เป็นต้น (ผู้จัดการออนไลน์. 2558)

ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศทั้งสองได้พัฒนาไปในทางที่ดีขึ้น เมื่อทั้งสองฝ่ายได้ดำเนินการยุติการเผชิญหน้า ด้วยกำลังทหาร ในกรณีความขัดแย้งเกี่ยวกับเขตแดน กรณีบ้านร่มเกล้าปลายปี พ.ศ. 2530 ถึงต้นปี พ.ศ. 2531 และการประกาศนโยบาย “เปลี่ยนอินโดจีนจากสนามรบมาเป็นสนามการค้า” ของนายกรัฐมนตรี พล.อ.ชาติชาย ชุณหะวัณ ผู้นำทั้งสองฝ่ายพยายามปรับปรุงความสัมพันธ์เพื่อประโยชน์ร่วมกัน และยังมี การแลกเปลี่ยนการเยือนระหว่างผู้นำในทุกระดับ อาทิ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จเยือนสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ระหว่างวันที่ 8 – 9 เมษายน พ.ศ. 2537 ภายหลังทรง เป็นประธานร่วมกับ นายหนุ่ยศักดิ์ พุมชะวัน ประธานประเทศลาว ในพิธีเปิดสะพานมิตรภาพไทย-ลาว ที่จังหวัดหนองคาย เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ที่ดี ระหว่างกันทั้งสองฝ่ายได้ร่วมกันจัดตั้งกลไกต่าง ๆ เพื่อปรึกษาหารือเกี่ยวกับ แนวทางความร่วมมือ และเพื่อแก้ไขปัญหาต่าง ๆ อาทิ คณะกรรมการร่วมมือว่าด้วยความร่วมมือไทย – ลาว เพื่อหารือ และแก้ไขในปัญหาอุปสรรคทุกด้านไม่ว่าจะเป็น การเมือง เศรษฐกิจ การค้า วิชาการ และวัฒนธรรม คณะกรรมการความร่วมมือรักษาความสงบเรียบร้อยตามชายแดนทั่วไป ไทย – ลาว คณะกรรมการเขตแดนร่วมไทย – ลาว เพื่อพิจารณาการสำรวจและจัดทำหลักเขต ตลอดแนวชายแดน ซึ่งปัจจุบันสามารถสำรวจ และจัดทำหลักเขตแดนทางบกแล้วเป็นระยะเส้น เขตแดนประมาณ 450.9 กิโลเมตร จาก 702 กิโลเมตร คณะกรรมการร่วมการค้าไทย-ลาว เพื่อหารือและแก้ปัญหาและ อุปสรรคทางการค้าของทั้งสองประเทศ การประชุม คณะผู้ว่าราชการจังหวัด และเจ้าแขวงชายแดนไทย-ลาว เพื่อร่วมแก้ไข ปัญหาในระดับท้องถิ่นเพื่อมิให้ปัญหาลุกลามเป็น ปัญหาระดับชาตินอกจากนี้ยังมีการจัดตั้งสมาคมไทย-ลาว และ สมาคมมิตรภาพลาว-ไทย เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ระดับ ประชาชนต่อประชาชนในด้านต่าง ๆ ด้วย

ในด้านการค้า ไทยเป็นประเทศที่ลาวนำเข้าสินค้าและส่งออกสินค้ามากที่สุด สินค้าส่งออกที่สำคัญของไทย ได้แก่ ยานพาหนะ เชื้อเพลิง เครื่องใช้ไฟฟ้า วัสดุก่อสร้าง สินค้าอุปโภคบริโภค ส่วนสินค้านำเข้าที่สำคัญจากลาว ได้แก่ ไม้ ไม้แปรรูป สัตว์น้ำ และปศุสัตว์ สินแร่ สินค้าเกษตร อีกทั้งไทยยังเป็นประเทศที่ลงทุนในประเทศลาวมากที่สุด โดยสาขาที่ลงทุน ได้แก่ พลังงานไฟฟ้า การขนส่ง โทรคมนาคม ธุรกิจโรงแรม และการท่องเที่ยว ฯลฯ ส่วนในเรื่องของความร่วมมือ ไทยได้ให้ความร่วมมือทางวิชาการแก่ลาวในลักษณะทุนการศึกษา การดูงานในด้านการเกษตร สาธารณสุข ศึกษา ยุติธรรม ตลอดจน ด้าน สังคม วัฒนธรรม และการท่องเที่ยว ทั้งนี้เพื่อเป็นการช่วยเหลือลาวให้มีระดับการพัฒนาประเทศที่ใกล้เคียงกับไทยเพื่อเป็น เพื่อนบ้านที่ดีต่อกัน ทั้งสองประเทศได้ตระหนักว่าวัฒนธรรมที่ใกล้ชิดกันสามารถ เป็นปัจจัยที่ส่งเสริมให้ไทยและลาวพัฒนา ผลประโยชน์ร่วมกันได้ โดยที่แต่ละประเทศ ยังสามารถคงความแตกต่างที่แต่ละฝ่ายประสงค์จะรักษาไว้ต่อไป ทั้งนี้ไทยต้อง ตระหนักว่า แม้ลาว อาจจะมี ความเจริญทางวัตถุน้อยกว่าไทย แต่ชาวลาวก็มีความภูมิใจในวิถีชีวิตของเขา และไม่ต้องการที่จะ ลอกเลียน การพัฒนาในรูปแบบที่ไทยเป็นทุกประการ เนื่องจากพวกเขาตระหนักถึงผลเสียที่เกิดตามมาหลาย ๆ อย่าง เช่น ปัญหาการทำลายทรัพยากรธรรมชาติ มลภาวะ ความ ไม่ปลอดภัยทางสังคม ความเสื่อมโทรมทางวัฒนธรรม ฯลฯ ตลอดจน ไทยยังต้องตระหนักว่า ในความสัมพันธ์ระหว่างกัน ไม่ใช่แต่ฝ่ายลาวเท่านั้น ที่ต้องพึ่งพาไทย แต่ฝ่ายไทยเองก็ต้องพึ่งพาลาว ในอนาคต โดยเฉพาะในเรื่องของแหล่งทรัพยากร เช่น ไฟฟ้า ถ่านหิน น้ำ เป็นต้น (กองเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ 2557)

ดังนั้น ในบทความวิชาการเรื่องนี้ ผู้เขียนจึงต้องการนำเสนอให้เห็นถึงภาพของความสัมพันธ์ระหว่างไทย-ลาว ตั้งแต่ อดีต และเชื่อมโยงมาถึงในยุคปัจจุบันอันนำไปสู่สถานะความร่วมมือระหว่างกัน ทั้งนี้เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ การสร้างความ เข้าใจที่ตรงกันระหว่างกัน หรือการสร้างมิตรภาพที่ดีร่วมกันเสมือนเป็นบ้านพี่ เมืองน้อง อย่างแท้จริง สืบไป

บทวิเคราะห์

ปัจจุบัน ความสัมพันธ์ระหว่างไทย – ลาว ได้ดำเนินไปอย่างราบรื่นบนพื้นฐานของนโยบายการต่างประเทศแบบการพึ่งพาอาศัยที่ถ้อยอาศัยและรักษาผลประโยชน์ร่วมกัน โดยได้มีการพัฒนาไปในทางที่ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้อาจกล่าวได้ว่าเป็นผลมาจากปัจจัยที่เกื้อหนุนระหว่าง ได้แก่ ความใกล้ชิดทางเชื้อชาติ ศาสนา ภาษา วัฒนธรรม และนโยบายที่ต่อเนื่องของไทยที่เน้นเสริมสร้างความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้าน การแลกเปลี่ยนการเยือนระดับสูงอย่างสม่ำเสมอ ตลอดจน การที่ลาวเข้าเป็นสมาชิกอาเซียน เมื่อกรกฎาคม พ.ศ. 2540 และการได้จัดทำสนธิสัญญามิตรภาพและความร่วมมือระหว่างกัน (Treaty of Amity and Cooperation) เมื่อกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2535 เพื่อยืนยันว่าจะเคารพในเอกราชและไม่แทรกแซงกิจการภายในของกันและกัน รวมทั้งการตกลงจะระงับข้อขัดแย้งโดยสันติวิธีร่วมกัน เป็นต้น ไทยและลาว สถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตระหว่างกันเมื่อวันที่ 19 ธันวาคม พ.ศ. 2493 โดยสายสัมพันธ์ไทย-ลาว ฉันท “ญาติใกล้ชิด มิตรใกล้บ้าน” ได้ปรากฏอยู่ในชีวิตของผู้คนและชุมชนสองฝั่งโขงมาอย่างยาวนาน ตั้งแต่ยังไม่มีเส้นเขตแดนแบ่งสังคมรัฐออกเป็นประเทศเช่นทุกวันนี้ หลักฐานหลายอย่างของทั้งสองฝ่าย ยังกล่าวตรงกันถึงความเกี่ยวพันเป็นญาติเป็นดั่งของบุคคลสำคัญในประวัติศาสตร์ เช่น ท้าวอุ่นเรือน พระโอรสของพระเจ้าฟ้ารุ่งแห่งอาณาจักรล้านช้าง ได้อภิเษกสมรสกับพระราชธิดาของพระเจ้าอู่ทอง หรือพระไชยเชษฐาธิราชเจ้าแห่งอาณาจักรล้านช้าง ทรงมีพระมารดาเป็นพระราชธิดาของเจ้านครเชียงใหม่ และพระองค์เองทรงเป็นพันธมิตรกับพระมหาจักรพรรดิ โดยทรงสร้างพระธาตุศรีสองรักขึ้นเป็นสัญลักษณ์แห่งมิตรไมตรีระหว่างล้านช้างกับอยุธยาอีกด้วย บนรากฐานของมรดกแห่งอดีตที่ใกล้ชิด และทุนทางสังคม วัฒนธรรมที่มีร่วมกัน ตลอดจน ความเคารพที่ต่างฝ่ายต่างมีให้ต่อกัน ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว) ในปัจจุบันจึงดำเนินไปด้วยความราบรื่นใกล้ชิด ผู้นำและเจ้าหน้าที่ระดับสูงของไทยได้กล่าวไว้ในหลาย ๆ โอกาสว่า “ความมั่นคง มั่งคั่งของลาว คือ ความมั่นคง มั่งคั่งของไทย” ด้วยเหตุนี้ ไทยจึงได้ดำเนินนโยบายให้การสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของลาวในหลากหลายสาขา อาทิ การเชื่อมโยงเครือข่ายคมนาคม เพื่อลาวจะกลายเป็นจุดเชื่อมต่อสำคัญในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง การสนับสนุนให้ภาคเอกชนและรัฐวิสาหกิจของไทย ไปลงทุนในลาวอย่างมีความรับผิดชอบเพื่อสร้างรายได้ให้กับทางการลาวไปพร้อม ๆ กับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและการพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนชาวลาว การให้ความร่วมมือเพื่อการพัฒนาด้านเกษตรกรรม สาธารณสุข และการศึกษาของชาวลาว โดยในส่วนของภาครัฐ มีกลไกทั้งในระดับทวิภาคีและระดับภูมิภาคจำนวนมากที่ช่วยส่งเสริมความร่วมมือไทย-ลาว ให้สนองตอบต่อผลประโยชน์ร่วมกันของสองฝ่าย เช่น คณะกรรมาธิการร่วมว่าด้วยความร่วมมือ คณะกรรมการร่วมมือรักษาความสงบเรียบร้อยตามชายแดนทั่วไป คณะกรรมาธิการเขตแดนร่วม กรอบความร่วมมือต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการพัฒนาอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง กรอบความร่วมมือต่าง ๆ ภายใต้อาเซียน นอกเหนือจากความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชนและภาคประชาชนของไทยและลาว ก็มีความร่วมมือกันผ่านกลไก เช่น สมาคมไทย-ลาว เพื่อมิตรภาพ ซึ่งจัดการสัมมนาเผยแพร่ข้อมูลความรู้ด้านเศรษฐกิจและธุรกิจ ตลอดจน กิจกรรมกีฬา ศาสนา และวัฒนธรรมอย่างต่อเนื่องอยู่เป็นประจำ โดยความร่วมมือระหว่างภาคเอกชนและภาคประชาชน ถือเป็นพื้นฐานสำคัญที่ส่งเสริมให้ความสัมพันธ์ไทย-ลาว ดำเนินไปอย่างแนบแน่นใกล้ชิดและยั่งยืน (กระทรวงการต่างประเทศ. 2558)

ภายใต้พัฒนาการระหว่างไทย-ลาว ในปัจจุบันทั้งสองฝ่ายได้ดำเนินนโยบายการต่างประเทศและขยายความสัมพันธ์ไปสู่การสร้างความร่วมมือร่วมกันในมิติหลัก ๆ โดยผู้เขียนขอยกตัวอย่างมาอธิบาย ดังนี้

1. มิติความมั่นคงร่วมกันระหว่างประเทศ

1.1 ความร่วมมือด้านการเมือง

ทั้งสองฝ่ายมีการพัฒนาไปในทิศทางเชิงบวกอย่างต่อเนื่อง อาทิ การประชุมคณะกรรมการร่วมว่าด้วยความร่วมมือ (Joint Commission: JC) ไทย – ลาว การประชุมคณะผู้ว่าราชการจังหวัดและเจ้าแขวงชายแดนไทย - ลาว รวมทั้งมีการแลกเปลี่ยนการเยือนระดับสูงอย่างสม่ำเสมอ นอกจากนี้ ไทยและลาว ยังมีความร่วมมือที่ใกล้ชิดในกรอบพหุภาคีและสนับสนุนกันในเวทีระหว่างประเทศต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ

1.2 ความร่วมมือด้านการทหาร

ความร่วมมือด้านการทหาร กองทัพไทย-ลาว มีความสัมพันธ์ที่ดีทั้งในระดับส่วนกลางและท้องถิ่น สามารถแก้ไขปัญหาและเสริมสร้างความมั่นคงทำให้พื้นที่บริเวณชายแดนไทย-ลาว ส่วนใหญ่มีความสงบเรียบร้อยดี โดยความร่วมมือที่สำคัญในปัจจุบัน ได้แก่ การลงนามความตกลงว่าด้วยความร่วมมือด้านความมั่นคงบริเวณชายแดนไทย-ลาว ระหว่างรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมกับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงป้องกันประเทศเมื่อเดือนมีนาคม พ.ศ.2551 ที่นครหลวงเวียงจันทน์ เพื่อเป็นกรอบในการปฏิบัติงานให้ชายแดนไทย-ลาว เป็นชายแดนแห่งมิตรภาพ สันติภาพ และความมั่นคง โดยขณะนี้กองทัพไทย-ลาว อยู่ระหว่างจัดทำแผนงานประกอบความตกลงเพื่อนำสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม ความร่วมมือทางวิชาการทหารและแลกเปลี่ยนการเยือนอย่างต่อเนื่อง และได้ดำเนินการอย่างจริงจังเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว

1.3 ความร่วมมือด้านการสำรวจเขตแดน

การสำรวจและจัดทำหลักเขตแดนไทย - ลาว ได้กำหนดเป้าหมายที่จะสำรวจและจัดทำหลักเขตแดนให้แล้วเสร็จตลอดแนวโดยเร็ว โดยมีคณะกรรมการธิการเขตแดนร่วม (Joint Border Commission : JBC) ไทย - ลาว เป็นกลไกกำกับดูแลการดำเนินงาน ซึ่งนับตั้งแต่เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2540 ที่สองฝ่ายได้เริ่มสำรวจและจัดทำหลักเขตแดนจนถึงปัจจุบัน สามารถจัดทำหลักเขตแดนทางบกพร้อมกันได้ ระยะทางประมาณกว่า 800 กิโลเมตร ตลอดจน ทั้งสองฝ่ายยังอยู่ระหว่างการจัดทำแผนที่แม่น้ำโขงฉบับใหม่ร่วมกันระหว่างไทย-ลาว

1.4 ความร่วมมือด้านการปราบปรามยาเสพติด

ความร่วมมือด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ไทยและลาว ได้ลงนามในบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือในการควบคุมยาเสพติด วัตถุประสงค์ต่อจิตและประสาทและสารตั้งต้น เมื่อวันที่ 17 สิงหาคม พ.ศ. 2554 ปัจจุบัน หน่วยงานด้านการปราบปรามยาเสพติดไทย - ลาว มีความร่วมมืออย่างใกล้ชิด และได้รับผลสำเร็จในการสกัดกั้นการลักลอบค้าขายและการลำเลียงขนส่งยาเสพติดตามบริเวณชายแดนนำไปสู่การจับกุมนักค้ายาเสพติดที่สำคัญ และฝ่ายไทยได้เห็นชอบที่จะให้ความร่วมมือ ด้านวิชาการแลกเปลี่ยนประสบการณ์และการพัฒนากฎหมายยาเสพติดให้แก่ฝ่ายลาวอย่างต่อเนื่อง จนปัจจุบัน ปัญหาการลักลอบขนยาเสพติดผ่านแดนไทย-ลาว ลดน้อยถอยลงเป็นอย่างมาก

2. มิติเศรษฐกิจ

2.1 ความร่วมมือด้านการค้าและการลงทุน

ทางการค้าระหว่างไทย - ลาว มีมูลค่าเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง สินค้าส่งออกที่สำคัญ ได้แก่ เชื้อเพลิง สินค้าอุปโภค บริโภค ยานพาหนะ และอุปกรณ์ สิ่งทอ เครื่องใช้ไฟฟ้า เป็นต้น สินค้านำเข้าจากลาว ที่สำคัญ ได้แก่ ไม้ ไม้แปรรูป พลังงาน สินแร่โลหะ เป็นต้น ส่วนด้านการลงทุน ไทยเป็นประเทศที่มีมูลค่าการลงทุนสะสมในลาว สูงเป็นลำดับที่ 3 โดยมีโครงการลงทุนรวมประมาณ 270 กว่าโครงการ สาขาการลงทุนที่สำคัญของไทย ได้แก่ พลังงานไฟฟ้า ขนส่ง โทรคมนาคม ธุรกิจโรงแรมและการท่องเที่ยว ธนาคาร อุตสาหกรรมไม้แปรรูป เครื่องนุ่งห่มและหัตถกรรม อีกทั้งไทย - ลาว ได้ลงนามในบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านการพัฒนาไฟฟ้าในลาว เมื่อเดือนธันวาคม พ.ศ. 2550 โดยลาว มีศักยภาพที่จะพัฒนาโครงการพลังงานไฟฟ้าอีกหลายโครงการ และไทยมีความต้องการพลังงานเพิ่มมากขึ้น รัฐบาลไทยจึงได้ตกลงขยายการรับซื้อไฟฟ้าจากลาว เพิ่มเป็น 7,000 เมกะวัตต์ ภายในหรือหลังปี 2558 ปัจจุบันมีโครงการที่จ่ายไฟฟ้าเข้าระบบของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยแล้ว 3 โครงการ ได้แก่ โครงการเหิน-หินบูน โครงการห้วยเหาะ และล่าสุด โครงการน้ำเหิน 2 และโครงการที่อยู่ระหว่างก่อสร้าง จำนวน 3 โครงการ ได้แก่ น้ำสิม 2 เหิน-หินบูน (ส่วนขยาย) และเหมืองถ่านหินหงสาอีกใน 2 และอีก 3 โครงการที่อยู่ระหว่างเตรียมการก่อสร้างพิจารณาความเป็นไปได้ อีก ได้แก่ เชื่อนน้ำสิม 3 เชื่อนเซเปียน-เซินน้ำน้อย และ เชื่อนไชยะบุลี ฯลฯ ตลอดจน การให้สิทธิพิเศษด้านภาษีศุลกากรในการนำเข้าสินค้าเกษตรจากลาว ไทยมีนโยบายสนับสนุนการนำเข้าสินค้าเกษตรจากประเทศเพื่อนบ้าน รวมทั้งลาว ทั้งในกรอบอาเซียน และ ACMECS เพื่อช่วยพัฒนาศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศเพื่อนบ้าน ไทยได้ให้สิทธิพิเศษด้านภาษีศุลกากร ในการนำเข้าสินค้าเกษตรจากลาวทั้งใน

รูปของการให้สิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากรแก่ประเทศสมาชิกอาเซียนใหม่ (ASEAN Integration System of Preferences – AISP) และยกเว้นอากรขาเข้าสินค้าในลักษณะ One Way Free Trade รวมประมาณ 300 กว่ารายการ เป็นต้น

2.2 ความร่วมมือด้านการพัฒนาเครือข่ายคมนาคม

ไทยได้ให้ความสำคัญกับความร่วมมือเพื่อพัฒนาเครือข่ายคมนาคมเชื่อมโยงไทย-ลาว ซึ่งนอกจากจะทำให้ประชาชนไทย-ลาว สามารถเดินทางไปมาหาสู่กันได้สะดวกยิ่งขึ้นแล้ว ยังเป็นการช่วยเหลือให้ลาวเปลี่ยนจากประเทศที่ไม่มีทางออกทะเล เป็นจุดเชื่อมโยงในอนุภูมิภาคตามนโยบายการพัฒนาประเทศของรัฐบาลลาวด้วย ปัจจุบัน โครงการพัฒนาเครือข่ายคมนาคมที่ไทยให้ความช่วยเหลือแก่ลาวมีความคืบหน้าตามลำดับ โครงการเสร็จสมบูรณ์แล้ว ได้แก่ สะพานข้ามแม่น้ำเหืองระหว่างจังหวัดเลยกับแขวงไซยะบุรี การพัฒนาสนามบินวัดไทรที่นครหลวงเวียงจันทน์ การก่อสร้างทางลาดขึ้น-ลง (Ramp) บริเวณท่าเทียบเรือแขวงคำม่วน และโครงการก่อสร้างถนนเชื่อมท่าเทียบเรือแขวงคำม่วน-ถนนหมายเลข 12 รวมไปถึงยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางเศรษฐกิจอิระวดี-เจ้าพระยา-แม่น้ำโขง (Ayeyawady-Chao Phraya-Mekong Economic Cooperation Strategy - ACMECS) ลาว มีส่วนร่วมในกรอบ ACMECS อย่างแข็งขันโดยได้เป็นประธานการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อปรับ ACMECS Plan of Action และทบทวนโครงการความร่วมมือในสาขาต่าง ๆ นอกจากนั้น โครงการความร่วมมือไทย-ลาว ในกรอบ ACMECS มีความคืบหน้ามากกว่าประเทศอื่น อาทิ โครงการ Contract Farming เป็นต้น

3. มิติสังคมและวัฒนธรรม

3.1 ความร่วมมือด้านแรงงาน

ความร่วมมือมีความคืบหน้าต่อเนื่องภายใต้บันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านการจ้างแรงงาน ไทย - ลาว ซึ่งลงนามเมื่อวันที่ 18 ตุลาคม พ.ศ. 2545 ซึ่งทั้งสองฝ่ายได้หารือทั้งในระดับนโยบายและระดับเจ้าหน้าที่อย่างต่อเนื่อง เพื่อกำหนดแนวทางร่วมมือในการแก้ไขปัญหาแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมือง โดยการจัดระเบียบแรงงานต่างด้าวสัญชาติลาว ในไทยและการนำแรงงานลาวกลุ่มใหม่มาทำงานในไทยโดยถูกกฎหมายกำหนดขั้นตอนการจ้างแรงงาน และให้การคุ้มครองแรงงานสัญชาติของแต่ละฝ่ายอย่างเหมาะสม ความร่วมมือด้านการต่อต้านการค้ามนุษย์ ไทยและลาว ได้ลงนามในบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือต่อต้านการค้ามนุษย์โดยเฉพาะสตรีและเด็กไทย-ลาว ทั้งสองฝ่ายได้แต่งตั้งคณะทำงานร่วมและผู้ประสานงานกลางมีการหารือและแลกเปลี่ยนข้อมูลสถานการณ์ในปัจจุบันเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ โดยเฉพาะสตรีและเด็ก การเคลื่อนย้ายแรงงาน และสนับสนุนให้จังหวัดกับแขวงชายแดนที่มีพรมแดนติดกัน มีความร่วมมือด้านการประสานการต่อต้านการค้ามนุษย์เพื่อการต่อต้านการค้ามนุษย์ในบริเวณชายแดนอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

3.2 ความร่วมมือด้านการศึกษาและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

ความร่วมมือด้านการศึกษาและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ไทยได้เริ่มดำเนินความร่วมมือด้านวิชาการกับลาวตั้งแต่ปี 2516 เน้นด้านการพัฒนาบุคลากรในลักษณะการให้ทุนการศึกษา ทุนฝึกอบรม ทุนงาน และโครงการพัฒนาใน 3 สาขาหลัก ได้แก่ การเกษตร การศึกษา และสาธารณสุข ความร่วมมือด้านวิชาการระหว่างประเทศทั้งสองเป็นไปตามแผนงานโครงการความร่วมมือทางวิชาการรายปี ซึ่งเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องของทั้งสองฝ่ายได้ร่วมกันกำหนดขึ้นโดยคำนึงถึงความต้องการขีดความสามารถและความพร้อมของแต่ละฝ่าย ทั้งนี้ ไทยได้ให้ความร่วมมือทางวิชาการแก่ลาว ประมาณ 2,000 ล้านบาท ส่วนโครงการพระราชดำริ ความร่วมมือเพื่อการพัฒนาสังคม เศรษฐกิจและคุณภาพชีวิตประชาชนในลาว ส่วนหนึ่งดำเนินไปภายใต้โครงการพระราชดำริ อาทิ โครงการศูนย์พัฒนาและบริการด้านการเกษตรห้วยซอน-ห้วยซั่ว หรือโครงการส่งเสริมกิจกรรมโรงเรียนวัฒนธรรมเด็กกำพร้า ซึ่งเป็นพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ตามลำดับ กิจกรรมเหล่านี้ดำเนินไปด้วยดีและประสบความสำเร็จซึ่งส่งผลสำคัญทางจิตวิทยาให้รัฐบาลและประชาชนลาวเกิดความมั่นใจที่จะเปิดตัวติดต่อสัมพันธ์กับต่างประเทศมากยิ่งขึ้นเรื่อย ๆ อย่างต่อเนื่อง เป็นต้น

บทสรุป

ความสัมพันธ์ระหว่างไทย-ลาว เมื่อมองถึงภาพในอดีต (แลหลัง) ทั้งสองประเทศอาจมีความขัดแย้ง และเกิดข้อพิพาทต่าง ๆ มากมาย แต่ด้วยทั้งสองประเทศมีการส่งเสริมความเกี่ยวเนื่องจากปัจจัยหลายประการ ได้แก่ ความใกล้ชิดทางภูมิศาสตร์ของทั้งสองประเทศ เชื้อชาติ ประวัติศาสตร์ ภาษา สังคม วัฒนธรรม อันนำไปสู่นโยบายอย่างต่อเนื่องของทั้งสองฝ่ายที่เน้นการเสริมสร้างความสัมพันธ์แบบมิตรไมตรีระหว่างกัน ปัจจุบันทั้งไทยและลาว (แลหน้า) จึงได้ขยายสถานะความสัมพันธ์ไปสู่บทบาทของความร่วมมือที่ดีและราบรื่นในหลายมิติ อาทิ มิติการเมืองและความมั่นคงระหว่างประเทศ มิติเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม การศึกษา และอื่น ๆ ตลอดจน ผู้เขียนมองว่าในช่วงระยะสมัยปัจจุบันนี้ ที่ประเทศในกลุ่มภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (อาเซียน) ทั้ง 10 ชาติ จะหลอมรวมกันเป็น 1 เดียว รัฐบาลไทย ได้ให้ความสำคัญกับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อนำประเทศไทยไปสู่การเป็นประชาคมอาเซียนอย่างสมบูรณ์ โดยสร้างความพร้อมและความเข้มแข็งทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม และการเมืองและความมั่นคง ดังนั้นก้าวแรกของการเข้าสู่ความเป็นประชาคมอาเซียนของไทย คือ การสร้างรื้อบ้านให้เข้มแข็ง ด้วยวิธีการส่งเสริมและสร้างความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านที่ใกล้ชิดเราอย่าง สปป.ลาว อันจะนำไปสู่ภูมิคุ้มกันที่ดีระหว่างกันในด้านต่าง ๆ อย่างยั่งยืนสืบไป

เอกสารอ้างอิง

กองเอเชียตะวันออกเฉียง 2 กรมเอเชียตะวันออกเฉียง กระทรวงการต่างประเทศ. (2557). **ความสัมพันธ์ระหว่าง**

ไทย-ลาว. สืบค้นออนไลน์จาก [Online] Available URL;

<http://www.thaisavannakhet.com/savannakhet/th/knowledge/relationships/> (สืบค้นเมื่อ 20 ตุลาคม 2558)

กองเอเชียตะวันออกเฉียง 4 กรมเอเชียตะวันออกเฉียง .(2557) .**ความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับสาธารณรัฐ**

ประชาธิปไตยประชาชนลาว.สืบค้นออนไลน์จาก [Online] Available URL ; <http://cid-1dbb2737675f0637.spaces.live.com/blog/cns1DBB2737675F0637!157.trak> (สืบค้นเมื่อ 20 พฤษภาคม 2558)

กระทรวงการต่างประเทศ. (2558). **60 ปี สายสัมพันธ์การทูตไทย-ลาว.** สืบค้นออนไลน์จาก [Online] Available

URL; <http://www.eastasiawatch.in.th/article.php?id=778> (สืบค้นเมื่อ 12 ตุลาคม 2559)

ผู้จัดการออนไลน์ (2558). **วิเคราะห์ความสัมพันธ์ไทย-ลาว.** สืบค้นออนไลน์จาก [Online] Available URL;

<http://www.thaيلandsusu.com/webboard/index.php?topic=91319.0;wap2> (สืบค้นเมื่อ 20 ตุลาคม 2559)

บทปริทัศน์หนังสือ

บทปริทัศน์หนังสือ

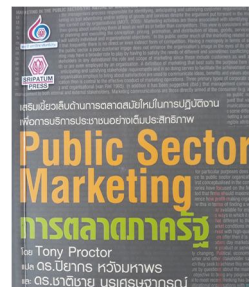
ชื่อเรื่อง: การตลาดภาครัฐ

ผู้แต่ง: ปิยากร หวังมหาพร และ ชชาติชาย นรเศรษฐาภรณ์

ปีที่พิมพ์: 2554

สำนักพิมพ์: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยศรีปทุม

จำนวนหน้า: 375 หน้า

สมศักดิ์ พรหมเดื่อ

Somsak Phomdua

นักบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลหนองม่วง อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม

E-mail: somsakphd2016@gmail.com

บทคัดย่อ

หนังสือการตลาดภาครัฐ เป็นหนังสือที่เสริมสร้างความเข้าใจในการบริการภาครัฐให้ได้เข้าใจบทบาทภาครัฐของการตลาดในองค์กรภาครัฐ การวางแผน ด้านการตลาด การปฏิบัติตามแผน การประเมินผลการปฏิบัติงานในมุมมองการสร้างคุณค่าแก่ผู้มีส่วนได้เสียขององค์กร ซึ่งแต่ละส่วนมีผลประโยชน์ หรือความต้องการที่แตกต่างกันไป โดยจะมีความเกี่ยวข้องในการกำหนดวิสัยทัศน์ การสร้าง และการสื่อสารค่านิยม รวมถึงการสร้างวัฒนธรรมองค์กร โดยมีเนื้อหาที่มีความเกี่ยวข้องกับ 1) การตลาดภาครัฐ 2) การบริหารโดยมุ่งคุณค่าของผู้มีส่วนได้เสีย 3) การสร้างสรรค์และการวัดคุณค่าที่ให้แก่ผู้มีส่วนได้เสีย 4) การพัฒนาและการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ 5) พลังขับเคลื่อนคุณค่า การประเมินและการวางแผนล่วงหน้า 6) การวิจัยตลาด 7) การวัดตลาด และการพยากรณ์อุปสงค์ 8) กระบวนการวางแผนการตลาด 9) การสร้างตราองค์กร และการนำส่งการบริการ 10) การกำหนดราคาบริการ 11) การจัดการสื่อสารคุณค่าของผลิตภัณฑ์และบริการ 12) การตลาดเพื่อเป้าหมายทางสังคม 13) การตลาดที่มุ่งกลุ่มเป้าหมายภายในองค์กร และ 14) การทำการตลาดผ่านช่องทางอินเทอร์เน็ตและอินเทอร์เน็ต โดยเน้นอธิบายในใจความสำคัญของแนวคิด และทักษะทางการตลาดที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในหน่วยงานภาครัฐจะนำไปสู่เป้าหมายที่สอดคล้องระหว่างภาคเอกชน และองค์กรที่แสวงหากำไร และนำมาสู่บริบทขององค์กรภาครัฐที่ไม่แสวงหากำไร

คำสำคัญ: ภาครัฐ, การตลาด

ABSTRACT

Public Sector Marketing A book that enhances understanding of government services. Understand the public sector's role in marketing in government organizations, marketing planning, plan compliance. Performance appraisal In view of creating value for the stakeholders of the organization. Each section has its benefits. Or different needs. It is related to the vision, creation and communication of values. Including corporate culture. 1) public sector marketing; 2) stakeholder value management; 3) value creation and measurement for stakeholders; 4) development and implementation of strategies; 5) Value driven 6) Market Research 7) Market Measurement and Demand Forecasting 8) Marketing Planning Process 9) Corporate Branding 10) pricing of services; 11) management of communication; value of products and

วารสารสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

services; 12) marketing for social goals; 13) targeted marketing within an organization, and 14) marketing through internet channels and Intranet By emphasizing in the mind the importance of the concept. And marketing skills can be applied in government agencies. It will lead to a consistent goal between the private sector. And profit organizations And bring it to the context of a not-for-profit government organization.

Keywords: Public Sector, Marketing

บทนำ

หนังสือเรื่อง **การตลาดภาครัฐ** เป็นหนังสือที่อธิบายสร้างความเข้าใจในการบริการภาครัฐ ให้ได้เข้าใจบทบาทภาครัฐของการตลาดในองค์กรภาครัฐ การวางแผน ด้านการตลาด การปฏิบัติตามแผน การประเมินผลการปฏิบัติงานในมุมมองการสร้างคุณค่าแก่ผู้มีส่วนได้เสียขององค์กร ซึ่งแต่ละส่วนมีผลประโยชน์ หรือความต้องการที่แตกต่างกันไป โดยจะมีความเกี่ยวข้องในการกำหนดวิสัยทัศน์ การสร้าง และการสื่อสารค่านิยม รวมถึงการสร้างวัฒนธรรมองค์กร

จุดประสงค์

หนังสือฉบับนี้เป็นหนังสือที่เสนอแนวคิด หลักการจัดการภาครัฐในมุมมองการตลาดที่จะนำมาปรับใช้ในการจัดการภาครัฐสมัยใหม่ โดยเน้นให้ภาครัฐได้ให้ความสำคัญในการบริหารงานการตลาดในองค์กรภาครัฐ การวางแผน ด้านการตลาด การปฏิบัติตามแผน การประเมินผลการปฏิบัติงานในมุมมองการสร้างคุณค่าแก่ผู้มีส่วนได้เสียขององค์กร ซึ่งแต่ละส่วนมีผลประโยชน์ โดยจะเป็นประโยชน์ต่อกักศึกษาทุกระดับชั้นข้าราชการ ประชาชน และสังคมส่วนรวมโดยทั่วไป ผู้ที่สนใจใฝ่รู้ในแนวคิดการตลาดภาครัฐไปสู่การปฏิบัติต่อไป

สาระสำคัญ

สาระสำคัญของหนังสือ **การตลาดภาครัฐ** นี้จะทำให้ผู้ที่ได้อ่านเกิดความเข้าใจในแนวคิดการตลาดภาครัฐ มาปรับประยุกต์ใช้ในการบริหารงานในหน่วยงาน โดยมีเนื้อหาที่มีความเกี่ยวข้องกับ 1) การตลาดภาครัฐ 2) การบริหารโดยมุ่งคุณค่าของผู้มีส่วนได้เสีย 3) การสร้างสรรค์และการวัดคุณค่าที่ให้แก่ผู้มีส่วนได้เสีย 4) การพัฒนาและการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ 5) พลังขับเคลื่อนคุณค่า การประเมินและการวางแผนล่วงหน้า 6) การวิจัยตลาด 7) การวัดตลาด และการพยากรณ์อุปสงค์ 8) กระบวนการวางแผนการตลาด 9) การสร้างตราองค์กร และการนำเสนอการบริการ 10) การกำหนดราคาบริการ 11) การจัดการสื่อสารคุณค่าของผลิตภัณฑ์และบริการ 12) การตลาดเพื่อเป้าหมายทางสังคม 13) การตลาดที่มุ่งกลุ่มเป้าหมายภายในองค์กร และ 14) การทำการตลาดผ่านช่องทางอินเทอร์เน็ตและอินเทอร์เน็ต

การสะท้อนคุณค่า

จะเห็นว่าในคุณค่าที่จะได้รับจากหนังสือเล่มนี้ มีประเด็นที่มีความสำคัญ และมีความเชื่อมั่นได้ว่าจะสามารถทำให้ผู้ศึกษาได้อ่านได้เข้าใจในแนวคิดการตลาดภาครัฐ เพื่อนำไปใช้ในการบริหารงานการจะนำไปปรับใช้สำหรับหน่วยงานภาครัฐให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล จึงสรุปสะท้อนให้เห็นคุณค่าต่าง ๆ ในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

1. เขียนให้ผู้อ่านได้เข้าใจ ในการตลาดภาครัฐ โดยการอธิบายใจความสำคัญของแนวคิดและทักษะทางการตลาดที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในหน่วยงานภาครัฐ ซึ่งจะนำไปสู่เป้าหมายที่สอดคล้องระหว่างภาคเอกชน และองค์กรที่แสวงหากำไรและนำมาสู่บริบทขององค์กรภาครัฐที่ไม่แสวงหากำไรพร้อมกรณีศึกษาและการศึกษาประวัติศาสตร์ร่วมกับแผนภาพตัวอย่าง และการใช้คำถามกระตุ้นแนวคิดหนังสือเล่มนี้ทันต่อปัจจุบันมากที่สุดบรรจุนำไปด้วยเนื้อหาสาระและประเด็นที่สำคัญ

2. ได้อธิบายแนวคิดการตลาดในภาครัฐ โดยอธิบายถึงองค์กรลักษณะต่าง ๆ บางแห่งก่อตั้งเพื่อหวังผลกำไร แต่บางแห่งกลับมุ่งหวังผลกำไรในหนังสือเล่มนี้มุ่งความสนใจแรกไปที่ฝ่ายบริหารเทศบาลในความเชื่อในลักษณะการดำเนินงานที่แตกต่างกัน และจุดประสงค์ของการแก้ไขปัญหาที่แท้จริงเพื่อทำความเข้าใจใหม่ รวมถึงประเมินค่ากรอบแนวคิดที่จะเกิดขึ้นในอนาคตในขณะเดียวกันก็แสดงให้เห็นถึงความเปลี่ยนแปลงในภาครัฐที่กำลังเกิดขึ้น เพื่อนำไปสู่การสร้างกระแสการจัดการ

วารสารสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ใหม่โดยเน้นที่กลุ่มเป้าหมายและกลุ่มอื่น ๆ ที่ไม่สามารถคาดการณ์ได้พร้อมทั้งเผยแพร่ข้อมูลความเสี่ยงปัจจุบันของบริษัทที่แสวงหาผลกำไร อย่างไรก็ตาม มีหลายคำวิจารณ์ และคำแนะนำที่สำคัญหลากหลายซึ่งจะนำไปสู่องค์กรขนาดใหญ่ที่ไม่มุ่งหวังผลกำไรและองค์กรที่แสวงหากำไร

3. การบริหารโดยมุ่งคุณค่าของผู้มีส่วนได้เสียได้วิเคราะห์ถึงแนวคิดเกี่ยวกับคุณค่าของผู้มีส่วนได้เสียและจะสร้างคุณค่าขึ้นได้อย่างไร รวมถึงแนะนำความคิดในการวัดคุณค่าเริ่มแรกศึกษาถึงทฤษฎีผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในบริบทของทฤษฎีนี้จะจำลองการตลาดและวัตถุประสงค์ในหน่วยงานกองตำรวจ จากนั้นจะแสดงความคิดเห็นถึงความสำคัญในการสร้างคุณค่าของผู้มีส่วนได้เสียชี้ให้เห็นถึงความจำเป็น และความต้องการของผู้มีส่วนได้เสียที่ควรจะได้รับ การชดเชยท้ายสุดเป็นการนำเสนอความคิดที่สัมพันธ์กับการวัดและการประเมินคุณค่าโดยอิงจากประสบการณ์ที่แตกต่างของผู้มีส่วนได้เสียในแต่ละกลุ่ม

4. การสร้างสรรค์และการวัดคุณค่าให้แก่ผู้มีส่วนได้เสียได้กล่าวถึงการสร้างและการส่งมอบคุณค่าของผู้มีส่วนได้เสียซึ่งจำเป็นต้องให้ความสนใจเป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับการมุ่งความสนใจไปที่ลูกค้าและจะเน้นมุมมองที่สัมพันธ์กับภาคส่วนลูกค้า รวมถึงความสัมพันธ์ของการบริหารลูกค้า การร่างความเหมือนเข้ากับผู้มีส่วนได้เสียอย่างลงตัวขั้นแรกจะมองถึงแนวคิดของความสัมพันธ์การตลาดมุ่งเน้นความเชื่อมโยงในบริบทกว้าง ๆ ในตารางจัดการความสัมพันธ์กับผู้มีส่วนได้เสียทั้งหมดในองค์กรที่สำคัญอยู่ที่แนวคิดการตลาดเกี่ยวกับการสร้างคุณค่าในความสัมพันธ์และคุณประโยชน์จากผลของการสื่อสารความสัมพันธ์ทางการตลาดภายในองค์กรคือความสำเร็จของการตลาดภายในและจะอภิปรายถึงความสัมพันธ์ในระยะเวลาของการสร้างคุณค่าของผู้มีส่วนได้เสียในบรรดาเจ้าหน้าที่ขององค์กรทั้งหลายเช่นเดียวกับลูกค้าและผู้บริโภคผู้มีส่วนได้เสียจะถูกควบคุมโดยปัจจัยทางวัฒนธรรม ดังนั้นการส่งมอบคุณค่าใด ๆ จะถูกพิจารณาพร้อมกับปัจจัยนี้เสมอ ส่วนลูกค้าที่จะถูกควบคุมกำหนดโดยปัจจัยความหลากหลายทางสังคม, จิตวิทยา และสภาวะแวดล้อมภายนอกเช่นเดียวกับผู้มีส่วนได้เสีย การสื่อสารและการกระทำใด ๆ จำเป็นต้องเกิดจากภายใน

เนื่องจากเป้าหมายคือการประนีประนอมเรื่องผลประโยชน์ของผู้มีส่วนได้เสียวิธีการประเมินคุณค่าที่เชื่อมโยงกับผลประโยชน์ของผู้มีส่วนได้เสียจึงเป็นประโยชน์ต่อการดังกล่าว ซึ่งในทางกลับกันจะช่วยให้เข้าใจได้อย่างชัดเจนว่าพฤติกรรมและการสื่อสารสามารถเปลี่ยนแปลงหรือกระทบต่อการรับรู้และความคิดของผู้มีส่วนได้เสียอย่างไรเนื้อหาในบทนี้จะพูดถึงระเบียบวิธีวิจัยเพื่อการบรรลุจุดประสงค์ดังกล่าว

5. การพัฒนาและการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ โดยอภิปรายถึง กลยุทธ์การจัดการโดยวางเป้าหมายไว้ที่องค์กร การพัฒนานโยบายและแผนดำเนินการเพื่อบรรลุเป้าหมาย รวมถึงการจัดสรรทรัพยากรเพื่อให้โครงการประสบผลสำเร็จ ซึ่งเป็นการบริหารระดับสูงมักจะถูกจัดตั้งโดยทีมผู้บริหารอาวุโส และกำหนดหนทางการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ทั้งองค์กรกลยุทธ์จะถูกกำหนดควบคู่กับทรัพยากรที่มีอยู่แล้ว สภาวะแวดล้อมและความเป็นจริง ซึ่งเกี่ยวข้องกับความแข็งแกร่งและความอ่อนแอขององค์กรด้วยโอกาสและการคุกคามในทางการตลาดพิจารณาถึงความเปลี่ยนแปลงของสภาวะการบีบบังคับและการประสานกับองค์กรเป้าหมายหลักของวัตถุประสงค์คือวางแผนทางองค์กรให้ดำเนินการไปตามแนวทางที่วางไว้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิภาพกลยุทธ์องค์กรที่ดีต้องผสมผสานเป้าหมายความสำเร็จนโยบายและลำดับขั้นการดำเนินการเข้าไว้ด้วยกัน

6. พลังขับเคลื่อนคุณค่า การประเมินพอร์ตโฟลิโอและการวางแผนล่วงหน้ามีการวิเคราะห์ถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่สร้างคุณค่าแก่องค์กร และผู้มีส่วนได้เสีย รวมถึงการประเมินปัจจัยเหล่านี้ นอกจากนี้จะพิจารณาด้วยว่าน่าสร้างภาพจำลองสถานการณ์ในอนาคตอย่างไรจึงจะสะท้อนถึงจุดหมายที่องค์กรกำลังจะก้าวไป ตลอดจน พิจารณาวិธีการทำความเข้าใจผลกระทบที่จะมีต่อการกำหนดกลยุทธ์เพื่อการสร้างคุณค่าแก่ผู้มีส่วนได้เสีย เนื้อหาบางส่วนในบทนี้เคยตีพิมพ์ไว้แล้วในหนังสือ Creative Problem Solving for Managers โดย Proctor, T. (2005) Routledge และผลิตซ้ำโดยได้รับการอนุมัติจาก Taylor and Francis Books UK เรียบร้อยแล้ว

7. การวิจัยการตลาด โดยอธิบายการวิจัยทางการตลาดเชื่อมต่อกับลูกค้าและรัฐบาลกับองค์กรเข้าถึงองค์กรโดยผ่านสื่อกลางคือข้อมูล และข้อมูลเหล่านี้ถูกใช้เพื่อจำแนกความแตกต่างและนิยามโอกาสทางการตลาดการคุกคามหรือปัญหานั้นนอกจากนี้ข้อมูลยังถูกใช้เพื่อสร้างพัฒนา และประเมินกิจกรรมด้านการตลาด ตลอดจน การติดตามผลการดำเนินงานด้านการตลาดช่วยเพิ่มความเข้าใจกระบวนการทางการตลาด ทั้งนี้การวิจัยการตลาดทำให้ทราบว่าในการจัดการกับเรื่องดังกล่าวจำเป็นต้องใช้ข้อมูลใดบ้าง การวิจัยตลาดประกอบด้วยวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล, การวิเคราะห์ข้อมูลและตีความ การสื่อสารข้อมูลที่ค้นพบตลอดจนนัยสำคัญของแหล่งข้อมูลเหล่านั้น ทั้งนี้ต้องอาศัยประสบการณ์เหตุการณ์ในปัจจุบันและอนาคตที่น่าจะเป็นไปได้ประกอบกันผู้บริหารจึงจะสามารถทำการตัดสินใจได้อย่างถูกต้องเหมาะสมการวิจัยการตลาดเป็นประโยชน์ต่อการศึกษามากมาย โดยจะมีการใช้ประโยชน์จากแหล่งข้อมูลทั้งที่เป็นข้อมูลปฐมภูมิและทุติยภูมิการวิจัยสามารถทำได้โดยเจ้าหน้าที่ภายในองค์กรหรือโดยหน่วยงานภายนอกซึ่งเป็นบริษัทผู้เชี่ยวชาญด้านการตลาดบริษัทหรือหน่วยงานที่ว่าน

ให้บริการที่หลากหลายตั้งแต่การศึกษาสำเร็จรูป จนถึงการศึกษาเฉพาะด้านเพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้าแต่ละราย

8. การวัดตลาดและการพยากรณ์อุปสงค์ โดยมีการอธิบายการวางแผนล่วงหน้าเรื่องการให้บริการนั้นจำเป็นต้องมีทั้งความรู้เกี่ยวกับขนาดของตลาดในปัจจุบันและขนาดของตลาดในอนาคตจากการประเมินอย่างมีหลักการ ทั้งนี้การพยากรณ์ได้อย่างถูกต้องนั้นสามารถชี้ถึงความสำเร็จและล้มเหลวได้เลยทีเดียว ศึกษาวิธีประเมินขนาดของตลาดและวิธีพยากรณ์ขนาดในอนาคตซึ่งมีอยู่ด้วยกันหลากหลายวิธีด้วย นอกจากนี้ยังพูดถึงการทำแบบจำลองสถานการณ์เพื่อชี้ให้เห็นว่าการตั้งสมมติฐานที่แตกต่างกันจะส่งผลต่อการพัฒนาที่คาดการณ์ไว้อย่างไรบ้าง

การพยากรณ์ คือ การคาดการณ์เหตุการณ์ในอนาคตที่อยู่นอกเหนือการควบคุมขององค์กรและสามารถใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนด้านการจัดการโยการพยากรณ์ที่ได้จะถูกใช้เป็นข้อมูลในกรวางแผนเรื่องบริการการวางแผนเรื่องเจ้าหน้าที่ลูกค้าสัมพันธ์ การกำหนดงบประมาณการโฆษณา งบประมาณการกระแสเงินสดและประเมินความจำเป็นด้านวัฒนธรรม แผนการตลาดจะยังประโยชน์ได้ก็ต่อเมื่อได้มีกรวัดและประเมินการตลาดปัจจุบันและอนาคตอย่างรอบคอบแล้ว ข้อมูลดังกล่าวจึงเป็นจุดเริ่มต้นที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่ง เพราะสามารถใช้เป็นข้อมูลในการจัดสรรทรัพยากรเพื่อแจกจ่ายแก่ส่วนตลาดและบริการต่าง ๆ อย่างเหมาะสม

9. กระบวนการวางแผนการตลาด ได้อธิบายกระบวนการวางแผนการตลาดและดูว่ามีความสัมพันธ์กับบริการภาครัฐอย่างไร ประการแรกจะพิจารณาถึงความจำเป็นของการวางแผนการตลาดอย่างเป็นระบบ โดยที่แผนนี้จะบอกให้รู้ว่าจะองค์กรจำเป็นต้องปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงในสภาพแวดล้อมอยู่เสมอและการใช้โอกาสที่มีอยู่เพื่อสร้างคุณค่าแก่ผู้มีส่วนได้เสีย จากนั้นจะพิจารณากระบวนการวางแผนการตลาดในรายละเอียด พิจารณาแนวคิดเกี่ยวกับการแบ่งส่วนตลาด การกำหนดกลุ่มเป้าหมายและการวางตำแหน่งในตลาดโดยละเอียด เพื่อบอกให้รู้ว่าจะองค์กรภาครัฐจะตีความแนวคิดนี้อย่างไรบ้าง นอกจากนี้ จะพิจารณาวิวัฒนาการและประยุกต์ใช้วิธีการดังกล่าวอย่างเป็นขั้นตอนและเพื่ออำนวยความสะดวกในกระบวนการกำหนดกลยุทธ์ และการประเมินประโยชน์ที่จะได้รับการดังกล่าวจะพิจารณาการจัดทำแผนผังความคิดในฐานะที่เป็นวิธีการหนึ่งซึ่งช่วยให้สามารถเข้าใจการรับรู้ของผู้มีส่วนได้เสียเกี่ยวกับบริการต่าง ๆ ได้ จากนั้นจะพูดถึงวิธีประเมินเกี่ยวกับการให้บริการ และในส่วนสุดท้ายเป็นเรื่องความจำเป็นที่จะต้องมีการพัฒนากลยุทธ์ที่มีความสร้างสรรค์

10. การสร้างตราองค์กร และการนำส่งบริการ โดยอธิบาย ลักษณะและแนวคิดเกี่ยวกับการสร้างตราองค์กร ก่อนจะไปสู่การอธิบายว่าตราสินค้าจะสร้างคุณค่าแก่ผู้มีส่วนได้เสียได้อย่างไร โดยจะจำแนกความแตกต่างระหว่างการสร้างตราบริการหรือตราผลิตภัณฑ์และตราองค์กร การตั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงที่เอื้อต่อการนำเอาการสร้างตราองค์กรมาเป็นเครื่องมือของการสร้างการขยายตราองค์กรด้วย

การสร้างอัตลักษณ์ขององค์กร และนำเสนอแก่ลูกค้าและผู้มีส่วนได้เสียถูกมองว่าเป็นองค์ประกอบสำคัญของการบริหารการตลาด โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีของการตลาดด้านบริการที่การสัมผัสกับประสบการณ์บริการมีบทบาทสำคัญในการแสดงออกซึ่งคุณภาพของตราสินค้าอย่างมากในขณะที่การตลาดภายในถูกมองว่ามีอิทธิพลต่อการบรรลุเป้าหมายของการทำให้คนในองค์กรให้ความสำคัญต่อลูกค้าเป็นหลักส่วนเรื่องลูกค้าสัมพันธ์ถือว่าเป็นปัจจัยกำหนดคุณค่าแห่งตราสินค้าที่สำคัญอย่างหนึ่ง

11. การกำหนดราคาบริการ โดยการอธิบายถึงความสัมพันธ์ของการกำหนดราคาบริการในองค์กรภาครัฐ โดยชี้ให้เห็นว่าบางกรณีมีการคิดเงินกับลูกค้าแต่บางกรณีไม่คิด โดยพิจารณาการกำหนดราคาในมุมมองทางเศรษฐกิจก่อนจะพิจารณาในเชิงปฏิบัติ จากนั้นจะอธิบายในเรื่องการใช้ต้นทุนเป็นฐานการกำหนดราคาซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการสะท้อนกลับรากฐานการกำหนดว่า “ราคาใด” เป็นราคาที่เหมาะสม และมองเฉพาะส่วนที่เป็นประโยชน์ต่อการวิเคราะห์เครื่องมือในบริบทของการกำหนดราคาสำหรับการบริการใหม่ ๆ จะพิจารณาถึงมุมมองทางเลือกของราคาควบคุมกับรายจ่ายแนวคิดเรื่องราคาและการเปลี่ยนแปลงราคาจะได้รับการพิจารณาอย่างคร่าว ๆ ต่อด้วยการกำหนดราคาเชิงพลวัตและขอบเขตหรือความยืดหยุ่นของราคาสุดท้ายจะเป็นการพิจารณาการกำหนดราคาในบริบทการตลาดสังคมและแนวปฏิบัติในการกำหนดราคาของหน่วยงานของรัฐในระดับท้องถิ่น

12. การจัดการสื่อสารคุณค่าของผลิตภัณฑ์และบริการ ได้อธิบายถึงประเภทของการสื่อสารในความหมายอย่างกว้างภายใต้ขอบข่ายของกิจกรรมทางการตลาดทั้งภายนอกและภายในองค์กรว่าสามารถสร้างคุณค่าแก่ผู้มีส่วนได้เสียได้อย่างไรสิ่งสำคัญที่ต้องทำความเข้าใจเบื้องต้น คือ กระบวนการตัดสินใจที่เกี่ยวข้องกับผู้บริโภคและผู้มีส่วนได้เสียอื่น ๆ แล้วจึงกลับไปมองพฤติกรรมผู้บริโภค และตัวแบบพฤติกรรมผู้บริโภคที่ได้มีการพัฒนาขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งอิทธิพลของการสื่อสารการตลาดที่มีต่อพฤติกรรมของผู้บริโภค โดยประเด็นหลัก คือ พฤติกรรมผู้บริโภคแต่โดยทั่วไปยังมีแนวคิดอีกมากมายที่เข้ามาที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการสื่อสารกับผู้มีส่วนได้เสีย

13. การตลาดเพื่อเป้าหมายทางสังคม ได้อธิบายถึงความหมายของการตลาดเพื่อเป้าหมายทางสังคม ซึ่งส่วนใหญ่ มักเกี่ยวข้องกับประเด็นเรื่องสุขภาพและการผสมผสานช่องทางการสื่อสารอื่น ๆ ในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมหรือนิสัยของ ประชากรทำการสำรวจการตลาดเพื่อเป้าหมายทางสังคมมุ่งหมายหลักของการตลาดเพื่อเป้าหมายทางสังคม คือการมุ่ง เปลี่ยนพฤติกรรมของประชาชนและสามารถนำเทคนิคพื้นฐานทางการตลาดมาช่วยในกระบวนการเปลี่ยนแปลงได้ เช่น การ แบ่งกลุ่มทางการตลาดจากนั้นจะเป็นการทบทวนว่าที่ผ่านมามีวิธีการใดที่ดีที่สุดเพื่อเป็นพื้นฐานในด้านการตลาด และ เพื่อให้เป้าหมายทางสังคมประสบผลสำเร็จท้ายสุดเป็นการเสนอแนะว่าควรมองการตลาดเพื่อเป้าหมายทางสังคมว่าเป็น 3 เรื่องของการตลาดที่มุ่งความสัมพันธ์กับลูกค้ามากกว่าเป็นกระบวนการเพื่อการแลกเปลี่ยนผลิตภัณฑ์หรือบริการ

14. การตลาดที่มุ่งกลุ่มเป้าหมายภายในองค์กร คือ การปกครองส่วนท้องถิ่นจัดตั้งขึ้นเพื่อให้รับใช้ชุมชนมีหน้าที่ หารวิธีการและเครื่องมือในการตอบสนองความต้องการและความจำเป็นของประชาชน รวมถึงผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่น ๆ การตลาดที่มุ่งกลุ่มเป้าหมายภายในองค์กรเป็นวิธีที่ช่วยให้แน่ใจได้ว่าเจ้าหน้าที่ในองค์กรคำนึงถึงจุดหมายในการสนองความ ต้องการของลูกค้าเป็นหลักทุกครั้งที่ปฏิบัติงานและในการมีปฏิสัมพันธ์กับลูกค้าและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่น อีกทั้งยังเป็น วิธีการสร้างความไว้วางใจความผูกพันและความภักดีต่อองค์กรของเจ้าหน้าที่และเป็นวิถีทางสร้างความพึงพอใจแก่เจ้าหน้าที่ โดยการให้อำนาจแก่เจ้าหน้าที่การตลาดที่มุ่งกลุ่มเป้าหมายภายในองค์กรสามารถนำมาเป็นแผนงานสร้างตัวตนขององค์กรทั้ง ภายในและภายนอกองค์กรได้ และยังช่วยขจัดปัญหาจริยธรรมต่ำภายในองค์กร องค์กรสาธารณะส่วนใหญ่มักจะมีลักษณะเป็น องค์กรตามลำดับขั้นแบบดั้งเดิมในระยะหลายปีที่ผ่านมาหลายองค์กรได้หันมามองความสมเหตุสมผลและการเปลี่ยนแปลง ซึ่งเป็นการนำการตลาดที่มุ่งกลุ่มเป้าหมายภายในองค์กรมาใช้อย่างมีประสิทธิภาพ

15. การทำการตลาดผ่านช่องทางอินเทอร์เน็ตและอินทราเน็ตได้อธิบายถึงเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามา เปลี่ยนแปลงวิธีการบริหารจัดการในภาครัฐ เมื่อเชื่อมโยงกับการตลาดจึงทำให้เกิด “ตลาดแบบตัวต่อตัว” หมายถึงทำให้บุคคล สามารถเข้าถึงข้อมูลที่น่าสนใจได้เป็นจำนวนมากในเวลาอันรวดเร็วพิจารณาถึงวิธีการนำเอาเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ประโยชน์ ในการตลาด นอกจากนี้ยังพิจารณาแนวโน้มที่เกิดขึ้นในหน่วยงานของรัฐระดับท้องถิ่นที่นำไปสู่การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ มากขึ้น ทั้งนี้เพื่อให้เป็นองค์กรที่มุ่งเน้นความสำคัญของผู้บริโภคเป็นหลักยุคของรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ (e-government) ได้มาถึงแล้วและจะเติบโตขึ้นอย่างรวดเร็วต่อเนื่องในอีกไม่กี่ปีข้างหน้า

สิ่งที่เอามาใช้กับการตลาดในแง่ของการให้บริการนำมาใช้กับรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ได้เช่นกันเพราะการสัมผัสกับ บริการทางอิเล็กทรอนิกส์ คือ คุณสมบัติสำคัญของทั้งสองอย่าง ซึ่งการประเมินความพึงพอใจในการใช้บริการนี้จำเป็นต้องมี การพิจารณากันพอสมควรและได้ให้ข้อเสนอให้ใช้ SERVQUAL เป็นเครื่องมือช่วยในการประเมินดังกล่าว

บทสรุป

หนังสือการตลาดภาครัฐเล่มนี้ เป็นหนังสือที่จะทำเกิดความรู้ความเข้าใจในแนวคิด การตลาดภาครัฐ การบริหารโดย มุ่งคุณค่าของผู้มีส่วนได้เสียการสร้างสรรคและการวัดคุณค่าที่ให้แก่ผู้มีส่วนได้เสีย การพัฒนาและการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ การ สร้างพลังขับเคลื่อนคุณค่าการประเมินและการวางแผนล่วงหน้า การวิจัยตลาด การวัดตลาด และการพยากรณ์อุปสงค์ กระบวนการวางแผนการตลาด การสร้างตราองค์กร และการนำส่งการบริการ การกำหนดราคาบริการ การจัดการสื่อสาร คุณค่าของผลิตภัณฑ์และบริการ การตลาดเพื่อเป้าหมายทางสังคม การตลาดที่มุ่งกลุ่มเป้าหมายภายในองค์กร และการทำ การตลาดผ่านช่องทางอินเทอร์เน็ตและอินทราเน็ต สามารถนำมาปรับประยุกต์ใช้ในการบริหารงานในหน่วยงานภาครัฐ การ บริหารจัดการหน่วยงานภาครัฐ และการบริหารทรัพยากรบุคคลภาครัฐ ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ซึ่งเน้นเพื่อการ วางรากฐานการบริหารราชการแผ่นดิน ให้เป็นไปด้วยความสุจริต เป็นธรรม มีการพัฒนาไปสู่การปฏิบัติที่ยั่งยืนต่อไป เหมาะ สำหรับนักศึกษาทุกระดับชั้นข้าราชการ ประชาชนทั่วไปทำให้เกิดการปฏิบัติที่รอบคอบอยู่รอดในภาวะสังคมที่มีการแข่งขัน และระบบเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงได้อย่างทันเหตุการณ์

คำแนะนำสำหรับผู้พิมพ์

วารสารสังคมศาสตร์ (SOCIAL SCIENCE JOURNAL)

หลักสูตรสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

วารสารสังคมศาสตร์ จัดทำขึ้นเพื่อส่งเสริมและเผยแพร่ผลงานที่เกี่ยวข้องกับ 3 สาขาวิชา ได้แก่ สาขาวิชาสังคมวิทยา สาขาวิชาสหวิทยาการด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สาขาวิชารัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ โดยลักษณะของผลงานที่รับการตีพิมพ์ คือ บทความวิจัย บทความวิชาการ บทความหนังสือ หรือบทความปริทัศน์หนังสือ เป็นต้น วารสารสังคมศาสตร์ มีกำหนดการออกเล่มวารสารเป็น รายไตรมาส ปีละ 4 ฉบับ ดังนี้

ฉบับที่ 1 ระหว่างเดือนมกราคม – มีนาคม

ฉบับที่ 2 ระหว่างเดือนเมษายน – มิถุนายน

ฉบับที่ 3 ระหว่างเดือนกรกฎาคม – กันยายน

ฉบับที่ 4 ระหว่างเดือนตุลาคม – ธันวาคม

การตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานกับวารสารสังคมศาสตร์ มีข้อกำหนด ดังนี้

1. เป็นบทความที่เกี่ยวข้องกับ 3 สาขาวิชา ได้แก่ สาขาวิชาสังคมวิทยา สาขาวิชาสหวิทยาการด้านมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ สาขาวิชารัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ และจะต้องเขียนบทความตามแบบฟอร์มของวารสารสังคมศาสตร์ที่กำหนดให้เท่านั้น เช่น มีชื่อและที่อยู่ผู้พิมพ์ครบถ้วน, มีบทคัดย่อภาษาไทย และภาษาอังกฤษ, มีเอกสารอ้างอิงเป็นรูปแบบเดียวกัน เป็นต้น (สามารถดาวโหลดแบบฟอร์มได้ในระบบฐานข้อมูลออนไลน์)
2. เป็นบทความที่ไม่เคยได้รับการตีพิมพ์ในหนังสือ วารสาร และอื่นใดมาก่อน
3. บทความจะต้องผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิ (Peer Review) ตามที่กองบรรณาธิการคัดสรรตรงตามสาขาวิชาและไม่มีส่วนได้ส่วนเสียกับเจ้าของผลงานหรือผู้พิมพ์ ไม่น้อยกว่า 2 คน ลงความเห็นว่าคุณภาพสมควรลงตีพิมพ์ในวารสารได้
4. กองบรรณาธิการจะแจ้งผลการพิจารณาการลงตีพิมพ์ในวารสารภายหลังจากกองบรรณาธิการได้พิจารณาบทความในเบื้องต้นแล้ว
5. หากบทความใดได้รับการพิจารณาตีพิมพ์ เจ้าของผลงานหรือผู้พิมพ์จะต้องแก้ไขต้นฉบับให้เสร็จและส่งคืนกองบรรณาธิการภายในเวลาที่กำหนด มิฉะนั้น จะถือว่าสละสิทธิ์การตีพิมพ์
6. ผู้ส่งบทความจะต้องส่งผ่านระบบออนไลน์ของเว็บไซต์วารสารสังคมศาสตร์ (<http://social.rmu.ac.th/web/>) เท่านั้น

ชื่อเรื่องภาษาไทย ตัวอักษร TH Sarabun PSK ขนาด 16 พนา

ENGLISH TITLE FONT TH SARABUNPSK THICK SIZE 16.

Front TH SarabunPSK

12 Point ตัวปกติ

ชื่อผู้พิมพ์หลักคนที่ 1 ชื่อผู้พิมพ์คนที่ 2 และชื่อผู้พิมพ์คนที่ 3

Author name 1, Author name 2, and Author name 3

ที่อยู่/สังกัดหน่วยงานของผู้พิมพ์

Author affiliation 1 Author affiliation 2

* corresponding author E-mail:.....

บทคัดย่อ (TH SarabunPSK ขนาด 14 ตัวหนา)

ตัวอย่างการจัดทำเอกสารต้นฉบับ ควรปฏิบัติโดยเคร่งครัด บทคัดย่อ (Abstract) มีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ควรมีย่อหน้าเดียว ความยาวไม่เกิน 300 คำ บทคัดย่อภาษาไทยให้จัดหัวข้อบทคัดย่อไว้ด้านซ้ายของกระดาษ กับเนื้อความในบทคัดย่อและควรกล่าววัตถุประสงค์และสรุปผลที่ได้จากงานวิจัยนั้น ๆ โดยให้เขียนเป็นความเรียง โดยใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาด 14 ตัวธรรมดา

คำสำคัญ: คำสำคัญคำที่ 1 คำสำคัญคำที่ 2 คำสำคัญคำที่ 3 (TH SarabunPSK ขนาด 14 ตัวหนา)

โดยใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาด 14 ตัวธรรมดา

Abstract (TH SarabunPSK SIZE 14)

This is an instruction for manuscript preparation for Publication. Please follow this guideline strictly. It should contain a single paragraph and its length should not exceed 300 words. Use by character TH SarabunPSK 14 point size. It should include a concise statement of objectives and summary of important results.

Keywords: word1, word2, word3 (TH SarabunPSK ขนาด 14 ตัวหนา)

By character TH SarabunPSK 14 point size.

บทนำ (Introduction) (TH SarabunPSK ขนาด 14 ตัวหนา)

เป็นส่วนของความสำคัญที่นำไปสู่การวิจัยสรุปความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา และไม่ควรใส่ตารางหรือรูปภาพ โดยใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาด 14 ตัวธรรมดา

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Objective/Aim) (TH SarabunPSK ขนาด 14 ตัวหนา)

โดยใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาด 14 ตัวธรรมดา

วิธีดำเนินการวิจัย (Research methodology) (TH SarabunPSK ขนาด 14 ตัวหนา)

อธิบายเครื่องมือและวิธีการดำเนินการวิจัยให้กระชับและชัดเจน โดยใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาด 14 ตัวธรรมดา

ผลการวิจัย (Results) (TH SarabunPSK ขนาด 14 ตัวหนา)

บรรยายผลการวิจัยที่ได้ ซึ่งต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย อาจมีรูปภาพ/ตาราง ประกอบผลการวิจัย โดยใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาด 14 ตัวธรรมดา (ตัวอย่างตาราง)

วารสารสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนและร้อยละของภาวะซึมเศร้าของกลุ่มตัวอย่าง (n=280)

ภาวะซึมเศร้า	จำนวน	ร้อยละ
ปกติ	280	78.01

สรุปผลการวิจัย (Conclusions) (TH SarabunPSK ขนาด 14 ตัวหนา)

สรุปสาระสำคัญที่ได้จากการวิจัย ไม่ควรเข้าช้อนกับการแสดงผล แต่เป็นการสรุปให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ โดยใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาด 14 ตัวธรรมดา

อภิปรายผล (Discussion) (TH SarabunPSK ขนาด 14 ตัวหนา)

วิจารณ์เปรียบเทียบกับผลการวิจัยที่มีมาก่อนหน้าอย่างมีหลักการ โดยใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาด 14 ตัวธรรมดา

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Suggestions) (TH SarabunPSK ขนาด 14 ตัวหนา)

ข้อเสนอแนะ/ข้อชี้แจง/แนวทางที่จะนำไปใช้ประโยชน์ ที่ได้จากการวิจัย โดยใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาด 14 ตัวธรรมดา

กิตติกรรมประกาศ (Acknowledgements) (TH SarabunPSK ขนาด 14 ตัวหนา)

ควรจะมีเพื่อแสดงคำขอบคุณสำหรับแหล่งทุนสนับสนุนหรือผู้ช่วยเหลืองานวิจัย โดยใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาด 14 ตัวธรรมดา

เอกสารอ้างอิง (Reference) (TH SarabunPSK ขนาด 14 ตัวหนา)

ตามตัวอย่าง ดังนี้ โดยใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาด 14 ตัวธรรมดา

อ้างอิงจาก	รูปแบบและตัวอย่าง
วารสารและนิตยสาร	ชื่อผู้แต่ง. (ปีที่พิมพ์). ชื่อเรื่อง ชื่อวารสาร, ปีที่ (ฉบับที่), หน้าแรก-หน้าสุดท้าย ตัวอย่าง: สุชาติ ตั้งทางธรรม. (2545). การแปรรูปรัฐวิสาหกิจ: กรณีโรงงานยาสูบ กระทรวงการคลัง. วารสารสุขุทัยธรรมาธิราช, 15(3), 23-37.
บทความวารสารออนไลน์	ชื่อผู้แต่ง. (ปีที่พิมพ์). ชื่อเรื่อง ชื่อวารสาร. ปีที่(ฉบับที่), หน้าแรก-หน้าสุดท้าย เว็บไซต์ ตัวอย่าง: Al-Hawarmdeh, S. (2002). Knowledge management: Rethinking information management and facing the challenge of massaging tacit knowledge. Information Research. 8(1), paper no.143 (October). Retrived from http://InformationR.net/ir/8-1/paper143.html
หนังสือ	ชื่อผู้แต่ง. (ปีที่พิมพ์). ชื่อหนังสือ. สถานที่พิมพ์: ปีที่พิมพ์. ตัวอย่าง: นิตา ชูโต. (2545). การวิจัยเชิงคุณภาพ.(พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: อรุณการพิมพ์ Streibel, B. J. (2003). The manager's guide to effective meetings. NewYork: McGraw-Hill.
ชุดวิชามหาวิทยาลัย สุโขทัยธรรมาธิราช	ชื่อผู้แต่ง. (ปีที่พิมพ์). ชื่อหน่วยการสอน ชื่อชุดวิชา. (หน่วยที่, หน้า) สถานที่พิมพ์: สาขาวิชา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ตัวอย่าง:

	ชุษณะ รุ่งปัจฉิม. (2539). แนวคิดเกี่ยวกับระบบสารสนเทศในงานโรงแรมและภัตตาคาร. ใน เอกสารการสอนชุดวิชาวาระบบสารสนเทศในงานโรงแรมและภัตตาคาร. (หน่วยที่ที่ 1, หน้า 1-36). นนทบุรี: สาขาวิชามนุษยนิเวศศาสตร์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
รายงานการประชุมหรือสัมมนาทางวิชาการ	ชื่อผู้แต่ง. (ปีที่พิมพ์). ชื่อเรื่อง. ชื่อเอกสารรายงานการประชุม. วัน เดือน ปี สถานที่จัด สถานที่พิมพ์: สำนักพิมพ์. ตัวอย่าง: กรมวิชาการ. (2538) การประชุมปฏิบัติการณรงค์เพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน, 25-29 พฤศจิกายน 2528 ณ วิทยาลัยครูมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม. กรุงเทพฯ: กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. Deci, E. L., & Ryan, R.M. (1991). A motivational approach to self: Integration in personality. In R. Dienstbier (Ed.), Nebraska Symposium on Motivation: Vol.38. Perspectives on Motivation (pp.237-288). Lincoln: University of Nebraska Press.
วิทยานิพนธ์	ชื่อผู้แต่ง. (ปีที่พิมพ์). ชื่อวิทยานิพนธ์. ชื่อปริญญา, สาขาวิชา คณะ, มหาวิทยาลัย. ตัวอย่าง: วันเพ็ญ ส่งเสริมทรัพย์. (2539). การจัดระบบองค์การมหาชนอิสระชนใน กระบวนการจัดทำบริการสาธารณะในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์ คณะนิติศาสตร์, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
เว็บไซต์	ชื่อผู้เขียน. (ปีที่เผยแพร่ทางอินเทอร์เน็ต). ชื่อเรื่อง. สืบค้นเมื่อวัน เดือน ปี, จากเว็บไซต์: URL Address ตัวอย่าง: กรมศุลกากร. (2552). สถิติการส่งออกไข่ไก่. สืบค้นเมื่อ 22 กุมภาพันธ์ 2552, จาก http://www.customs.go.th/Statistic/Statisticindex2552.jsp Lynch, T. (1996). DS9 trials and tribulations review. Retrieved October 8, 1997, from Psi Phi: Bradley's Science Fiction Club Web site: http://www.bradley.edu/campusorg/psiphi/DS9/ep/503r.html

***** บทความควรมีความยาวไม่เกิน 9-10 หน้า *****

ชื่อเรื่องภาษาไทย ตัวอักษร TH Sarabun PSK ขนาด 16 พนา

ENGLISH TITLE FONT TH SARABUNPSK THICK SIZE 16.

Front TH SarabunPSK
12 Point ตัวปกติ

ชื่อผู้พิมพ์หลักคนที่ 1 ชื่อผู้พิมพ์คนที่ 2 และชื่อผู้พิมพ์คนที่ 3
Author name 1, Author name 2, and Author name 3
ที่อยู่/สังกัดหน่วยงานของผู้พิมพ์
Author affiliation 1 Author affiliation 2
* corresponding author E-mail:.....

บทคัดย่อภาษาไทย (TH SarabunPSK 14 Point ตัวหนา)

ตัวอย่างการจัดทำเอกสารต้นฉบับ ควรปฏิบัติโดยเคร่งครัด บทคัดย่อ (Abstract) มีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ควรมีย่อหน้าเดียว ความยาวไม่เกิน 300 คำ บทคัดย่อภาษาไทยให้จัดหัวข้อบทคัดย่อไว้ด้านซ้ายของกระดาษ โดยให้เขียนเป็นความเรียง โดยใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาด 14 ตัวธรรมดา

คำสำคัญ: (Font TH SarabunPSK 14 Point ตัวหนา)

โดยใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาด 14 ตัวธรรมดา

Abstract (Font TH SarabunPSK 14 Point ตัวหนา)

This is an instruction for manuscript preparation for Publication. Please follow this guideline strictly. It should contain a single paragraph and its length should not exceed 300 words. Use by character TH SarabunPSK 14 point size. It should include a concise statement of objectives and summary of important results

Keyword: (Font TH SarabunPSK 14 Point size)

By character TH SarabunPSK 14 point size.

บทนำ (Font TH SarabunPSK 14 Point ตัวหนา)

เป็นส่วนของความสำคัญที่นำไปสู่การวิจัยสรุปความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา และไม่ควรใส่ตารางหรือรูปภาพ โดยใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาด 14 ตัวธรรมดา

เนื้อเรื่อง/บทวิเคราะห์ (Font TH SarabunPSK 14 Point ตัวหนา)

เป็นส่วนของเนื้อที่ผู้พิมพ์หรือผู้เขียนต้องวิเคราะห์/สังเคราะห์องค์ความรู้ของเนื้อหา โดยใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาด 14 ตัวธรรมดา

สรุป (Font TH SarabunPSK 14 Point ตัวหนา)

สรุปสาระสำคัญที่ได้จากเนื้อหาอย่างชัดเจน โดยใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาด 14 ตัวธรรมดา

วารสารสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

เอกสารอ้างอิงท้ายบทความ (Font TH SarabunPSK 14 Point ตัวหนา)

ตามตัวอย่าง ดังนี้ โดยใช้ Font TH SarabunPSK 14 Point ตัวปกติ

อ้างอิงจาก	รูปแบบและตัวอย่าง
วารสารและนิตยสาร	ชื่อผู้แต่ง. (ปีที่พิมพ์). ชื่อเรื่อง ชื่อวารสาร, ปีที่ (ฉบับที่), หน้าแรก-หน้าสุดท้าย ตัวอย่าง: สุชาติ ตั้งทางธรรม. (2545). การแปรรูปรัฐวิสาหกิจ: กรณีโรงงานยาสูบ กระทรวงการคลัง. วารสารสุขุทัยธรรมาธิราช, 15(3), 23-37.
บทความวารสารออนไลน์	ชื่อผู้แต่ง. (ปีที่พิมพ์). ชื่อเรื่อง ชื่อวารสาร. ปีที่(ฉบับที่), หน้าแรก-หน้าสุดท้าย เว็บไซต์ ตัวอย่าง: Al-Hawarmdeh, S. (2002). Knowledge management: Rethinking information management and facing the challenge of massaging tacit knowledge. Information Research. 8(1), paper no.143 (October). Retrived from http://InformationR.net/ir/8-1/paper143.html
หนังสือ	ชื่อผู้แต่ง. (ปีที่พิมพ์). ชื่อหนังสือ. สถานที่พิมพ์: ปีที่พิมพ์. ตัวอย่าง: นิตา ชูโต. (2545). การวิจัยเชิงคุณภาพ.(พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: อรุณการพิมพ์ Streibel, B. J. (2003). The manager's guide to effective meetings. NewYork: McGraw-Hill.
ชุดวิชามหาวิทยาลัย สุโขทัยธรรมาธิราช	ชื่อผู้แต่ง. (ปีที่พิมพ์). ชื่อหน่วยการสอน ชื่อชุดวิชา. (หน่วยที่, หน้า) สถานที่พิมพ์: สาขาวิชา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ตัวอย่าง: ชัชชนะ รุ่งปัจฉิม. (2539). แนวคิดเกี่ยวกับระบบสารสนเทศในงานโรงแรมและ ภัตตาคาร. ใน เอกสารการสอนชุดวิชาระบบสารสนเทศในงานโรงแรม และภัตตาคาร. (หน่วยที่ที่ 1, หน้า 1-36). นนทบุรี: สาขาวิชา มนุษยนิเวศศาสตร์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
รายงานการประชุม หรือสัมมนาทางวิชาการ	ชื่อผู้แต่ง. (ปีที่พิมพ์). ชื่อเรื่อง. ชื่อเอกสารรายงานการประชุม. วัน เดือน ปี สถานที่จัด สถานที่พิมพ์: สำนักพิมพ์. ตัวอย่าง: กรมวิชาการ. (2538) การประชุมปฏิบัติการรณรงค์เพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน, 25-29 พฤศจิกายน 2528 ณ วิทยาลัยครูมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม. กรุงเทพฯ: กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. Deci, E. L., & Ryan, R.M. (1991). A motivational approach to self: Integration in personality. In R. Dienstbier (Ed.), Nebraska Symposium on Motivation: Vol.38. Perspectives on Motivation (pp.237-288). Lincoln: University of Bebraska Press.
วิทยานิพนธ์	ชื่อผู้แต่ง. (ปีที่พิมพ์). ชื่อวิทยานิพนธ์. ชื่อปริญญา, สาขาวิชา คณะ, มหาวิทยาลัย. ตัวอย่าง: วันเพ็ญ ส่งเสริมทรัพย์. (2539). การจัดระบบองค์การมหาชนอิสระชนใน กระบวนการ จัดทำบริการสาธารณะในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์นิติศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์ คณะนิติศาสตร์, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
เว็บไซต์	ชื่อผู้เขียน. (ปีที่เผยแพร่ทางอินเทอร์เน็ต). ชื่อเรื่อง. สืบค้นเมื่อวัน เดือน ปี,

	จากเว็บไซต์: URL Address ตัวอย่าง: กรมศุลกากร. (2552). สถิติการส่งออกไข่ไก่. สืบค้นเมื่อ 22 กุมภาพันธ์ 2552, จาก http://www.customs.go.th/Statistic/Statisticindex2552.jsp Lynch, T. (1996). DS9 trials and tribulations review. Retrieved October 8, 1997, from Psi Phi: Bradley's Science Fiction Club Web site: http://www.bradley.edu/campusorg/psiphi/DS9/ep/503r.html
--	---

***** บทความควรมีความยาวไม่เกิน 9-10 หน้า *****

บทปริทัศน์หนังสือ

ชื่อเรื่อง:	รูปภาพปกหนังสือ หรือเล่มหนังสือ
ผู้แต่ง:	
ปีที่พิมพ์:	
สำนักพิมพ์:	
จำนวนหน้า:	

ชื่อผู้พิมพ์หลักคนที่ 1 ชื่อผู้พิมพ์คนที่ 2 และชื่อผู้พิมพ์คนที่ 3
Front TH SarabunPSK Author name 1, Author name 2, and Author name 3
ที่อยู่/สังกัดหน่วยงานของผู้พิมพ์
12 Point ตัวปกติ Author affiliation 1 Author affiliation 2
* corresponding author E-mail:.....

1. บทคัดย่อภาษาไทย (TH SarabunPSK ขนาด 14 ตัวหนา)

โดยใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาด 14 ตัวธรรมดา

คำสำคัญ: คำสำคัญคำที่ 1 คำสำคัญคำที่ 2 คำสำคัญคำที่ 3 (TH SarabunPSK ขนาด 14 ตัวหนา)

โดยใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาด 14 ตัวธรรมดา

2. Abstract (TH SarabunPSK 14 point size)

This is an instruction for manuscript preparation for Publication. Please follow this guideline strictly. It should contain a single paragraph and its length should not exceed 300 words. Use by character TH SarabunPSK 14 point size. It should include a concise statement of objectives and summary of important results.

Keywords: word1, word2, word3 (TH SarabunPSK 14 point size)

By character TH SarabunPSK 14 point size.

3. บทนำ/เกริ่นนำ (TH SarabunPSK ขนาด 14 ตัวหนา)

โดยใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาด 14 ตัวธรรมดา

4. จุดประสงค์ (TH SarabunPSK ขนาด 14 ตัวหนา)

โดยใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาด 14 ตัวธรรมดา

5. สารสำคัญ (TH SarabunPSK ขนาด 14 ตัวหนา)

โดยใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาด 14 ตัวธรรมดา

6. การสะท้อนคุณค่า (TH SarabunPSK ขนาด 14 ตัวหนา)

โดยใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาด 14 ตัวธรรมดา

7. บทสรุป (TH SarabunPSK ขนาด 14 ตัวหนา)

โดยใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาด 14 ตัวธรรมดา

***** บทความควรมีความยาวไม่เกิน 9-10 หน้า *****

ใบสมัครสมาชิก

วารสารสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

(JOURNAL OF SOCIAL SCIENCE FOR LOCAL RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY)

หลักสูตรสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ชื่อ-สกุล

ที่อยู่ เลขที่.....หมู่.....ซอย.....ถนน.....

ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....

รหัสไปรษณีย์.....โทรศัพท์.....มือถือ.....

มีความประสงค์ขอ

☐ สมัครสมาชิกวารสารสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

☐ ต่ออายุวารสารสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

โดยขอให้จัดส่งวารสารไปยัง

☐ ที่อยู่ระบุไว้ข้างต้น

☐ ที่อยู่อื่น (โปรดระบุ).....

พร้อมนี้ได้ส่งเงินจำนวน.....-500-.....บาท (เพื่อสมัครสมาชิกรายปี/ปีละ 500 บาท)

(.....)

ลงลายมือชื่อผู้สมัคร

วารสารสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม